

since: 2012

2026

Temmuz
July

no: 93

Turkey's Premier and Sole International Humor Magazine

Türkiye'nin ilk ve tek uluslararası mizah dergisi

fenamizah

Not
catalogue
it's just
magazine!

© Aziz Yavuzdoğan

FAN LINTAO

FAN LINTAO - China

Published with the contribution of the worldwide artists...

FREE!

fenamizah extra / özel albümleri

FENAMİZAH E-MAGAZINE SPECIAL ALBUMS

uluslararası mizah dergisi
fenamizah
international humor magazine
EXTRA
SPECIAL ALBUM

© Aziz Yavuzdoğan

You can download it for free as a PDF from our website
www.fenamizahdergi.com/category/extra

ÜCRETSİZ
e-dergi
e-magazine

fenamizah

www.fenamizahdergi.com

No: 93

Temmuz/July 2026

imtiyaz sahibi / yayın ve
görsel yönetmeni:
editor in chief:

Aziz Yavuzdoğan

kapak karikatürü / cover cartoon:
Fan Lintao

arka kapak / back cover cartoon:
Efat Amjadipoor

© FENAMİZAH /
e-dergi / e-magazine

• Dergide yer alan tüm yazı ve çizimlerin her hakkı saklıdır. Yayıncının izni alınarak ya da kaynak gösterilerek kısmen alıntı yapılabilir. Dergide yer alan bütün yazı ve resimlerin yasal sorumluluğu eser sahiplerine aittir...

(The published with the
contribution of the worldwide
authors.)

iletişim/contact:

fenamizah2024@gmail.com

• Her türlü yazı ve çizimlerinizi elektronik posta adresimize gönderebilirsiniz...

ACABA
ÇALIŞMALARIMI
GÖNDERSEM YAYIN-
LARLAR MI?

Editör' den...

aziz yavuzdoğan

merhaba..

Sevgili okurlar,

Temmuz ayı ile birlikte 93. sayımızla karşınızdayız. fenamizah her yeni sayısı ile, uluslararası mizah çevresinde ilgi görmeye devam ediyor. Bu sayıda da fenamizah ailesine katılan yeni isimler var.

Geçtiğimiz ay ünlü iki sanatçının vefat haberiyle üzüldük. Rus karikatürist Igor Makarov ve Fransa'da yaşayan İranlı sanatçı Marjane Satrapi, aramızdan ayrıldı.

Bu sayıda; haber sayfalarımızda birçok karikatür etkinliklerini okuyacaksınız. Ayrıca ABD-İsrail bombalarının altında, internetin kısıtlandığı bir dönem yaşayan, İranlı karikatüristlerin duygu ve görüşlerini aldık. İran'daki bu savaş ortamında yaşanan "Helma Bebek Trajedisi" üzerinden "Savaş ve Çocuklar" konulu bir sergi planladığımızı da duyurmak istiyoruz. Katılım koşullarını iç sayfalarda bulacaksınız.

Bu arada Çekya'da yayımlanan "Tapir" dergisi ile işbirliğimiz kapsamında, dergilerimizden seçme karikatürlerin yer aldığı sayfalarımızı beğeneceğinizi umuyoruz.

Türkiye'nin ilk ve tek uluslararası mizah dergisi olmanın gururuyla, eserleriyle katkıda bulunan tüm sanatçılara bir kez daha teşekkürler. Gelecek sayıda görüşebilmek dileğiyle.

Saygılarımızla.

Dear friends and readers,

With the arrival of July, we are delighted to present our 93rd issue. With each new edition, fenamizah continues to garner widespread acclaim within the international humor community. This month, we are also thrilled to welcome several new names into the fenamizah family.

Last month, the passing of two prominent artists left us deeply saddened. We bid a mournful farewell to the renowned Russian cartoonist Igor Makarov and the acclaimed Iranian artist Marjane Satrapi, who resided in France.

In this issue, our news pages are packed with coverage of various cartoon and caricature events. Furthermore, we bring you the raw emotions and perspectives of Iranian cartoonists, navigating their craft under the shadow of US-Israeli bombardments and

severe internet restrictions. In light of the ongoing conflict in the region, we are also proud to announce an upcoming exhibition themed "War and Children," inspired by the heartbreaking "Tragedy of Baby Helma." You can find the submission guidelines and participation details in our inner pages. Additionally, as part of our ongoing collaboration with the Czech magazine Tapir, we feature a curated selection of cartoons from both publications—a crossover we hope you will thoroughly enjoy. Holding the pride of being Turkey's first and only international humor magazine, we extend our heartfelt gratitude once again to all the artists who contributed their invaluable work. We look forward to meeting you again in our next issue.

Best regards.

Uluslararası
mizah dergisi

fena
mizah

International Humor Magazine

let's laugh thoughtfully!
neye güldüğümüzü
düşünelim!

A prestigious collection of
international humor!

Turkey's first & only international humor magazine

www.fenamizahdergi.com

<https://fenamizahdergi.com>

Partners

DIOGEN

• Pro Culture Magazine
www.diogenpro.com

99 BUDUAR ALMANACCO DELL'ARTE LEGGERA
L'ESPREZIO 2023

• İtalyan mizah dergisi
www.buduar.it

CARICATURE di GIO
CARICATURES by GIO

• Mariagrazia Quaranta (Gio)
www.caricaturegio.altervista.it

HUMOR SAPIENS

• Humor Sapiens
www.humorsapiens.com

PANZA VERDE
UN MATE RECREATIVO

• Panza Verde (Arjantin'den)
Rubén Bitz

TABRIZ CARTOONS

• Tabriz Cartoons
www.tabrizcartoons.com

AMORIM CARTOONS

• Amorimcartoons
www.amorimcartoons.com

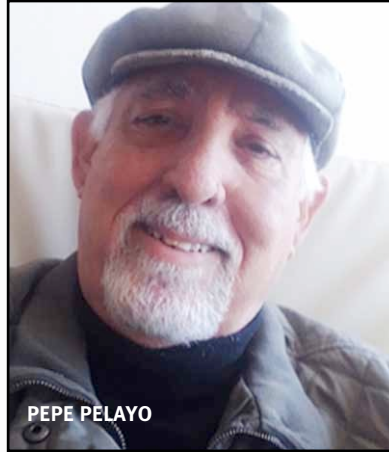
ЛИПЕНЬ 2024 № 14

102

• Pepper mizah dergisi
www.perets.org.ua

Posta Kutusu

LETTERS & COMMENTS...

PEPE PELAYO

Pepe Pelayo

• Sevgili Aziz, derginizde yayınlanan ilk fotomontajımı gördüm bile. Bu harika hediye için teşekkür etmek üzere sosyal medyaya da yükledim. Prestijli derginizde düzenli bir bölümümün olması inanılmaz bir onur, biliyorsunuz. Elbette, bana ne zaman ihtiyacınız olursa emrinizdeyim. Her şey dünyanın mizahı ve güzelliği için. Yıllardır geliştirdiğim yaratıcılığı teşvik ettiği için kalbimin derinliklerinden teşekkür ederim. Kocaman bir kucaklama ve bol başarılar, dostum.

Dear Aziz,
I have already seen my first photomontage published in your magazine. I also uploaded it to my social media to thank you for this wonderful gift. As you know, it is an incredible honor to have a regular column in your prestigious magazine. Of course, whenever you need me, I am at your service. Everything for the humor and beauty of the world. Thank you from the bottom of my heart for encouraging the creativity I have been developing for years. A big hug and lots of success, my friend..

~ Pepe Pelayo,
(Humor Sapiens Magazine editor-in-chief)
Chile

Marco De Angelis

• Merhaba Harika ve ilgi çekici bir uluslararası Türk aylık dergisi olan FENAMİZAH'ın 91. sayısı internette yayında. Cesur Aziz Yavuzdoğan tarafından yaratılan ve yönetilen dergi, birkaç yıllık bir aranın ardından Eylül 2024'te yenilenen bir güçle geri dönmüş ve hak ettiği başarıyı yeniden yakalamıştı. İki kapak çalışmamın (biri gazetenin web'e "geri dönüş" kapağıydı) yanı sıra, her sayıda bir karikatürümün yer alması keyfini yaşıyorum.

Hello,
Issue 91 of the beautiful and engaging Fenamizah is online, a Turkish monthly magazine with an international reach, has been released. Created and edited by the courageous Aziz Yavuzdogan, it resurfaced in September 2024 after a hiatus of several years with renewed vigor

and well-deserved success. In addition to two of my covers (one marking the magazine's return to the web), I'm pleased to have one of my cartoons appear in each issue.

~ Marco De Angelis,
(Cartoonist)
Italia

Makhmud Eshonqulov

• Sevgili dostum Aziz, Fenamizah dergisinin 92. yeni sayısı için tebrikler! Eserlerimin derginin her sayısında yer almasından mutluluk duyuyorum. Özellikle Mushtum dergimiz hakkındaki yazılarınızı çok beğendim, çok teşekkür ederim! Çalışmalarınızda başarılar dilerim! Saygılarımla,

Dear my friend Aziz,
Congratulations on the 92nd new issue of Fenamizah magazine! I am delighted to have my works featured in every single issue of the magazine. I especially loved your articles about our Mushtum magazine, thank you very much! I wish you continued success in your work! Best regards,

~ Makhmud Eshonqulov,
(Cartoonist)
Uzbekistan

Stane Jagodic

• Sevgili Aziz bey, Dijital yayınız olan fenamizah'ı aldım. İçinde çok sayıda hicivli ve mizahi çizim, grafik, fotomontaj, fotoğraf ve kolaj çalışması sunuyorsunuz. Çağdaş kriz dünyasına ayna tutan çeşitli bir motif. Ayrıca bana bir sayfa ayırmışsınız; bu sayfada fotomontaj ve kolaj tekniğiyle yapılmış üç grotesk motif, modern homo sapiens'in ruhsal sıkıntısını gösteriyor. Kafesteki balık motifi 1970'lerde yaratılmış olup, yüzen bir balığın kaderini öngörmektedir. 1983 tarihli "Tutku" adlı eser, dijital bir yapıda aslı duran acı çeken bir İsa rolünde modern insanın çarmıha gerilişini göstermektedir. "Mutlu bebek" motifi ise bir başka eserdir. 2012, dijital bağımlı bir çocuğu sembolize ediyor. Ljubljana'dan selamlar!

Dear Mr. Aziz,
I have received your digital publication fenamizah, in which you present numerous satirical and humorous drawings, graphics, photomontages, photographs and assemblages. It is a diverse motif that holds up a mirror to the contemporary world of crisis. You also dedicated one page to me, on which three grotesque motifs in the technique of photomontage and assemblage illustrate the spiritual distress of modern homo sapiens. The motif with the fish in a cage was created back in 1970, and predicts the fate of a swimming fish. The assemblage entitled Passion, 1983 shows the crucifixion of modern man, in the role of a suffering Christ hung on a digital construction. The motif entitled Happy baby, assemblage 2012 symbolizes a child as a digital addict. Greetings from Ljubljana!

~ Stane Jagodic,
(Artist)
Slovenia

Hule Hanusic

• Sevgili dostum Aziz,
Başarılı bir çalışma için daha teşekkür eder, karikatür dergisi "Fenamizah"ın yeni sayısı için seni tebrik ederim. Bu yayın, dünyanın dört bir yanından yazarların ve çizerlerin büyük bir keyifle iş birliği yaptığı bir alan olarak, her geçen gün daha da haklı bir şekilde "BİZİM DERGİMİZ" haline geliyor. Özellikle aramıza yeni isimlerin katılması beni çok mutlu ediyor. Bu durum bizlere güçlü bir teşvik sağlıyor; karikatür mizahının ve hiciv sonsuza dek yaşayacağına dair umutlarımızı yeşertiyor.
En içten selamlarımla, harika çalışmalarının devamını dilerim!

*Dear my friend Aziz,
Thank you once again for another successful work, and congratulations on the new issue of the cartoon magazine "Fenamizah". As a space where writers and cartoonists from all over the world collaborate with great pleasure, this publication is rightfully becoming "OUR MAGAZINE" more and more each passing day.
I am particularly delighted to see new names joining us. This provides us with a powerful encouragement; it nurtures our hopes that cartoon humor and satire will live on forever.
With my warmest regards, I wish you continued success in your wonderful work!*

~ Hule Hanusic,
(Cartoonist)
Austria

Gabriel Ferrari

• Herkese merhaba, nasılsınız?
Benim adım Gabriel Ferrari (FECHU), 20 yılı aşkın deneyime sahip Arjantinli bir karikatüristim. Dergiye nasıl katkıda bulunabileceğim konusunda bilgi almak için yazıyorum. Gerekli olan nelerdir? Şimdiden teşekkür ederim ve cevabınızı bekliyorum. Saygılarımla,

*Hello everyone, how are you?
My name is Gabriel Ferrari (FECHU), and I am an Argentine cartoonist with over 20 years of experience. I am writing to inquire about how I can contribute to the magazine. What are the requirements? Thank you in advance, and I look forward to hearing from you.
Best regards,*

~ Gabriel Ferrari,
(Cartoonist)
Argentina

Cesar Andres Leal Ramirez

• Sevgili Aziz Yavuzdoğan!
Yayınını övmek için artık söyleyecek çok sözüm kalmadı. Çünkü her zaman muhteşem. Asıl söylemek istediğim, bu kadar çok iyi sanatçı arasında her sayıda yer aldığın için sana teşekkür ederim. Saygılarımla.

*Dear Aziz Yavuzdoğan,
I don't have many words left to praise your publication anymore, because it is always magnificent. What I truly want to say is thank you for including me in every issue among so many talented artists.
Best regards,*

~ Cesar Andres Leal Ramirez,
(Cartoonist)
Uruguay

Participants in this issue

• alphabetical order

Ahmed Khabali, Morocco
Alexander Dubovsky, Ukraine
Alexey Talimonov, England
Ali Qahtan Mohammed, Iraq
Alvydas Jonaitis, Lithuania
Ameen Alhabarah, Saudi Arabia
Anatoliy Lerner, Germany
Anatoly Radin, Russia
Arsen Gevorgyan, Armenia
Arturo Molero, Spain
Arturo Rosas, Mexico
Aziz Yavuzdoğan, Türkiye
Bartis Silviu, Romania
Bernard Bouton, France
Beyza Uçar, Türkiye
Bibek Sengupta, India
Bingling, China
Burak Akçağın, Türkiye
BV Panduranga Rao, India
Claudio Alecrim, Brasil
Carlos Amorim, Brasil
Cesar Andres Lea Ramirez, Uruguay
Claudio Mellana, Italy
Constantin Pavel, Romania
Damir Novak, Croatia
Dariusz Dabrowski, Poland
Dina Abdelgawad Shosha, Egypt
Dragan Vuđelic, Montenegro
Drazen Jergovic, Croatia
Eduardo Caldari Jr, Brasil
Efat Amjadipour, Iran
Elena Ospina, Colombia
Emil Strnisa, Croatia
Eray Yavuzdoğan, Türkiye
Erdoğan Başol, Türkiye
Ergun Akleman, USA
Erhan Tigli, Türkiye
Esmail Janblaghi, Iran
Fan Lintao, China
Farhad Rahim Gharamaleki, Iran
Fernando Pica, Colombia
Francisco Punál Suarez, Spain
Gabriel Ferrari, Argentina
Gan Xun You, China
Gerald Peigneux, France
Ghada Mostafa, Egypt
Gustavo Gal, Spain
Gülsüm Konuk, Türkiye
Günce Yavuzdoğan, Türkiye
Hale Betül Aktürk, Türkiye
Hao Wen Lu, China
Hasan Çağan Yavuzdoğan, Türkiye
Hasan Efe, Türkiye
Hasan Gümüş, Türkiye
Hossein Eskandary, Germany
Hule Hanusic, Austria
Ibrahim Tapa, Türkiye
Igor Smimov, Russia
Ivan Turuchko, Ukraine
Jamal Sahif, Morocco
Jatin Gohil, India
Javier Cubero Torres, Cuba
Jia Rui Jun, China
Jose Alberto Rodriguez Avila (Avilarte), Cuba
Jovan Jovceski, North Macedonia
Juan Cubero Torres, Cuba
Juan Gabriel Benavides (Gabo), Spain
Julije Jelaska, Croatia

Konstantin Chakhirov, Russia
Kuang Zuhai, China
Kubilay Bayar, Türkiye
Li Jingshan, China
Lin Xu, China
Liu Zhiyong, China
Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan
Marcel Cizmar, Slovakia
Marco De Angelis, Italy
Marco Fusi, Italy
Marcos Mendes, Brasil
Marek Mosor, Poland
Mariagrazia Quaranto (Gio), Italy
Mark Winter, New Zealand
Mehmet Ali Yavuzdoğan, Türkiye
Mehmet Saim Bilge, Türkiye
Michal Graczyk, Poland
Milan Pantic, Bosnia & Herzegovina
Milan R. Simic, Serbia
Mileta Milodarovic, Serbia
Mirek Tapir Vostry, Czech Republic
Muhammed Dursun, Türkiye
Mohammad Mahmoudi, Iran
Mustafa Yıldız, Türkiye
Nasif Ahmed, Bangladesh
Necati Güngör, Türkiye
Neda Khodaverdi, Iran
Ninus Nestorovic, Serbia
Oleg Gutsol, Ukraine
Osman Yavuz Inal, Türkiye
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq
Paul Sandip, India
Pedro José Astrain Quintans, Cuba
Raşit Yakalı, Türkiye
Roman Peshkov, Russia
Ronaldo Cunha Dias, Brasil
Sabahudin Hadzialic, Bosnia & Herzegovina
Sagar Kumar, India
Serkan Sürek, Cyprus
Shen Hong Li, China
Sevilay Kamalı, Türkiye
Silvano Mello, Brasil
Stane Jagodic, Slovenia
Steffen Jahsnowski, Germany
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia
Süleyman Can Yüce, Türkiye
Tadeusz Krotos, Poland
Tonguç Yaşar, Türkiye
TVG Mennon, India
Valery Chmyriov, Ukraine
Valery Momot, Ukraine
Venugopal Galisetty, India
Vladimir Beresniovas, Lithuania
Vladimir Rudov, Ukraine
Vlado Vladislav Vlahovic, Montenegro
Willem Rasing, Netherland
Yalda Hasheminezhad, Iran
Yang Lijie, China
Yang Zhongbai, China
Yurdağın Göker, Türkiye
Yuri Shamne, Russia
Zeynep Gargi, Türkiye
Zdenko Puhin, Croatia
Zhang Xiaodong, China
Zhao Yunsheng Hi, China
Zhengh Nanchu, China
Zhu Tong, China
Zlatko Krstevski, N.Macedonia

fenamizah koleksiyonu...

dijital platformlarda çevrimiçi yayınlanan dergimizi dilerseniz dijital baskı yaptırıp arşivinizde basılı dergi olarak arşivleyebilirsiniz.

fenamizah collection...

You may have our magazine, which is published online on digital platforms, printed if you wish, and archive it as a physical copy.

fenamizah'tan karikatür sergisine çağrı!

fenamizah Invites You to a Cartoon Exhibition!

İran'daki "Bebek Helma trajedisi" üzerinden:

"Savaşlar ve Çocuklar" konulu karikatür sergisine davet!

Sevgili Fenamizah Dostları,
Sizleri, karikatürleriniz ve portre karikatürlerinizle, planladığımız uluslararası sergiye katkıda bulunmaya içtenlikle davet ediyoruz.

Açıklama:

• Mart 2026'da, ABD-İsrail askeri saldırıları sırasında, İran'ın Tebriz kentinde bir eve bomba isabet etti. On sekiz aylık Bebek Helma enkaz altından sağ olarak kurtarıldı ancak beş kişilik ailesinden geriye kalan tek kişi oldu. Bu trajedi, hem İran'da hem de dünya genelinde büyük bir infiale yol açarak Helma'yı masumiyetin güçlü bir sembolü haline getirdi.

Çağrı:

• Dünyanın dört bir yanındaki savaş karşıtı sanatçıları, eserlerini Fenamizah'a göndermeye davet ediyoruz. **Bebek Helma**'nın sembolik hikayesi aracılığıyla, yalnızca onun yaşadığı derin kayba değil; çatışmalarda hayatını kaybeden tüm çocukların, kadınların ve masum sivilin durumuna ışık tutmayı ve savaşın korkunç yüzünü bir kez daha gözler önüne sermeyi amaçlıyoruz.

Sonuç:

Gönderilen tüm eserlerden seçki dijital bir katalogta toplanacak ve katılımcılarla paylaşılacaktır. Ayrıca, bu eserleri ileriki bir tarihte fiziksel olarak bir sergide sergilemeyi planlıyoruz.

Katılım Koşulları:

- **Tema:** Serginin ana odağı **Bebek Helma**'nın portre çizimleridir. Ancak genel "çocuk" teması üzerinden savaşın korkunç yüzünü tasvir eden eserler de kabul edilecektir.
- **Format:** Eserler A3 boyutunda, 300 dpi çözünürlükte ve JPEG formatında gönderilmelidir.
- **Sınır:** Her sanatçı en fazla 1 eserle katılabilir.
- **Biyografi:** Katılımcıların, başvurularıyla birlikte adlarını, soyadlarını ve kısa bir biyografilerini içeren bir Word belgesi göndermeleri gerekmektedir.
- **Gönderim Adresi:** Eserler yalnızca aşağıda belirtilen özel sergi e-posta adresine sergi.fenamizah@gmail.com gönderilmelidir. (Derginin normal editörlük e-postasına gönderilen başvurular dikkate alınmayacaktır).

• Seçici Kurul (Alfabetik Sırayla):

Aziz Yavuzdoğan - Türkiye
Bernard Bouton - Fransa
Ekrem Borazan - Türkiye
Hüseyin Çakmak - Kıbrıs
Leila Alaïy - İran
Pepe Pelayo - Şili
Toti Buratti - İtalya

• Son Başvuru Tarihi: 15 Eylül 2026

• Bu derin ve hayati konudaki hassasiyetinize, sanatsal vizyonunuza ve dayanışmanıza yürekten inanıyoruz.

Saygılarımızla,

Inspired by the "Baby Helma Tragedy" in Iran:

Invitation to the Cartoon Exhibition "Wars and Children"

Dear Friends of Fenamizah,

We cordially invite you to contribute to our upcoming international exhibition with your cartoons and portrait caricatures.

Description:

• In March 2026, during the US-Israeli military attacks, a bomb struck a house in the Iranian city of Tabriz. Eighteen-month-old Baby Helma was rescued alive from the rubble, but she became the sole survivor of her family of five. This tragedy sparked massive outrage both in Iran and across the globe, turning Helma into a powerful symbol of innocence. The images of "Baby Helma" regarding the subject are attached.

The Call:

• We invite anti-war artists from all around the world to submit their work to Fenamizah. Through the symbolic story of Baby Helma, we aim to shed light not only on her profound loss, but also on the plight of all children, women, and innocent civilians who lose their lives in conflicts, exposing the horrific face of war once again.

Outcome:

A selection of all submitted works will be compiled into a digital catalog and shared with the participants. In addition, we plan to exhibit these works in a physical exhibition at a future date.

Terms and Conditions of Participation:

- **Theme:** The primary focus of the exhibition is portrait drawings of Baby Helma. However, artworks depicting the horrific face of war through the general theme of "children" will also be accepted.
- **Format:** Artworks must be submitted in A3 size, 300 dpi resolution, and JPEG format.
- **Limit:** Each artist can participate with a maximum of 1 artwork.
- **Biography:** Participants are required to submit a Word document containing their first name, last name, and a short biography along with their submission.
- **Submission Address:** Artworks must only be sent to the dedicated exhibition email address listed below. (Submissions sent to the magazine's regular editorial email will not be considered).
sergi.fenamizah@gmail.com

• Selection Committee (In Alphabetical Order):

Aziz Yavuzdoğan - Türkiye
Bernard Bouton - France
Ekrem Borazan - Türkiye
Hüseyin Çakmak - Cyprus
Leila Alaïy - Iran
Pepe Pelayo - Chile
Toti Buratti - Italy

• **Deadline for Submissions:** September 15, 2026

• We wholeheartedly believe in your sensitivity, artistic vision, and solidarity regarding this profound and vital issue.

Best regards,

kimde ne var? çıkarın alkışlarınızı hadi, kim öper sizi! ~ a.y.

YONTMA BAŞ DEVRİ

aziz yavuzdoğan

KARİKATÜR: SERKAN SÜREK

arketipsel kodlar...

aziz yavuzdoğan

KOCA PARASI YİYEN HATUNLAR VARMIŞ..

BÖREK AÇMASIN KABAK TATLISI YAPMASIN YETER Kİ. AMA HANI NERDE? BENİ NİYE BULMUYOR BUNLAR?!

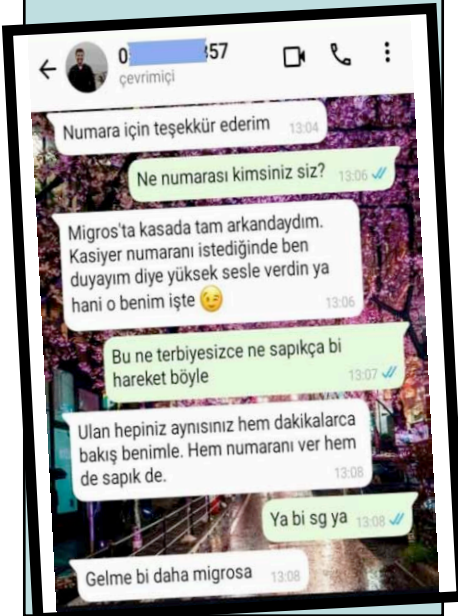
MEZARA MI GÖTÜRCEZ PARALARI. PARAYI BIRAK ETİMİ YESİN RAZIYIM!

TV'lerdeki 'üttürü büdük'lere ceza gelmiş...

• RTÜK tarafından yapılan incelemeler sonucunda, gündüz kuşağının "üttürü büdük" programlarından ATV'den "Esra Erof'da", SHOW TV'de yayınlanan "Didem Arslan Yılmazla Vazgeçme", ve STAR TV'de yayınlanan "Nur Viral ile Sen İstersen" programlarına da reklam gelirlerinden yüzde 1 para cezası verildi. Yıllardır en çok şikayet edilen programlar olmasına karşın, korunup kollanan ve hakkında yıllardır tek bir rapor dahi yazılmayan ATV ve iktidara yakın diğer kanallar hakkında ilk kez bir rapor, RTÜK üst kurulu gündemine alınmış oldu. Fakat ATV'den Müge Anlı'nın programı bu cezalardan şimdilik paçayı kurtarmış görünüyör. **Ee, Müge Anlı bu!**

SOSYAL MEDYADAN

Karacaoğlan der ki;

Kız gel hele karşımda dursana
Feysten olmazsa vatsaptan yazsana
Zülfünden bir tel çekip foto atsana
Koklayayım ta buradan gül yerine
~ a.y

Doping hafıza

Dokuz köyün yolcusu...

• İzmir'de çalıştığı Kuran kursuyla ilgili olarak, kanun ve yönetmeliğe aykırı görevlendirmeler ve usulsüz harcamalar yapıldığı yönünde Diyanet İşleri Başkanlığı'na şikayette bulunan baş eğitici imam, kıdem düşürme cezasıyla birlikte bir köye sürgün edildi. Doğru söylemeye devam ettiği sürece bu memlekette imamın gideceği köy kalmaz...
(Temmuz2015

“ Yalakalık yapan karikatürist, çizgiyle mizaha istifa dilekçesini yazmış demektir. Bu durumdaki karikatüristin kendisi bizzat karikatüre dönüşür. ”

İLHAN SELÇUK

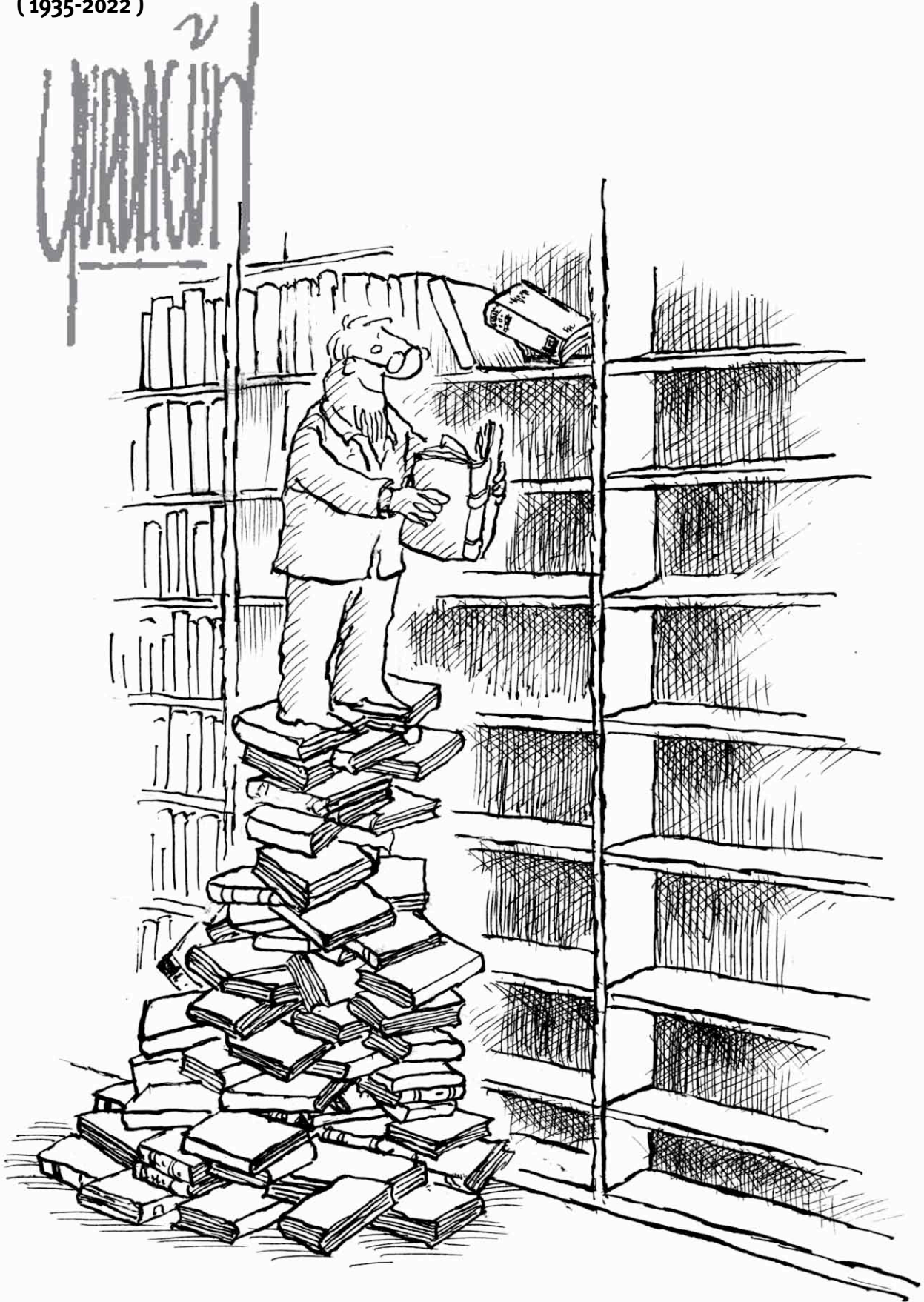
İnsanoğlu çift yaratılmış (!)

Nüfusunun çoğunun Müslüman olduğu 170 milyon nüfuslu Güney Asya ülkesi Bangladeş'te, 700 kiloluk nadir görülen mandanın bayram vesilesiyle kesilmesi planlanırken, 'sıradışı tüyleri' nedeniyle ABD Başkanı Trump'a benzetildiği için son anda kurban edilmeyip korumaya alınmış.

TURKISH MASTER CARTOONIST

Yurdaün Gökör
(1935-2022)

TURKISH MASTER CARTOONIST

Tonguç Yaşar (1932-2019)

TONGUÇ

TONGUÇ

Türkiye'de taşralı çizerlerin sendromu.

Türkiye'de İstanbul; sanatın, medyanın ve sermayenin başkentidir; bu, aksini iddia etmenin abes kaçacağı sınıfsal ve coğrafi bir gerçektir. Bu gerçeğe en sert biçimde yüzleşen ise, derin üretkenliklerine rağmen haritanın “öteki” tarafında, yani taşrada kalan karikatüristlerdir. Günümüzde taşra karikatüristi olmak, yalnızca coğrafi bir konumlanma meselesi değildir. Merkeze entegre olamamanın veya onun o çok arzulan vitrininde yer bulamamanın yarattığı, bir sıkışmışlık sendromu, kronik bir sanatsal marazdır.

İstanbul klikleri tarafından onaylanma arzusu, taşra sanatçısının çizgisine belirgin bir hıncı olarak yansır ve üretimine ağır bir pranga vurur; internetin sunduğu sözde eşitlik bile o kurumsal ağın dışında bırakılmanın kalıcı ağırlığını ortadan kaldırmaya yetmez. Merkezin sağladığı besinden mahrum kalan taşra karikatürü, en nihayetinde kendi yerel yörgesinde durmuşlaşır. Metropole karşı içten içe büyüyen bir kinle hareket eden sanatçı, kendi inşa ettiği ve en sonunda kendisini boğan bir hücreye çekilir.

Taşra karikatüristinin en büyük trajedisi, ne kadar ustaca çizersse çizsin, sesini İstanbul'un

Merkezin gölgesinde yaşamak: Türkiye'deki taşra karikatüristlerinin eziklik psikolojisi üzerine.

o yüksek sesli, kendi içine dönük yankı odalarına duyuramamasıdır. İstanbul'daki karikatüristler, yayıncılar, editör masaları ve galeriler birbirini besleyen ve parlayan organik bir ağ oluştururken; taşra sanatçısı yerel bir yalnızlık içinde çırpınmaya terk edilir. Zamanla bu yalnızlık kaçınılmaz bir kompleksi doğurur: İstanbul'da yoksan, oyunun dışındasın demektir. Aksini ne kadar ateşli bir şekilde iddia ederlerse etsinler, taşra karikatüristleri merkezin dergilerinde basılmak, bir İstanbul galerisinde sergi açmak ya da oradaki kapı tutuculardan (*gatekeepers*) bir onay işareti almak için gizli veya açık bir çaresizlik barındırırlar. Bu onay mekanizmasından mahrum kalmak, sanatsal bir içe kapanma olarak yansır ve üretimin üzerine bir kelepçe gibi kapanır.

“Artık internet var, dolayısıyla taşra ortadan kalktı” tezi, bu kökleşmiş aşağılık duygusunu kamufler etmek için kullanılan büyük bir illüzyondur. Dijital mecra oyun

alanını eşitliyor gibi görünebilir, ancak Türkiye'nin medya ve kültür endüstrilerinin temelinde feodal yapıyı değiştirebilecek güce sahip değildir. Hiçbir e-posta veya sosyal medya etkileşimi; İstanbul'da bir kahve masasında, bir sergi açılışında ya da kendiliğinden gelişen bir yayın kurulu toplantısında kurulan gündelik sohbetlerin ve ilişkilerin ağırlığının yerini tutamaz.

Dijital görünürlüğü ne olursa olsun, taşra karikatüristi o masada fiziksel olarak bulunmamanın, ağın dışına itilmenin dışlanmışlığı iliklerine kadar hisseder. Bu durum, çizgisine alttan alta bir güvensizlik olarak yansır; yani o tam anlamıyla taşralı refleksinin, içeridekilere duyulan öfke ve hıncın bir tezahürüdür.

Bu sıkışmışlığın sanatsal faturası ağırdır. Merkezdən kopuk, onun dinamik tartışmalarından, yeni doğan akımlarından ve entelektüel dönüşümlerinden uzak kalan taşra

karikatürü, kaçınılmaz olarak kendi döngüsel rutini içinde boğulur. Zamanın gerisinde kalma korkusuyla yaşayan karikatürist, ya metropolün çoktan tükettiği temaları ısıtıp geri getirerek çağın gerisinde kalır ya da tamamen nostaljik, klişeleşmiş bir yerelliğe sığınır.

Bu geri çekilme, özünde merkeze karşı inşa edilmiş bir savunma mekanizmasıdır: “*Beni kabul etmiyorsanız, ben de kendi kaleminde kral olurum.*” Ancak gün bittiğinde, bu kalenin aslında sakinini boğan bir hücre olduğu gerçeği açığa çıkar.

Taşra karikatüristlerinin bu derin kompleksten sıyrılabilmelerinin birincil ön koşulu, bu aşağılık psikolojisini inkâr etmeyi bırakıp onunla doğrudan yüzleşmeleridir.

İstanbul'un tekeli hegemonyası sanatı yoşturuyor olabilir, ancak taşranın merkeze duyduğu bu marazi hayranlık —*ıstıki yetişemediği çijere mundar diyen kedinin klasik masalındaki gibi*— tam da taşra mizahını hadım eden şeydir. Karikatür, doğası gereği hümitsiz ve başkaldıran bir sanattır. Yine de sanatçı, merkezin altında ezilme hissiyatına ilk olarak kendi içinde isyan etmediği sürece, attığı her imza taşranın loş ve solan gölgesinde kalmaya mahkumdur. ■

The inferiority complex of the provincial cartoonist in Turkey.

In Turkey, İstanbul is the capital of art, media, and capital; this is a class-based and geographic reality that would be absurd to contest. Those who confront this truth in its harshest form are the cartoonists who, despite their profound productivity, remain on the “other” side of the map—in the provinces.

Today, being a provincial cartoonist is not merely a matter of geographical positioning. It is a chronic artistic malaise, a syndrome of entrapment born of the inability to integrate into the center or to find a place in its coveted display window.

The longing for validation by the cliques of İstanbul manifests in the provincial artist's line as a distinct resentment, and in their output as a heavy fetter; even the pseudo-equality offered by the internet fails to dismantle the persistent weight of being cast outside that institutional network. Starved of the nourishment provided by the center, provincial caricature eventually stagnates within its own local orbit. Driven by a simmering rancor toward the metropolis, the artist retreats into a self-imposed cell that ultimately suffocates them.

The supreme tragedy of the provincial cartoonist is that no matter how masterfully they draw, they cannot project their voice into the loud, self-referential echo chambers of İstanbul.

While cartoonists, publishers, editorial offices, and galleries in İstanbul cultivate an organic network—nourishing and polishing one another—the provincial artist is left to flounder

Living in the shadow of the center: On the psychology of the inferiority complex among Turkey's provincial cartoonists.

in local isolation.

Over time, this isolation breeds an inevitable complex: to be absent from İstanbul is to be barred from the game. No matter how fiercely they may claim otherwise, provincial cartoonists harbor a secret or overt desperation to be printed in the center's magazines, to exhibit in an İstanbul gallery, or to receive a nod of approval from its gatekeepers. Deprivation from this machinery of validation reflects onto the canvas as an artistic withdrawal, clamping down on production like a shackle.

The thesis that “*the internet now exists, therefore the provinces have vanished*” is a grand illusion used to camouflage this deep-seated sense of inferiority. The digital realm may appear to level the playing field, but it lacks the leverage to alter the fundamentally feudal structure of Turkey's media and cultural industries. No email or social media engagement can ever substitute for the weight of casual conversations and relationships forged over a coffee table, at an exhibition opening, or during a spontaneous editorial meeting in İstanbul.

Regardless of their digital visibility, the provincial cartoonist feels to their very marrow the exclusion of not being physically present at

that table, of being pushed outside the network. This projects an underlying insecurity onto their line—a manifestation of that quintessential provincial reflex: resentment and rancor toward those on the inside.

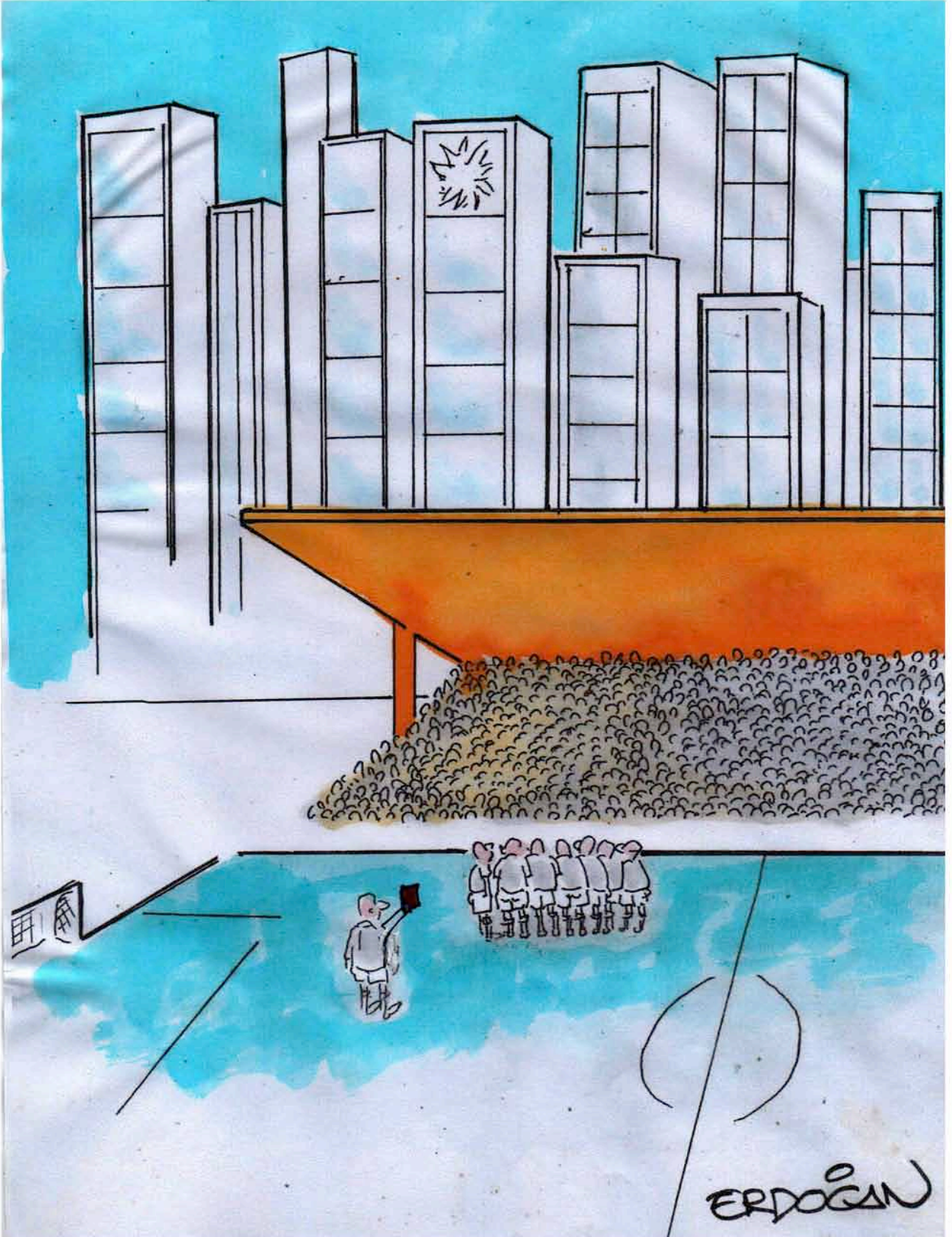
The artistic toll of this entrapment is severe. Cut off from the center—removed from its dynamic debates, nascent movements, and intellectual evolutions—provincial caricature inevitably chokes within its own cyclical routine. Haunted by the fear of falling behind the times, the cartoonist either lags behind, recycling themes long exhausted by the metropolis, or retreats entirely into a nostalgic, clichéd brand of localism. This retreat is, in essence, a defensive mechanism constructed against the center: “*If you will not accept me, I shall rule as king in my own fortress.*” Yet, when the day ends, this fortress reveals itself to be a cell that suffocates its inhabitant.

The primary prerequisite for provincial cartoonists to break free from this profound complex is to cease denying this psychology of inferiority and confront it directly. The monopolistic hegemony of İstanbul may well be corrupting art, but the province's morbid fascination with the center—resembling the classic fable of the cat looking sourly at the out-of-reach meat—is precisely what castrates provincial humor.

Cartoon, by its very nature, is an irreverent, adefiant art. Yet, unless the artist first rebels against the internal sensation of being crushed by the center, every signature they ink is fated to linger in the dim, fading shadow of the provinces. ■

TURKISH MASTER CARTOONIST

Erdoğan Başol
(1936-2026)

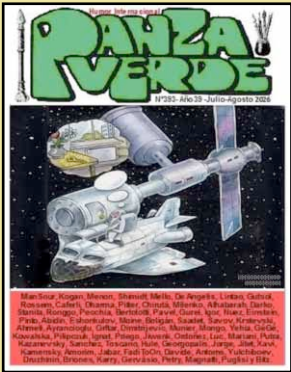

fenamizah
NEWS
HABERLER

Buduar'ın 99.yeni sayısı çıktı.

İtalya'da, Alessandro Prevesto, Dino Aloï ve Marco De Angelis yönetiminde yayımlanan mizah dergisi "Buduar"ın yeni sayısı okurlarıyla buluştu.

Panza Verde'nin yeni sayısı...

Arjantin'de iki ayda bir yayınlanan mizah dergisi "Panza Verde"nin 393. sayısı yayımlandı.

"Pepper" in yeni sayısı...

Ukraynalı karikatürcü Valery Chmyriov yönetiminde dijital platformda yayımlanan mizah dergisinin 2026/10.sayısı çıktı.

2026'nın ilk akademik seçkisi.

European Journal of Humour Research (EJHR), 2026 yılının ilk sayısını (Cilt 14, Sayı 1) dijital olarak yayınladı. International Society for Humour Studies (ISHS) tarafından desteklenen bu saygın, hakemli ve açık erişimli e-dergi; dilbilim, sosyoloji, psikoloji ve edebiyat gibi farklı disiplinler üzerinden karikatür, hiciv ve toplumsal mizahı inceleyen makalelere yer veriyor. Derginin tüm içeriğine www.europeanjournalofhumour.org adresinden ücretsiz olarak ulaşabiliyor.

The First Academic Selection of 2026 in Humour Research.

The European Journal of Humour Research (EJHR) has digitally published its first issue of 2026 (Volume 14, Issue 1). Supported by the International Society for Humour Studies (ISHS), this prestigious, peer-reviewed, and open-access e-journal features articles examining cartoons, satire, and social humour through various disciplines such as linguistics, sociology, psychology, and literature. All content of the journal can be accessed free of charge at www.europeanjournalofhumour.org.

II BIENAL INTERNACIONAL DE HUMOR POLÍTICO LA HABANA 2026

PROGRAMA
DEL 9 AL 14 DE JUNIO

Küba'da Politik Mizah Bienali.

II. Uluslararası Politik Mizah Bienali, 9 - 14 Haziran 2026 tarihleri arasında Küba-Havana'da gerçekleşti. Dünyanın dört bir yanından grafik mizah sanatçıları, karikatüristleri ve illüstratörleri bir araya getiren bu bienal; politik ve hicri mizahın gücüyle toplumsal sorunları, küresel adaletsizlikler ve güncel siyaseti masaya yatırmayı amaçlayan uluslararası nitelikte önemli bir kültürel organizasyondur. 38 ülkeden 118 sanatçının eserlerinin yer aldığı bu bienalde, Elena Ospina'ya birincilik, Kuang Zuhai'ye ikincilik ve İnan Lira'ya da üçüncülük ödülü verildi.

Biennial of Political Humor in Cuba.

The II International Biennial of Political Humor took place in Havana, Cuba, between June 9 and 14, 2026. Bringing together graphic humor artists, cartoonists, and illustrators from all around the world, this biennial is a significant cultural organization of international caliber that aims to address social issues, global injustices, and current politics through the power of political and satirical humor.

Featuring the works of 118 artists from 38 countries, the biennial awarded first prize to Elena Ospina, second prize to Kuang Zuhai, and third prize to İnan Lira.

BV Panduranga Rao'dan "Çevre Bilinci" üzerine karikatür sergisi.

Dünya Çevre Günü'nü etkinlikleri kapsamında 5 Haziran'da Hindistan'ın Bangalore şehrinde enlül karikatürist BV Panduranga Rao'nun "Çevre Bilinci" temalı bir karikatür sergisi düzenlendi. Bu, sanatçının 56. kişisel karikatür sergisiydi ve sergide 100'den fazla karikatür sergilendi. Bu vesileyle Panduranga Rao, uzun yıllardır karikatür alanındaki katkıları ve çevre bilincini artırmaya yönelik çalışmaların nedeniyle organizatörler tarafından onurlandırıldı.

Cartoon Exhibition on "Environmental Awareness" by BV Panduranga Rao

As part of the World Environment Day events, a cartoon exhibition themed "Environmental Awareness" by the famous cartoonist BV Panduranga Rao was organized on June 5th in Bangalore, India. This was the artist's 56th solo cartoon exhibition, featuring more than 100 cartoons. On this occasion, Panduranga Rao was honored by the organizers for his long-standing contributions to the field of cartooning and his efforts to raise environmental awareness.

Türk mizahının bir asırlık tarihini belgeleyen kitap.

Türkiye'deki mizah yayıncılığının zengin tarihini inceleyen kapsamlı ve kaynak niteliğinde bir bibliyografya yayımlandı. "Türkiye'de Mizah Dergi ve Gazeteleri" adlı çığır açıcı yeni kitap yayımlandı. Eser, Türkiye'de 1923'ten 2025'e kadar kesintisiz olarak yayımlanan 102 yıllık mizah yayıncılığı tarihini ilk kez tek bir cilt altında bir araya getiriyor. Engin Karamot tarafından hazırlanan bu kapsamlı başvuru kaynağı; modern Türk yayıncılık tarihinde yayımlanmış 1.102 mizah dergisi ve gazetesinin kapak görsellerini, bibliyografik bilgilerini ve yayın notlarını içermektedir. Türkiye'nin mizah basınına bütüncül bir bakış sunan çalışma, Türk mizahının sürekliliğini, çeşitliliğini ve dayanıklılığını belgeleyen alanındaki en kapsamlı eser olarak öne çıkmaktadır. Kitap ayrıca, dergimizin genel yayın yönetmeni Aziz Yavuzdoğan'ın 45 yıllık gazetecilik kariyeri boyunca hazırladığı çeşitli mizah dergileri ile gazetelerin mizah eklerine de özel olarak yer vermekte ve bunları okuyucularla buluşturmaktadır.

Comprehensive New Book Chronicles a Century of Turkish Satirical Publishing.

A definitive bibliography exploring the rich history of satirical publications in Türkiye has been released. A groundbreaking new book titled "Türkiye'de Mizah Dergi ve Gazeteleri" (Satirical Magazines and Newspapers in Türkiye) has been published, bringing together 102 years of uninterrupted satirical publishing in the country from 1923 to 2025 under a single volume for the first time.

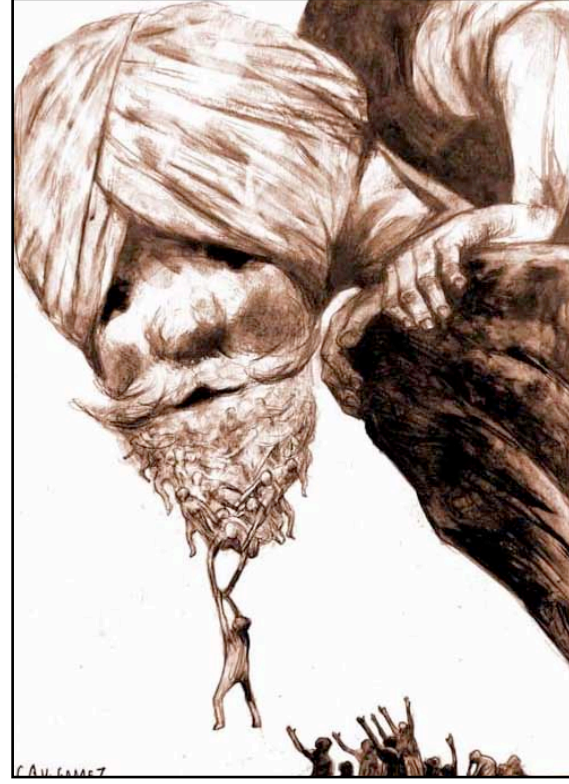
Compiled by Engin Karamot, the comprehensive reference work features the cover art, bibliographic data, and publication notes of 1,102 satirical magazines and newspapers published throughout modern Turkish history. Offering a holistic perspective on the nation's satirical media landscape, the study stands out as the most extensive work in its field, documenting the enduring strength, diversity, and continuity of Turkish satire. Notably, the book also highlights the various satirical magazines and newspaper humor supplements created by Aziz Yavuzdoğan, the editor-in-chief of our magazine, spanning his 45-year career in journalism.

46. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması sonuçlandı.

Darko Drljević, Klaus Pitter, Metin Peker, Nuri Köksal ve Yiğit Özgür'den oluşan 46. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması jürisi, 6 Haziran 2026 günü toplanmışlardır. İstanbul'da bir araya gelerek 60 ülkeden 580 karikatür sanatçısının 1600 karikatürünü 5 turluk çalışma sonucunda değerlendirmişlerdir. Buna göre; Büyük Ödülü Brezilya'dan Cau Gomez kazandı. Başarö Ödülleri ise, Ukrayna'dan Oleksiy Kustovsky, İtalya'dan Alessandro Gatto, Belçika'dan Sunnerberg Constantin ve Polonya'dan Grzegorz Szumowski arasında paylaşıldı.

The Results of the 46th International Nasreddin Hodja Caricature Competition (2026) Have Been Announced.

The jury of the 46th International Nasreddin Hodja Caricature Competition, consisting of Darko Drljević, Klaus Pitter, Metin Peker, Nuri Köksal, and Yiğit Özgür, met on June 6, 2026. Gathering in Istanbul, they evaluated 1,600 caricatures by 580 artists from 60 countries over a 5-round selection process. Accordingly, the Grand Prize was awarded to Cau Gomez from Brazil. The Achievement Awards were shared among Oleksiy Kustovsky from Ukraine, Alessandro Gatto from Italy, Sunnerberg Constantin from Belgium, and Grzegorz Szumowski from Poland.

"İki Yakalı Bir İstanbul" sergisi...

Türk karikatürünün yaşayan ustalarından Raşit Yakalı, kızı Banu Yakalı ile birlikte düzenledikleri "İki Yakalı Bir İstanbul" temalı sergi, İstanbul'da Kadıköy'de sanatseverlerle buluştu. 20 Haziran'da açılışı yapılan sergiye büyük ilgi vardı. Sergi açılışında, Aziz Yavuzdoğan, O.Yavuz İnal, Devrim Demiral, Mahmut Akgün, İbrahim Tuncay, Muhittin Köroğlu, Köksal Çiftçi, Kubilay Bayar, Refik Tiniş gibi birçok karikatürcünün yanı sıra halktan da kişiler katıldı.

An Istanbul of Two Sides" Exhibition.

Raşit Yakalı, one of the living masters of Turkish cartooning, met with art lovers in Kadıköy, Istanbul, with the exhibition themed "An Istanbul of Two Sides" (İki Yakalı Bir İstanbul), which he organized together with his daughter, Banu Yakalı. There was great interest in the exhibition, which opened on June 20th. The opening was attended by many cartoonists, including Aziz Yavuzdoğan, O.Yavuz İnal, Devrim Demiral, Mahmut Akgün, İbrahim Tuncay, Muhittin Köroğlu, Köksal Çiftçi, Kubilay Bayar, and Refik Tiniş, as well as members of the general public.

Ünlü Rus karikatürist Makarov hayatını kaybetti.

fenamizah
NEWS
HABERLER

Sovyet ve Rus karikatür sanatının en saygın isimlerinden biri olan Igor Arkadyeviç Makarov 82 yaşında 18 Haziran 2026 tarihinde hayatını kaybetmiştir. Özgün tarzıyla mizah dünyasında derin izler bırakmış bir karikatürist olan Makarov, sadece kağıt üzerinde değil, Sovyet renkli televizyonculuğunun ve animasyonunun mutfağında da bir ekol haline gelmişti. Sanatçı, karikatür ve görsel sanatlara yaptığı ömür boyu katkılardan dolayı Rusya Sanat Akademisi'nin Onur Üyesi unvanına layık görülmüştü. Keskin gözlem yeteneğini ironik ama zarif çizgilerle birleştiren sanatçı, klasik Sovyet grafik mizah ekolünün son büyük temsilcilerindendi.

Russian cartoonist Igor Makarov has passed away.

Igor Arkadyevich Makarov, one of the most respected figures in Soviet and Russian cartoon art, passed away at the age of 82 on June 18, 2026. Makarov, a cartoonist who left a profound mark on the world of humor with his unique style, became a pioneer not only on paper but also behind the scenes of Soviet color television and animation. The artist was awarded the title of Honorary Member of the Russian Academy of Arts for his lifelong contributions to cartoon and visual arts. Combining his sharp observational skills with ironic yet elegant lines, the artist was one of the last great representatives of the classic Soviet graphic humor school.

IGOR SMIRNOV & IGOR MAKAROV

Çizginin ve özgürlüğün asi sesi Marjane Satrapi öldü.

Dünya çapında en çok, İran İslam Devrimi sonrasında geçen çocukluğunu ve gençliğini anlattığı otobiyografik grafik romanı *Persepolis* ile tanınan İran doğumlu Fransız grafik romancı, karikatürist, illüstratör ve film yönetmeni Marjane Satrapi, 56 yaşında hayatını kaybetti. Grafik roman dünyasını modern bir edebiyat disiplini olarak yeniden tanımlayan, çizgileriyle sansüre ve baskıya meydan okuyan İran asıllı sanatçı çocukluk yıllarını 1979 İran İslam Devrimi'nin gölgesinde geçirdi ve yaşamının büyük bölümünü Fransa'da sürgünde geçirdi. Mizahı acıyla, çizgiyi hafızıyla birleştiren Marjane Satrapi, görsel anlatı sanatında açtığı çığır ve otoriteye karşı hiç bükülmeden kalemle her zaman ilham vermeye devam edecek.

İzmirli çocuklardan karikatür sergisi.

Çocuklarla atölye çalışmalarını sürdüren karikatürçü Mustafa Yıldız, İzmir, Bayraklı Belediyesi'nin kursiyer çocuklarla gerçekleştirdiği dönem sonu çalışmalarını bir sergiyle kamuoyuna sundu. "Bir Yılın Emegi, Bir Sahnenin Işığı" başlıklı serginin teması "Dünya Çevre Günü" hakkında idi. Bayraklı Belediye Başkanı İrfan Önal sergide eserleri bulunan çocuklara sertifikalarını verdi.

Cartoon exhibition from the children of İzmir.

Cartoonist Mustafa Yıldız, who continues his workshops with children, presented the end-of-term works of the trainee children from the İzmir Bayraklı Municipality to the public with an exhibition. The theme of the exhibition, titled "The Labor of a Year, the Light of a Stage," was about "World Environment Day." Bayraklı Mayor İrfan Önal presented certificates to the children whose works were featured in the exhibition.

Marjane Satrapi

The Rebellious Voice of Lines and Freedom: Marjane Satrapi Has Passed Away

Iranian-born French graphic novelist, cartoonist, illustrator, Marjane Satrapi, best known worldwide for her autobiographical graphic novel *Persepolis*—which chronicles her childhood and youth in the aftermath of the Iranian Islamic Revolution—has passed away at the age of 56. The Iranian-born artist, who redefined the world of graphic novels as a modern literary discipline and challenged censorship and oppression through her drawings, spent her childhood under the shadow of the 1979 Iranian Islamic Revolution and lived most of her life in exile in France. Blending humor with pain, and lines with memory, Marjane Satrapi will always continue to inspire through the new ground she broke in the art of visual narrative and her pen that never bent against authority.

Buduar'a İtalya'da ödül.

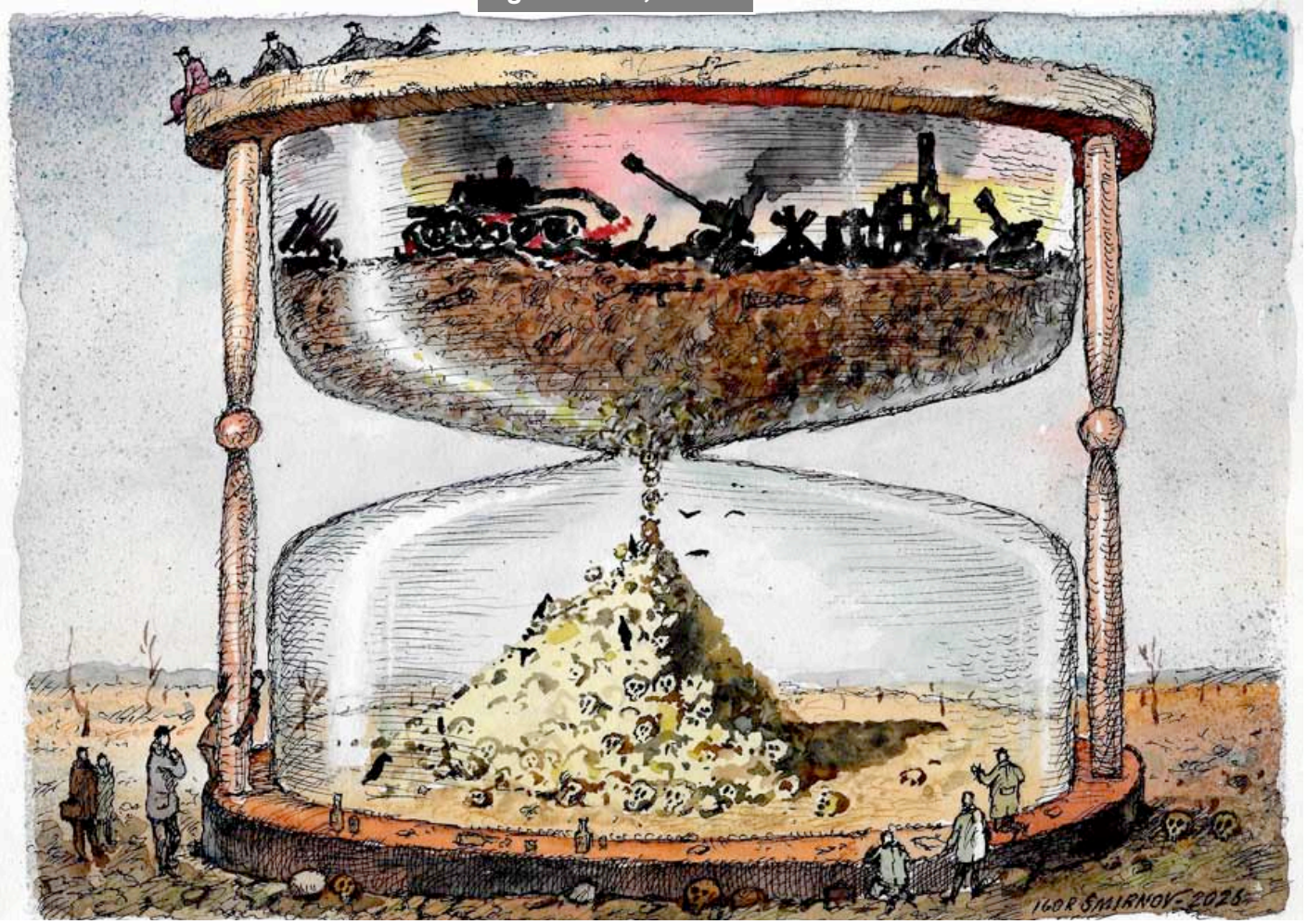
İtalya'da "Antonio Semeria Sanremo Casino" Uluslararası Edebiyat Ödülü töreninde, mizah sanatının yilığı olan ve yüzüncü sayısına ulaşan, İtalyan mizah dergisi *Buduar*'a ödül verildi. Grafik, edebiyat ve diğer görsel ile iletişim araçları vasıtasıyla, İtalya'da ve yurt dışında mizah sanatının tanıtılmasına ve yaygınlaştırılmasına yaptığı çok yönlü ve değerli katkılardan dolayı Mansiyon Ödülü'ne layık görülen *Buduar*'ın yayıncı ve eş direktörü Alessandro Palex Prevosto, "bu ödülün dolayı, *Buduar*'ın yayın komitesi olarak bepimiz büyük onur duyduk!" dedi.

An Award for Buduàr in Italy.

At the "Antonio Semeria Sanremo Casino" International Literary Award ceremony in Italy, the Italian humor magazine *Buduàr*—a yearbook of the art of comedy that has reached its 100th issue—was honored with an award. *Buduàr* was granted an Honorable Mention for its versatile and valuable contributions to the promotion and dissemination of the art of humor both in Italy and abroad through graphics, literature, and other visual and communication media. Expressing his pride, Alessandro Palex Prevosto, the publisher and co-director of *Buduàr*, stated, As the editorial board of *Buduàr*, we are all deeply honored by this award!

Igor Smirnov, Russia

Sagar Kumar, India

SNAPSHOT

Amerikan tarihinin en büyük iç göçlerinden birini temsil eden, insanlık dramının bir fotoğrafı. Oklahoma, Texas, Kansas ve çevresinde yaşanan şiddetli kuraklık ve toz fırtınaları nedeniyle geçim kaynaklarını yüz binlerce kişi, özellikle Kaliforniya'ya doğru göç etti.

A snapshot of human suffering, this represents one of the greatest internal migrations in American history. Driven by severe drought and dust storms in Oklahoma, Texas, and Kansas, hundreds of thousands left their livelihoods behind to migrate, mostly heading for California.

Dirdü, durdu Turnayı gözünden vurdu!

Bir gün bir yerde ünlü avcılar toplanmış, birbirlerine başlarından geçen av serüvenlerini anlatıyorlardı... Anlattıklarının birazı gerçekse çoğu da düşseli. İçlerinde yaşlı ve deneyimli bir avcı, hiç konuşmadan dinliyordu arkadaşlarını.

Ötekilerin ilgisini çekti yaşlı avcının suskunluğu. "Niçin susuyorsun?" diye sordular ona.

"İçimizde en deneyimli avcı sensin. Kim bilir ne serüvenler geçmiştir başından..."

Yaşlı avcı arkadaşlarını kırmak istemedi. O da başından geçen bir olayı anlatmaya başladı:

"Avcılığa henüz başladığım gençlik günlerimden birinde, elimde silah, yanımda köpeğim göl kırsına vardım. Baktım bir turna uçuyor havada. Turnayı ayağından vurmak istedim. Nişan aldım, ateş ettim. Tam da o sırada hayvan gagasıyla ayağını kaşımak istemez mi? Saçma, kuşun bir gözünden girdi, öteki gözünden çıktı! Hayvan uçamadı, yere düştü! Köpeğim koşup getirdi turnayı. Baktım ki her yeri sağlam, yalnızca gözlerinden kan akıyor... Çok pişman oldum hayvanı vurduğuma. Onu yere bıraktım. Çırpınıyor, ama uçamıyordu... O çırpındıkça acı duyuyordum! Derken gökte bir bölük turna belirdi. Üstümüzde döne döne uçuyorlardı. Geliş yerde çırpınan turnanın yanına kondular. Kör turnayı aralarına aldılar. Kendi dillerinde gütüş anlaşılır. Sonra hep birlikte kanat çırparak havalandılar. Ben olduğum yerde donakalmış, yalnızca olup biteni izliyordum öyle. Bölük halinde uçup gittiler. Kör turnaya ses vererek yönünü bulmasına yardımcı oluyorlardı... İşte o gün bugün, tumalar hep katar katar uçar oldu. Onların böyle toplu halde uçmaları benim yüzümden..."

Öyküden etkilenen avcılardan biri dayanamadı: "Helal olsun usta," dedi. "Durdun durdun, turnayı gözünden vurdun!"

Necati Güngör

apolitikler

TESADÜFEN GÖRDÜM. TAVUK DÖNER YİYENLER İLİŞKİ YAŞAMASIN DİYE PAYLAŞIM YAPMIŞSIN. NE BU ŞİMDİ İPEK?

BEN ONU EMRE İÇİN YAZMIŞTİM. SEN NERDEN GÖRDÜM MUSTAFA?.

ENTERESAN LAFLAR...

Nice insanlar gördüm, üstü başı yırtık.. nice yırtıklar gördüm, gramafon iğnesi!

~ Mevlüt İnsanevladı

Elena Ospina, Colombia

DÜŞÜNÜYORUM!

Neden roman yazmadım?

by Necati Güngör

İlk hikâyemin yayınlanışından itibaren Demirtaş Ceyhun'un desteğini gördüm. Saif Faik Ödülünü kazandığı günlerde kendisiyle yapılan bir röportajda, gençlerden kimi beğendiği soruluyordu: Ceyhun'un yanıtı şöyleydi: "Necati Güngör adında bir gencin bir hikâyesini okudum; kumaşı çok sağlam!" (Milliyet Sanat, 1973).

Bu işaret, dikkatlerin üzerime çevrilmesine neden olmuştu.

Demirtaş Ceyhun ağabeyin desteğini her zaman yanımda, yakınımdaya duyumsadım. İkinci kitabım Bilgi Yaynevi'nden çıksın diye Atilla İlhan'a mektup yazdı. İzleyen yıllarda, "Politika" gazetesinde, Türkiye Yazarlar Sendikası'nda birlikte çalıştık. Yakınlığımız dostluğa dönüştü. Nikâh tanışım oldu. Ne zaman bir araya gelsek, bana hep şunu öğütlerdi: "Necati, roman yaz!" ya da, "Artık roman yazmalısın..."

Neden bu dost öğütüne uyup da roman yazmalara kalkışmadım?

Roman sanatını ciddiye aldığım için...

Asıl işim Hukuk Fakültesi gibi düzenli ders çalışmayı gerektiren bir okulda okumaktı. Dahası, zaman zaman işe girip çalışıyordum. Oysa bana göre roman yazmak, boş vakitlerinizde oturup sayfalar dolduracağınız bir uğraş değildi. Romancının yazmaktan başka bir işi olmazdı. Yirmi dört saat romaniyle meşgul olmalıydı kafası. Roman yazmak başlı başına bir disiplindi. Doğruydum ya da yanlıştı bu yaklaşım; ama o dönemde öyle düşünüyordum. Dolayısıyla Demirtaş Ceyhun ağabeyimin öğütü bende yazma isteğini tetikleyemiyordu... Adım hikâyeciye çıktı. Sonra bunun yanında röportaj yazarlığı eklendi... Niye romanlar yazmadım diye hiç hayıflanmadım!

Demirtaş Ceyhan & Necati Güngör (Fotoğraf: Kadir İnceşu)

Roman yazarlığına soyunan birçok hikâyecinin de, romanın eşiğinde kaldığına tanık oldum; onlar adına üzüldüm...

Bunları neden söylüyorum şimdi?

Roman diye sayfa sayısı çok kitaplar yazmak, kişiyi romancı yapmaya yetmiyor çünkü... Yazdığımız şey roman olmuyor.

O roman denen laf kalabalığını çöpe attığımızda, Türk romancılığı hiçbir şey yitirmiyor!

Oysa Türk edebiyatının kilometre taşı olmuş romanları bir düşünün, hangisini yerinden oynatabilirsiniz?

Roman yazmadan önce kendinize sormak zorundasınız: Yazacağım roman, Türk edebiyatına ne katacak? Romancının altın kuralı bu olmalı.

AGENDA OF TÜRKİYE

aziz yavuzdoğan

İŞTE GENE GELDİ YAZ

derdini deftere yaz.
Kin gölünde yüzenlere
yoksulları ezenlere
hayvan demek bile az.
Böylelerine tapan
yalanlarına kanan
ya ördektir ya da kaz.

Omar Zevallos, Peru

● CARICATURE CHRISTINE LEGARDE

Facial Treatments

by Pepe Pelayo (Chile)

Şif'den yayın yapan "Humor Sapiens" dijital mizah platformunun genel yayın yönetmeni Pepe Pelayo'nun "fenamizah e-dergi" için "Facial Treatments" (*Yüz Bakımları*) adlı, görsel metafora, kavramsal mizaha ve grafik gerçeküstüçülüğe yakın mizahi foto-montajları.

Humorous photo-montages titled 'Facial Treatments' by Pepe Pelayo, editor-in-chief of the Chile-based digital humor platform 'Humor Sapiens,' created for 'fenamizah e-magazine.' These works lean closely toward visual metaphor, conceptual humor, and graphic surrealism.

MIGUEL de CERVANTES

Nasif Ahmed, Bangladesh

Hasan Çağan Y.

• Makarnanın adaletsizliği!

• Fenerbahçe'nin yeni başkanı Aziz Yıldırım'ın 13 yaşındaki kızı, İstanbul'da bir alışveriş mekanında bulunan restoranda beyaz trüflü makarna yemiş... Ve tam tamına 6 bin TL hesap ödemiş-miş... Durumu öğrenen baba Aziz Yıldırım, **stadlardaki hakem odalarını basar gibi** ertesi gün restorana giderek hesabın hesabını sormuş... Yetkililerden kullanılan ürünlerin miktarı ve fiyatlandırması hakkında bilgi alınca da ikna olmuş... Şöyle ki; makarnanın içinde "beyaz altın" olarak anılan beyaz trüf mantarı varmış. Bir miktar da parmesan peyniri kullanılmış. Tuhaflik bir değil ki; bir porsiyon makarnaya 6 bin lira istenmesi, Aziz Yıldırım'ın mekanı basması, makarnanın içeriğini öğrenince fiyata ikna olması... Memlekette gelir adaletsizliği öyle bir noktaya gelmiş ki; bir kesim makarnayla hayatta kalmaya çalışıyor, diğer kesim ise makarnayla fantezi yapıyor...

• Pudra şekerli bir olay...

• TRT Genel Sekreterinin makam aracında toplam 7,5 kilo ağırlığında kokain, eroin ve esrar maddesi ele geçirilmiş ve 2 şoför gözaltına alınmış. TRT Genel Sekreteri Mesut Eker'in "olayla ilgisi olmadığı" belirtilmiş. Çok şükür araçtan pudra şekeri çıkmamış... TRT'imize çamur atan 'Üttürü büdükler' olabilir diye 'haber yasağı' da getirilmemiş.

• Bedelli enflasyon!

• Temmuz ayında açıklanacak 6 aylık enflasyon oranının netleşmesinin ardından bedelli askerlik ücreti de yükselecektir. Tahminlere göre bedelli askerliğin 500 bin TL'yi aşması bekleniyordu.

• Cezanın kilosu var mı?

• İzmir'in Selçuk ilçesinde zeytinin tanesini 50 lira, kilosunu ise bin liradan sattığı tespit edilen satıcıya Ticaret Bakanlığı tarafından idari para cezası uygulanmış. Ceza tane üzerinden mi yoksa kilo üzerinden mi orası belli değil

FENA HALDE MEMLEKET

evet!

Aziz Yavuzdoğan

AKLA ZİYAN OLSAK DA, YAŞIYORUZ BEREKET...

Saka bir yana HEPŞİ GERÇEK!

Fenaket Tekeli

ULAN DÜNYA KUPASI BİZİM ÇOCUKLARA ÇOK AYIP ETTİNİ!

BAY KEMAAALL! NÖRÜYON LEN BURDA?

AGUU! BEN KİMİN ÇOCUĞUYUM?

NASİP DEELMİŞ ABİ YAPCAK BIŞI YOK!

AL İŞTE Bİ HAMASETÇİ DAHA!

ÖZGÜR ÖZEL Mİ YOKSA KILIÇDAROĞLU MU?

BİLEM. EVİN REİSİ İKİSİNİ DE SEVMEZ.

ABİCİM SEN NİYE HEP BURDASIN MAHKEME KARARIYLA MI ATANDIN YOKSA?!

UHAAH.. HAAH.. HUAHH!

Fenamizah dünyaya sesleniyor: Zorluklara karşı sanatçı dayanışması! **Bombaların altında, internetin kısıtlandığı bir dönemde, karikatürün çığılığı!**

fenamizah Calls Out to the World: Artist Solidarity Against Adversity!

The cry of the cartoon under bombs, in a time of restricted internet!

interview by Aziz Yavuzdoğan

“ Ülkemizde ABD-İsrail saldırıları nedeniyle aylardır yaşadığınız zorluklara dair duygu ve düşüncelerinizi açıkça ifade etmek isteseydiniz, neler söylemek isterdiniz? İnternet erişiminin kısıtlandığı bu dönem, mizah çalışmalarınızı olumsuz etkiledi mi? 'Fenamizah e-dergisi' olarak sesinizi dünyadaki sanatçı dostlarımıza duyurmak isteriz. ”

“ If you would like to openly express your thoughts and feelings regarding the hardships you have experienced for months in your country due to the US-Israeli attacks, what would you like to say? Has this period of restricted internet connectivity negatively affected your humor work? As 'fenamizah e-magazine,' we would like to make your voice heard by our global fellow artists. ”

MASSOUD TABATABAI

Seyyed Massoud Shojai Tabatabai

Merhaba dostlarım,
Bu zorlu aylarda neredeyse her gün karikatür çizmeye devam ettim. Bir haber ajansı ile çalıştığım için eserlerimi yayınlama ve geniş bir kitleyle paylaşma fırsatım oldu. Ancak faaliyetlerim yalnızca medyaya sınırlı kalmadı. Akşamları sıradan insanların arasında vakit geçirdim; düşman saldırılarına tepki olarak yaklaşık üç aydır sokaklarda toplananlar için sık sık geçenin geç saatlerinde, hatta bazen şafağa kadar karikatürler çizdim. Bu çalışmalar halka açık toplantılarda, gösterilerde ve kültürel etkinliklerde kullanıldı. Doğal olarak, internet erişimine getirilen kısıtlamalar iletişim, sanat eserlerinin dağıtımını, diğer sanatçılarla ve uluslararası medyaya temas kuma konularında zorluklar yarattı. Yine de birçoğumuz bu önlemlerin güvenlik endişeleriyle bağlantılı olduğunu anlıyorduk; zira düşman güçler de İran'a yönelik operasyonlarının bir parçası olarak iletişim teknolojilerini kullanıyor. Şu anda, geçici bir ateşkes döneminden geçtiğimiz için internet erişimi büyük ölçüde yeniden sağlandı. İran'a yönelik askeri saldırganlığı düşünenlerin bu tür fikirlerden vazgeçeceklerini ve gelecekte farklı bir yol seçeceklerini içtenlikle umuyorum. İranlı bir sanatçı olarak, sanatın halkının ve vatanının kaderine kayıtsız

kalamayacağına inanıyorum. Savaş boyunca ülkemizin yanında durmayı, halkın moralini yükseltmek ve birçok insanın yaşadıklarını dile getirmek için sanatsal yeteneklerimi kullanmayı bir görev bildim. Ülkemin katkımına ihtiyacı olduğu sürece onun yanında durmaya ve üzerine düşeni yapmaya devam edeceğim. Allah'ın izniyle, İran halkı ve tüm dünya için kalıcı barış, güvenlik, onur ve adalet umut ediyorum.

.....
Hello my friends,
During these difficult months, I continued creating cartoons almost every day. As I work with a news agency, I had the opportunity to publish and share my work with a wide audience. However, my activities were not limited to the media. In the evenings, I spent time among ordinary people, and for those who had been gathering in the streets for nearly three months in response to the enemy's aggression, I often drew cartoons late into the night and sometimes until dawn. These works were used in public gatherings, demonstrations, and cultural activities.

Naturally, the restrictions on internet access created challenges for communication, the distribution of artworks, and contact with fellow artists and international media. Nevertheless, many of us understood that these measures were connected to security concerns, as hostile forces were also using communication technologies as part of their operations against Iran.

At present, as we are living through a period of temporary ceasefire, internet access has largely been restored. I sincerely hope that those who have considered military aggression against Iran will abandon such ideas and choose a different path in the future. As an Iranian artist, I believe that art cannot remain indifferent to the fate of its people and homeland. During the war, I felt it was my duty to stand alongside my country and use my artistic abilities to strengthen public morale and express what many people were experiencing. As long as my country needs my contribution, I will continue to stand by it and do my part. With God's help, I hope for lasting peace, security, dignity, and justice for the people of Iran and around the world.

Farhad R. Gharamaleki

Merhaba, ben Farhad Rahim Gharamaleki. İranlı bir karikatüristim. Ülkemin üzerine kabus gibi çöken İsrail-Amerikan savaşında yaralandım. Fakat beni asıl yaralayan, savaşın o sağır edici günlerinde internetin kesilmesi ve dünyaya olan tüm bağımın kopması oldu. Kalemim her zaman sıvıydı; ancak o günlerde ucu kağıt üzerinde ilk kez titredi. Bu titreme patlama korkusundan değil, üzerimize çöken o "analok sessizliğin" devasa ağırlığından. Normalde dünyayı tek bir karikatür karesinde özetler, tek bir "tık" ile insanlığın ortak hafızasına sunarım. Savaş başladığında ise modemim, odamın köşesinde işe yaramaz bir taş parçası gibi kalakaldı. Sönen ışıklar, artık hiçbir sinyale yanıt vermeyen bir cesedin gözlerini andırıyordu.

FARHAD GHARAMALEKI

Savaş tam olarak buydu işte: Anlam zincirinin acımasızca kesintiye uğraması. İnternet gidince, karikatürlerim de "adresiz" kaldı. Eskiden çizdiğim gücünü "paylaşım" sayılarıyla ölçerdim; oysa asıl gücün, yaşanan bu absürtlüğü tarihe not düşmek isteyen bileğimin o aşıl titremesinde gizli olduğunu anladım. Ülkeme bu savaşı dayatan zihniyetin o korkunç absürtlüğünde... Şimdi dijital medyanın suni gündemlerini aramak yerine, şehrimin duvarlarına saplanan şarapnel parçalarına bakıyorum.

Düşman bombardımanıyla yerle bir edilmiş evleri, okulları izliyorum. Çizdiğim öznese artık ekranlarda ütülenmiş takım elbiseleriyle arızdam eden politikaclar değil. Benim öznelirim artık; enkazın ortasında kendi gölgesini arayan bir kedi ve yıkıntılar arasında çocuğundan geriye kalan tek bir ayakbaki tabanına sanlıp ağlayan o çaresiz anne... İşte hayatın en büyük ironisi: Ben hep "cevrimici" bir dünya için çizmiştim. Oysa o günlerde, savaşın bir sonraki saatte ülkenin hangi köşesini vuracağını bile bilmeyen, dünyadan habersiz insanlar için karalamaya başladım. Ve fark ettim ki, o günkü karikatürlerimin artık hiçbir altyazıya ihtiyacı yoktu. İnternet kesildiğinde metaforlar çıplaklaşır, daha doğrudan hale gelir. Algoritmik sansürleri veya beğeni sayılarını zerre umursamadan, kıpkırmızı bir vahşet tarlasının tam ortasına, bir meleğin gülümsemesini ilüstrüveriyordum. Karikatür, coğrafi sınırlarla hapsedilecek ya da internetin fişi çekildiğinde susturulabilecek bir dil değildir. Çizdiğim birer güvercin gibi kanat çırpmalı, bu savaşta benim ve yurttaşlarımızın başına gelenleri tüm dünyaya haykarmalıydı. Kalemim artık "kullanıcılarla" değil, doğrudan "tarihe" konuşmanın tek yolu. Önümdeki kağıt ise, yakıp kül etmek dışında hiçbir siber saldırıdan ya da bilgisayar korsanının çevrimdışı bırakamayacağı en güvenli sunucu.

Savaşın kendisi çok acıydı, evet. Fakat ondan daha acı olan şey, tüm dünyaya feryat etmek isteyip de anlatamadığım o varım kalan hikayelerimdir. Ne kadar trajik, değil mi? Hayatı ve gerçekliği abartarak çizmekle görevli olan ben, şimdi kendi çizdiğimden çok daha abartılı, çok daha fantastik ve vahşi bir gerçekliğin tam ortasında yaşıyorum. Sanki tüm dünya grotesk bir karikatüre dönüşmüş de, ben sadece kaderin çizdiğini kağıda kopyalıyorum. Erişemediğim o internet sayesinde, aslında sanatın en ilkel, en saf biçimine geri döndüm: Bir nevi modern mağara ressamlığına... Savaş denilen bu büyük hücrenin kapkaranlık duvarlarına resimler çiziyordum şimdi. Çiziyordum ki gelecek

nesiller, bu zifiri karanlığın içinde bile, acı acı da olsa yüzünde tebessümle direnen birilerinin yaşadığını bilsin. Dünyadaki tüm insanlar için, savaşız bir gökyüzü umuduyula...

.....
Hello, I am Farhad Rahim Gharamaleki. I am an Iranian cartoonist. I was wounded in the Israeli-American war that collapsed over my country like a nightmare. However, what truly wounded me was the internet blackout during those deafening days of war, cutting off all my connection with the world. My pen was always sharp; yet during those days, its tip trembled on the paper for the first time. This trembling was not out of fear of explosions, but from the colossal weight of that "analog silence" settling upon us. Normally, I would summarize the world in a single cartoon frame and present it to the collective memory of humanity with a single "click." But when the war began, my modem sat in the corner of the room like a useless piece of stone. Its fading lights resembled the eyes of a corpse that no longer responded to any signal.

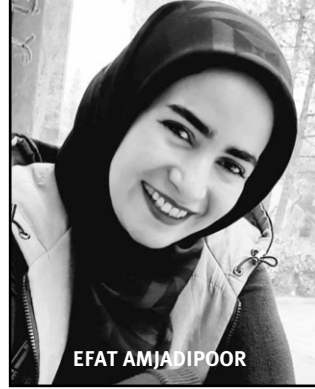
This was exactly what war was: the ruthless interruption of the chain of meaning. When the internet went out, my cartoons were left "addressless." I used to measure the power of my lines by the number of "shares"; however, I realized that the true power was hidden in the noble trembling of my wrist, which sought to etch this absurdity into history—in the horrific absurdity of the mindset that imposed this war upon my country... Now, instead of seeking the artificial agendas of digital media, I look at the shrapnel pieces embedded in the walls of my city. I watch the houses and schools razed to the ground by enemy bombardment. The subjects of my lines are no longer politicians parading on screens in their pressed suits. My subjects now are a cat looking for its own shadow amidst the rubble, and a helpless mother weeping as she clings to a single shoe sole left behind by her child among the ruins...

Here lies the greatest irony of life: I had always drawn for an "online" world. Yet during those days, I began sketching for people who knew nothing about the world, who didn't even know which corner of the country the war would strike in the next hour. And I realized that my cartoons from that day no longer needed any captions. When the internet is cut, metaphors strip bare; they become more direct. Caring absolutely nothing about algorithmic censorship or like counts, I simply attach the smile of an angel right into the middle of a crimson field of brutality.

Cartooning is not a language that can be imprisoned by geographical borders or silenced when the internet's plug is pulled. My lines had to flap their wings like pigeons and scream to the whole world what happened to me and my fellow citizens in this war.

My pen is no longer a tool to speak with "users," but the only way to speak directly with "history." And the paper before me is the safest server that no cyber attacker or hacker can take offline, except by burning it to ashes. The war itself was deeply painful, yes. But what was even more painful were my unfinished stories—the ones where I desperately wanted to cry out to the whole world but couldn't. How tragic, isn't it? I, whose duty is to draw by exaggerating life and reality, am now living right in the middle of a reality far more exaggerated, far more fantastic, and far more brutal than my own lines. It is as if the whole world has turned into a grotesque cartoon, and I am merely copying what fate has drawn onto paper. Thanks to that inaccessible internet, I have actually returned to the most primitive, most

pure form of art: a kind of modern cave painting... Now, I draw pictures on the pitch-black walls of this grand cell called war. I draw so that future generations will know that even within this absolute darkness, there lived people who resisted with a smile on their faces, bitter as it may be. With the hope of a sky without war, for all the people in the world...o

EFAT AMJADIPOOR

Efat Amjadipoor

İran hiçbir zaman savaş başlatmadı, biz her zaman sadece ülkemizi zalimlere ve saldırganlara karşı savunduk. Aylar boyunca Amerika ve İsrail İran'la müzakereler sürerken ülkemize acımasızca saldırdı.

Liderimizi ve halkımızın çoğunu öldürdüler. Bunun bir örneği Minab'daki 168 okul çocuğudur. Yaşları 10'un altında olan ve

bir sınıfta ders çalışan çocuklar bombanın hedefindeydi ve hepsi hayatını kaybetti. Bu bir suçtur ve bu konuda sessiz kalmamalıyız. Savaş hiçbir ülke için iyi değildir. Vatanım savaşız bir dünya olur. *Teşekkür ederim sevgili Aziz!*

.....
Iran has never started any war, we have only always defended our country against tyrants and aggressors.

For months, America and Israel have brutally attacked our country, Iran, while Iran was negotiating with America at that time.

They killed our leader and many of our people. One example is the 168 school children in Minab. Children who were all under the age of 10 and were studying in a classroom were targeted by the bomb and all were killed. This is a crime and we should not remain silent about it. War is never good for any country. Hopefully, a world without war. Thanks dear Aziz!

Nilya Sadat Mirrezaie

Ben, savaşı bizzat yaşamış bir gencim. İlk gün, okuldayken, patlama sesleri ve okulun pencerelerinin kırılması, sınıf arkadaşlarının çığlıkları ve korkusuyla birleşince kalbimde büyük bir karmaşa yarattı. Okulun dışında, annelerin gözyaşları ve endişeyle sokaklarda çocuklarını aradıklarını gördüm. O anları asla unutmuyacağım.

O günden itibaren, gelecek eğitim ve çocukların yaşamları hakkındaki endişeler zihnimde derin izler bıraktı. Dünyanın

dört bir yanındaki birçok insanın, savaştan etkilenen çocukların ve ailelerin çektiği acılardan habersiz olduğunu veya bu konuda sessiz kaldığını görmek benim için acı vericiydi. Bazen kendime soruyorum, günümüz dünyasında bile bazı insanlar neden hala başkalarının kaderini etkilemek için güç ve şiddet kullanabiliyor?

Altyapıya, okullara ve insanların günlük yaşamlarına verilen zarar görmek son derece üzücü.

NILYA SADAT MIRREZAIIE

Savaşın ilk günlerinde hayatını kaybeden öğrencilerin acısıyla kıyaslandığında, internet kısıtlamaları benim asıl endişem değildi. Beni en çok üzen şey, hayatlarına, eğitimlerine ve hayallerine devam etme şansını kaybeden çocuklar oldu. Her çocuğun güven içinde yaşama, öğrenme ve geleceği hakkında hayal kurma hakkı vardır.

Tüm bu zorluklara rağmen, çizim yapmaya devam ediyorum çünkü sanat bana umut veriyor. Çocukların seslerinin önemli olduğuna inanıyorum ve karikatürlerim ve çizimlerim aracılığıyla başkalarıyla başı, nezaket ve karşılıklı anlayış mesajları paylaşmak istiyorum.

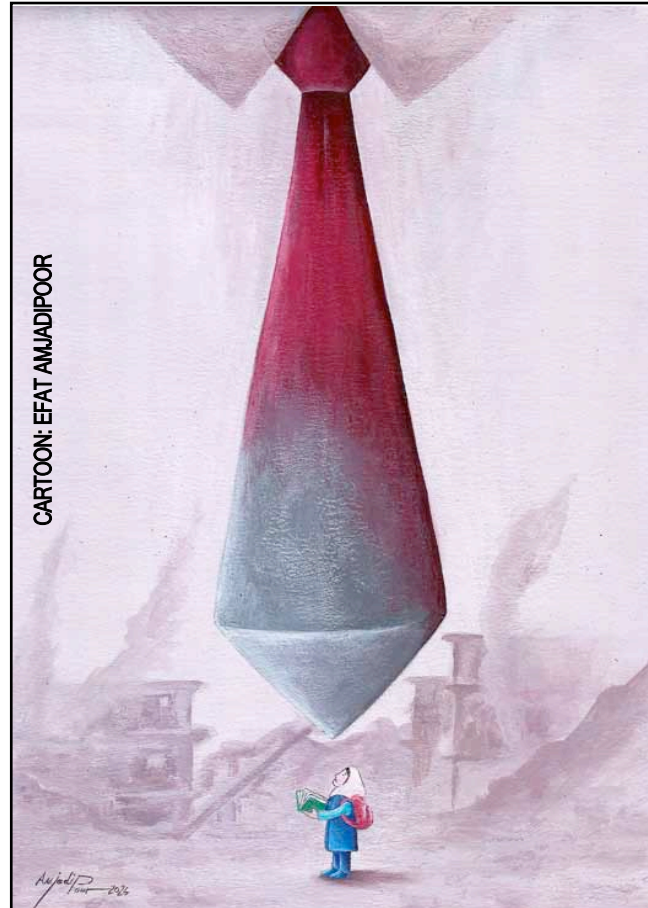
.....
I am a young person who has experienced war firsthand. On the first day, while I was at school, the sounds of explosions combined with the shattering of the school windows, the screams, and the fear of my classmates created a massive turmoil in my heart. Outside the school, I saw mothers in tears and anxiety, searching for their children in the streets. I will never forget those moments.

Since that day, anxieties about the future, education, and children's lives have left deep scars on my mind. It was painful for me to see that many people around the world were unaware of, or remained silent about, the suffering of war-affected children and families. Sometimes I ask myself: even in today's world, why do some people still use power and violence to control the destiny of others?

It is deeply heartbreaking to witness the damage inflicted on infrastructure, schools, and people's daily lives.

Compared to the pain of the students who lost their lives in the early days of the war, internet restrictions were not my primary concern. What saddened me the most were the children who lost the chance to pursue their lives, education, and dreams. Every child has the right to live in safety, to learn, and to dream about their future.

Despite all these challenges, I continue to draw because art gives me hope. I believe that children's voices matter, and through my cartoons and drawings, I want to share messages of peace, kindness, and mutual understanding with others.

CARTOON: EFAT AMJADIPOOR

Türk basınını edebiyatçılar yarattı.

Türk basınının var oluş sürecinde edebiyat adamlarının oynadığı rolü düşündünüz mü hiç? Basının temeli, edebiyatçıların omzunda yükselmiştir denilse yalan olmaz.

İlk gazeteciler şair, romancı, hikâyeci kimselerdir... Üniversitelerdeki gazetecilik okulu öğretmenlerinin bu konuya kafa yorduklarını hiç sanmıyorum. Namık Kemal'ler, Ahmet Mithat'lar, Şinasîler, Ahmet Rasim'ler, Hüseyin Cahit'ler, Refik Halit'ler, Yakup Kadri'ler, Falih Rıfkı'lar... ve daha nice kalem erbabı, Babiali basını denen soyut kurumun temelini harç koymuş adamlardı. Bir gazete çıkarılacağı zaman başında mutlaka

bir edebiyatçı bulunur, başmakaleyi kaleme alır; ayrıca tanınmış birçok kalem ustası da onun kadrosunda yer alırdı.

Zaten yakın tarihlere kadar gazete ya da dergi çıkaran kişiler, bizzat kalem erbabı kimselerdi: Yunus Nadi, Sedat Simavi, Falih Rıfkı, Ahmet Emin, Hakkı Tarık gibi.

Eli kalem tutmayan kişileri gazetelerde çalıştırmazlardı. Ancak kalem güçlü muhabirler yükselir, muharrir olurlardı.

Yine de onlara bugünkü gibi yazar sıfatı verilmezdi. Çünkü yazar diye, "edip" sıfatını hak edenlere denirdi. Birkaç kuşak geriye doğru bakın: Hemen tüm edebiyatçılar, birtakım gazelerde köşe sahibidir: Nâzım Hikmet, Ahmet Haşım, Peyami Sefa, Aziz Nesin, Orhan Seyfi, Tarık Buğra, Haldun Taner...

Şiirsiz, hikâyesiz, romansız gazete çıkarılmazdı. Ünlü tefrika romancıları gazeteler arasında transfer olurlardı. Bir yazar rakip bir gazeteye gittiği zaman okurlarını peşi sıra götürürdü...

Gazetelerin patronları işadamları, yöneticileri de işletmeci/iktisatçı gibi erbab-ı kalemden sayılmayan kimseler olunca, edebiyat ehli, basından elini ayağını çekmeye başladı.

Babalar ve Oğullar...

Bazı yazarlar anadilini yalnızca annesinden öğrendiğini belirterek, bu konuda babaların oynadığı rolü tartışmaya açık bırakır.

Bu nedenle değil ama, tümüyle insani nedenlerle babasını sevmeyen, onun yerine annesine bağlanarak yetişen yazarlarımızın sayısı azımsanamaz.

Ahmet Rasim, kendisi henüz çok küçükken annesini terk eden babasına karşı sevgi

duygularından yoksun olarak büyümüş; yaşamın güçlüklerini annesiyle birlikte göğüslemiştir. Bu nedenle babasını anmaz bile. Babası posta memurudur; Edirne'ye atanınca, orada başka bir kadınla evlenmiş, yeni çocukları olmuş; Ahmet Rasim ile annesini kaderine terk etmiştir.

Yahya Kemal, gençlik çağının daha ilk basamaklarında baba evini terk etti, bir daha geriye dönmedi. Erken yaşta yitirdiği annesinin ölümünden babasını sorumlu tutuyordu. Ancak, bir fotoğrafını bile yanına almadığı annesini hep özlemle anacaktı.

Yakup Kadri, daha çocukluk çağında annesine karşı babasını kaba bulur, ona sevginin kııntısını bile beslemeyi içinde."

Anamın Kitabı"nda bunu açıkça görürüz. Orhan Kemal, "Babaevi" romanında, annesinin içli duyarlılığına kendini daha yakın bulduğunu, babasının anlayışsızlığını anlatır. Babasıyla aralarında hep bir çelişki olmuştur. Bu nedenle genç yaşta

Beyrut'taki baba evini terk edip Adana'ya döner. Ancak ünlü bir yazar olduktan sonradır ki, babası onu anlayacak, o da babasını bağışlayacaktır.

Memet Fuat, ailesine ve çocuklarına karşı sorumsuzca davranan öz babasında değil; çocuk kalbinde derin izler bırakan üvey babası Nâzım Hikmet'te sevecenlik bulunduğunu anlatır.

Tarık Dursun K., da üvey babasının adını oğluna verecek kadar insancıl yanları bulmuştur onda. Çocukluğunda annesini terk eden babasını o denli reddeder ki, onun soyadının yalnızca başharfini almakla yetinir. "Bahriyelik Çocuk" kitabında hikâye edecektir baba-oğul ilişkilerini. Selim İleri de, "Annem İçin" adlı anı kitabında, babaya karşı sevgisizliğini belli eder. Annenin sevecenliğinden, saflığından, hayal dünyası içinde bir melek olduğundan söz edecektir.

Atatürk ile Hasan Ali Yücel.

Atatürk yurt gezilerinin birinde Kayseri'ye uğramıştı. Gazi Paşa'nın onuruna düzenlenen akşam yemeğinde, Milli Eğitim Müfettişi olarak Hasan Ali Yücel de bulunuyordu.

Sofradaki sohbet sırasında Atatürk, Hasan Ali Yücel'e:

"Bugün Lisede, sizin yazdığınız 'Mantık' kitabını karıştırıyordum. 'Matematikte Usul' diye bir konu gördüm. Demek siz matematikten de anlıyorsunuz?"

Hasan Ali Yücel:

"Biraz, Paşam..." dedi.

"Peki, söyleyin bana: Sefir neye derler?"

Hasan Ali Yücel, alçakgönüllülük içinde sesini tatlandırarak yanıtladı Atatürk'ü:

"Huzurunuzda bana!"

BOSNIAN

- Medijsko opismenjavanje: Užitek vlastodržaca je doveden do vrhunca. Njihove beneficije su potpuno jednake našem bolnom vrisku!
- Medijsko opismenjavanje: Ne volim demokratiju! Umjesto jednom, služim mnoštvu idiota!?
- Medijsko opismenjavanje: Zločini komunizma su konačno kažnjeni. U zatvoru smo već trideset i šest godina.
- Medijsko opismenjavanje: Iskrivljenost stavova čovjeka u odnosu prema kanonima jednomlja jednaka je ispravnosti misli.
- Medijsko opismenjavanje: Slobodan Milošević, Franjo Tuđman i Alija Izetbegović! Nijedan više nije živ ili mi se to samo čini?!

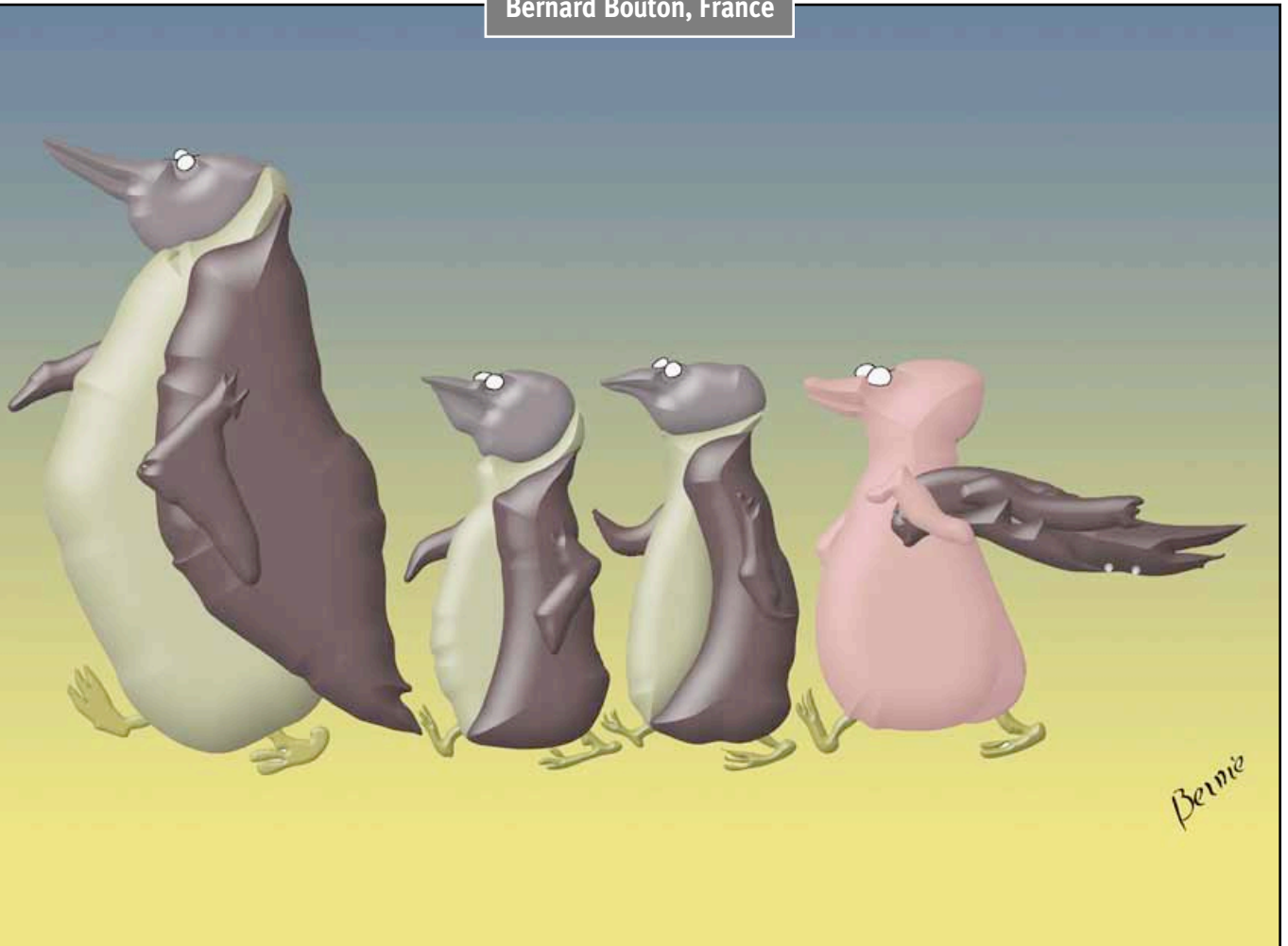

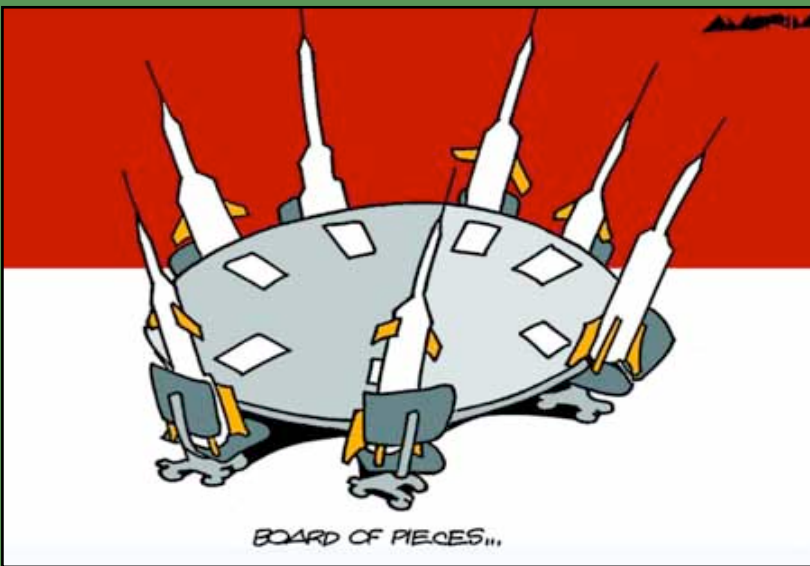
ENGLISH

- Media literacy: The pleasure of the potentates has been taken to the peak. Their benefits are completely equal to our painful scream!
- Media literacy: I do not like democracy! Instead to one, I serve to numerous idiots!?
- Media literacy: Crimes of communism has been finally punished. We are in prison for thirty six years already.
- Media literacy: Distortion of the one person stand related to the canons of single-mindedness is equal to the correctness of the thoughts.
- Media literacy: Slobodan Milošević, Franjo Tuđman and Alija Izetbegović. Not either one of them is alive or is it just looks like that to me?!

- TURKISH** • Medya okuryazarlığı: Muktedirlerin keyfi zirveye ulaştı. Onların çıkarları, bizim acı dolu çığlığımıza tamamen eşit! • Medya okuryazarlığı: Demokrasiyi sevmiyorum! Bir kişi yerine, çok sayıda aptala mı hizmet ediyorum yani!? • Medya okuryazarlığı: Komünizmin suçları nihayet cezalandırıldı. Zaten otuz altı yıldır hapisteyiz. • Medya okuryazarlığı: Tek fikirliğin kurallarına bağlı olarak tek bir kişinin duruşunun çarpıtılması, düşüncelerin doğruluğuna eşittir. • Medya okuryazarlığı: Slobodan Milošević, Franjo Tuđman ve Alija Izetbegović. Hiçbiri hayatta değil ya da bana mı öyle geliyor?!

Bernard Bouton, France

Temmuz'un tuhaf ama gerçek yüzü!

Temmuz ayı, tarihte sıcakların da etkisiyle midir bilinmez, birbirinden tuhaf, trajikomik ve "yok artık" dedirten gerçek olaylara sahne olmuş. Kayıtlara geçmiş en komik ve garip Temmuz ayı olaylarından küçük bir derleme:

Dans Çılgınlığı (Temmuz 1518)

Tarihin en tuhaf kitlesel histerilerinden biri Strasbourg'da yaşandı. Frau Troffea adlı bir kadın sokakta aniden dans etmeye başladı. İşin garibi, duramıyordu. Günler içinde ona onlarca, bir ay içinde ise yüzlerce insan katıldı. Dönemin doktorları bunun "sıcak kan"dan kaynaklandığını iddia edip, hastaların "dans ederek iyileşeceğini" düşünerek daha fazla dans alanı açtılar ve müzisyen kiraladılar. Sonuç? İnsanlar kelimenin tam anlamıyla yorgunluktan ve kalp krizinden ölene kadar dans ettiler.

Portland'ın "Eriyen" Penguenleri (Temmuz 2015)

Oregon, Portland'daki bir hayvanat bahçesinde, Temmuz sıcağından bunalan görevliler penguenleri serinletmek için harika bir fikir bulduklarını sandılar: Havuza dev buz kalıpları atmak. Ancak hesaba katmadıkları bir şey vardı; penguenler hayatlarında hiç buz görmemişti (çoğu esaret altında doğmuştu). Dev beyaz kütleleri gören penguenler panik içinde çığlıklar atarak havuzdan kaçtılar ve saatlerce saklandıkları yerden çıkmayı reddettiler. Kendi doğal ortamlarının simgesinden korkan penguenler, o yazın en çok güldüren haberi oldu.

Dünyanın En Uzun Süren Tiyatro Alkışı (Temmuz 1991)

Plácido Domingo, Viyana Devlet Operası'nda Otello rolünü oynadıktan sonra seyirci öyle bir coştı ki, alkış tam 1 saat 20 dakika sürdü. Domingo tam 101 kez sahneye çıkıp selam vermek zorunda kaldı. Bir süre sonra alkışlamaktan yorulan seyirciler ve selam vermekten beline ağrıları giren Domingo arasında komik bir inatlaşmaya dönen bu olay, Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi.

"Gökten Balık Yağdı" (Temmuz 1947)

İngiltere'nin Bournemouth kasabasında Temmuz ayında aniden bastıran bir fırtına sırasında, gökyüzünden yağmurla birlikte binlerce küçük balık yağmaya başladı. Kasaba sakinleri sokaklarda ellerinde kovalarla balık topladı. Bilim insanları bunu denizde oluşan güçlü bir hortumun balıkları gökyüzüne çekip kasabanın üzerine bırakmasıyla (su hortumu fenomeni) açıklasa da, İngilizlerin o günkü şaşkınlığı uzun süre mizah konusu oldu.

Kanada'nın "Çıplak Ayaklar" Protestosu (Temmuz 1994)

Kanada'nın küçük bir kasabasında, yerel yönetimin restoran ve kafelerde ayakkabı giyme zorunluluğu getirmesine sinirlenen bir grup protestocu, Temmuz sıcağında belediye binasının önüne gelerek çıplak ayaklarıyla beton üzerinde saatlerce yürüdü. Ancak unuttukları şey, Temmuz güneşi altında asfaltın ve betonun derecesiydi. Protestonun sonunda haklarını aramaya çalışan eylemcilerin neredeyse tamamı, ayak tabanlarındaki su kabarcıklar yüzünden hastanelik oldu. Görünen o ki Temmuz ayı sadece sıcakları değil, insanlığın ve doğanın en absürt anlarını da beraberinde getiriyor!

Constantin Pavel, Romania

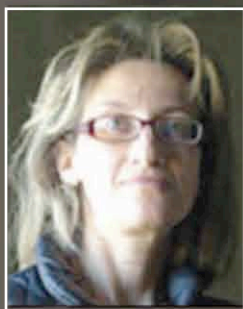

Jose Alberto Rodriguez Avila (Avilarte), Cuba

Damir Novak, Croatia

CARICATURE di GIO

Mariagrazia Quaranta
GIO (Italy)

Arturo Molero, Spain

Bibek Sengupta, India

Ronaldo Cunha Dias, Brasil

article

Vladimir Rudov
(Ukraine)

A HUMAN BEING

• Anton Gapochkin returned home tired, but utterly satisfied. Tired because he'd had to scour half the city to find the winter hat he needed, and satisfied because he'd finally bought one. Anton stopped at the soda machine. He wasn't particularly thirsty, but there was no line.

A woman in a light sundress approached. About thirty years old. Attractive, slender, with a light braid draped over her bare shoulder. Anton wouldn't have noticed her if not for her smile. Sly, mysterious, with an indescribable feminine charm. Gapochkin remembered seeing a smile like that in pictures of a woman named Lisa. Even though Anton had lost interest in women due to his household chores, his heart suddenly skipped a beat. And his head spun. The stranger left, and Gapochkin still couldn't shake the feeling that had washed over him, long forgotten and so deliciously overwhelming.

Anton almost collided with the second woman as he entered the entrance to his building. Or rather, she was still a very young girl. Recovering from her surprise, she glanced at Gapochkin and suddenly burst into laughter, causing her Mongolian eyes to narrow to slits.

"What eyes!" Anton thought tenderly. And out loud, he said, "You're as pretty as a cucumber." The girl laughed again and ran off. That laughter lingered in Gapochkin's ears, evoking one pleasant thought after another.

"I gave up on myself too soon," Anton thought. "Look at the way they make eyes! I'm only forty-two, and I'm already wearing my hair in a side-swept bob, like... like a half-wit. I should grow my hair longer."

...His wife, Tamara, opened the door for her husband and gasped. "You were coming this way?" she asked.

Anton looked up at his wife, his eyes still flickering with the glimmer of awakened emotion.

"Here," he held out a box tied with twine. "I bought a hat."

"And what's that on your head?"

Gapochkin turned to the mirror, puzzled, and saw his reflection in a shaggy red hat with a label dangling by a thread. For a moment, the couple looked at each other questioningly, then, without a word, began frantically opening the box containing the new hat.

BİR İNSAN

• Anton Gapochkin eve yorgun ama son derece memnun bir şekilde döndü. İhtiyaç duyduğu kışlık şapka bulmak için şehrin yarısını dolaşmak zorunda kaldığı için yorgundu, ama sonunda bir tane satın aldığı için de memnundu.

Anton, otomatın yanında durdu. Çok susamış değildi ama sıra da yoktu.

Açık renk yazlık bir elbise giymiş bir kadın yaklaştı. Yaklaşık otuz yaşında. Çekici, ince yapılı, omuzunun üzerinden hafif bir örgü saç sarkıyordu. Gülümsemesi olmasaydı Anton onu fark etmezdi bile. Kumaz, gizemli ve tarif edilemez bir kadını çekiciliğe sahip. Gapochkin, Lisa adında bir kadının fotoğraflarında buna benzer bir gülümseme gördüğünü hatırladı.

Anton ev işleri yüzünden kadınlara olan ilgisini kaybetmiş olsa da, kalbi birden bire hızla atmaya başladı. Ve başı döndü. Yabancı gitti ve Gapochkin, uzun zaman önce unutulmuş ve son derece yoğun olan o hissi hâlâ üzerinden atamıyordu.

Anton, binasının girişine girerken ikinci kadınla neredeyse çarpıştı. Daha doğrusu, o henüz çok genç bir kızdı.

Şaşkınlığından sıyrılan kadın, Gapochkin'e baktı ve aniden kahkahaya boğuldu; bu da Moğol gözlerinin kısılmasına neden oldu.

"Ne güzel gözler!" diye düşündü Anton içten içe. Ve yüksek sesle, "Sen bir salatalık kadar güzelsin," dedi. Kız tekrar güldü ve koşarak uzaklaştı.

Bu kahkaha Gapochkin'in kulaklarında yankılanarak ardı ardına hoş düşünceler uyandırdı.

"Kendimden çok erken vazgeçtim," diye düşündü Anton.

"Gözlerine bakın! Daha kırk iki yaşındayım ve saçımı yana doğru taranmış bir bob şeklinde kestirmişim, sanki... bir aptal gibi. Saçımı uzatmalıyım."

...Eşi Tamara, kocası için kapıyı açtı ve nefesi kesildi.

"Bu taraftan mı geliyorsunuz?" diye sordu.

Anton, uyanan duyguların parıltısıyla gözlerinde hâlâ kıpır kıpır bir şekilde karısına baktı.

"İşte," dedi veiple bağlanmış bir kutuyu uzattı. "Bir şapka aldım."

"Peki, kafadaki o şey ne?"

Gapochkin şaşkınlıkla aynaya döndü ve yansımasında, ipliğiyle bir etiket sallanan, tüylü kırmızı bir şapka gördü. Bir an için çift birbirlerine sorgulayıcı bakışlarla baktılar, sonra tek kelime etmeden yeni şapkayı içeren kutuyu telaşla açmaya başladılar.

aphorisms

Milan Pantic (Bosnia&Herzegovina)

- The people want change, which is why MPs keep changing parties.
- Bribery is punishable; all those who fail to do it are punished.
- When the factory chimneys smoke, we breathe with full lungs.
- When I am silent, I am either talking to my boss or arguing with my wife.
- The kids are on their phones all day, you can never call them to reason! (Note: A play on words, as "dozvati se" means both to be reached by phone and to come to one's senses).
- Better people will come to us too, once these bad ones find something better for themselves.
- Thieves are a strange breed—they steal a wallet, and then they throw it away!
- Running is healthy, especially if you manage to escape.
- The professors who sold fake diplomas will be judged by their own students.
- A lot of dust was kicked up just to save the cleaning lady's job.
- We died in wars. If we were meant to, more of us would have survived.
- My washing machine broke down; the barber fixed it.
- The driver was transporting cocaine in his truck. Who on earth gave him a license?!
- No wonder the bank failed when the deep state is backing it!
- The leader provided a beautiful life for the minority, and he deserves to have that minority vote for him.
- There is no help for us—even the beggars won't extend a hand to us!
- In our company, the one who calls the shots is the one whom nobody dares to ask anything.
- When our children leave, we will leave too—to look after their children.
- Real estate prices are going squared! (Note: A wordplay on "per square meter" / "kvadrat").
- Whenever I told the professor I didn't know, the answer was correct.
- My home appliances are great; they only break down during the warranty period.

- Halk değişim istiyor, milletvekilerinin sürekli parti değiştirmesi de bu yüzden.
- Rüşvet cezalandırılır; rüşvet vermeyi beceremeyenlerin (başaramayanların) hepsi cezalandırılır.
- Fabrika bacaları tüttüğünde, ciğerlerimiz bayram ediyor (nefes aldığımızı hissediyoruz).. • Sustuğumda, ya patronumla konuşuyordum ya da kanımla tartışıyordum.
- Çocuklar bütün gün telefonda, bir kez olsun ne sesimizi duyurabiliyoruz ne de laf anlatabiliyoruz!
- Bu kötüler kendileri için daha iyi bir şey bulduğunda, bize de daha iyi insanlar gelecektir.
- Hırsızlar da tuhaf bir millet; cüzdanı çalıyorlar, sonra da çöpe atıyorlar!
- Koşmak sağlıklıdır, özellikle de kaçmayı başarabilirseniz.
- Sahte diploma satan profesörleri kendi öğrencileri yargılayacak.
- Sırf temizlikçi kadının işini kurtarmak için ortak birbirine katıldı (büyük toz koparıldı).
- Savaşlarda öldük. Eğer kaderimizde olsaydı, daha çoğumuz hayatta kalırdı.
- Çamaşır makinem bozuldu; berber tamir etti.
- Sürücü kamyonunda kokain taşıyordu. Kim verdi yahu buna ehliyeti?!
- Arkasında derin devlet varken bankanın batmasına şaşmamalı!
- Lider, azınlığa harika bir hayat sundu; o azınlığın kendisini oy vermesini sonuna kadar hak ediyor.
- Bize yardım falan yok; dilenciler bile bize el açmıyor (elinizi uzatmıyor)!
- Bizim şirkette borusu öten kişi, kimsenin soru sormaya cesaret edemediği kişidir.
- Çocuklarımız gittiğinde biz de gideceğiz—onların çocuklarına bakmak için.
- Emlak fiyatları resmen karesine katlanıyor! (Metrekaresi uçuyor)!
- Profesöre ne zaman "bilmiyorum" desem, cevap doğru çıkıyordu.
- Ev aletlerim harika; sadece garanti süreleri içindeyken bozuluyorlar.

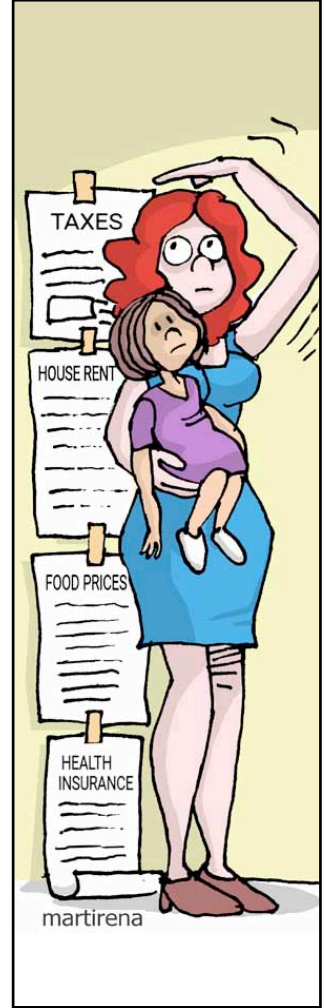
Alfredo Martirena, Cuba

martirena

martirena

martirena

martirena

martirena

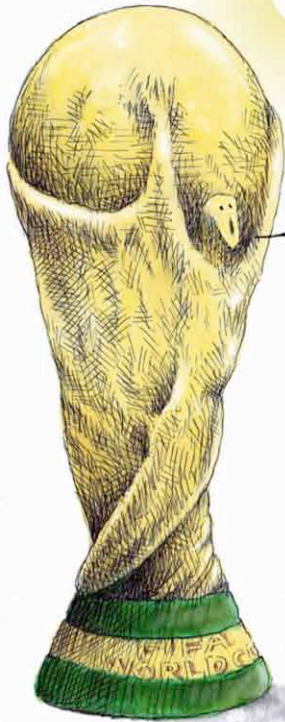
THE

CHIKAK

CARTOON GALLERY

'Chicane' is the pen name of Mark Winter, a New Zealander who lives and cartoons in London

Man... it's hot!

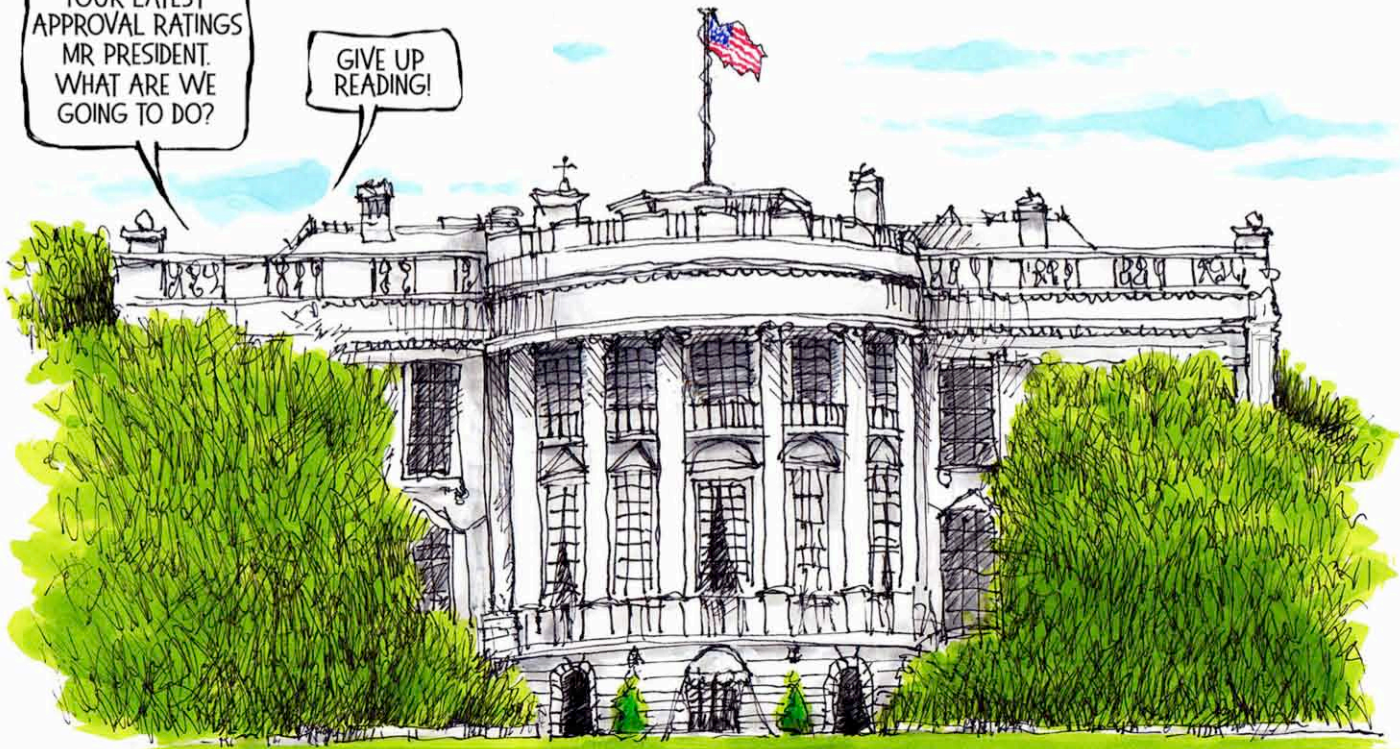
CHIKAK

CHIKAK

JUST READ YOUR LATEST APPROVAL RATINGS MR PRESIDENT. WHAT ARE WE GOING TO DO?

GIVE UP READING!

CHIKAK

...and on the eighth day,
God created football

SKANK

SUMMER ESSENTIAL

SKANK

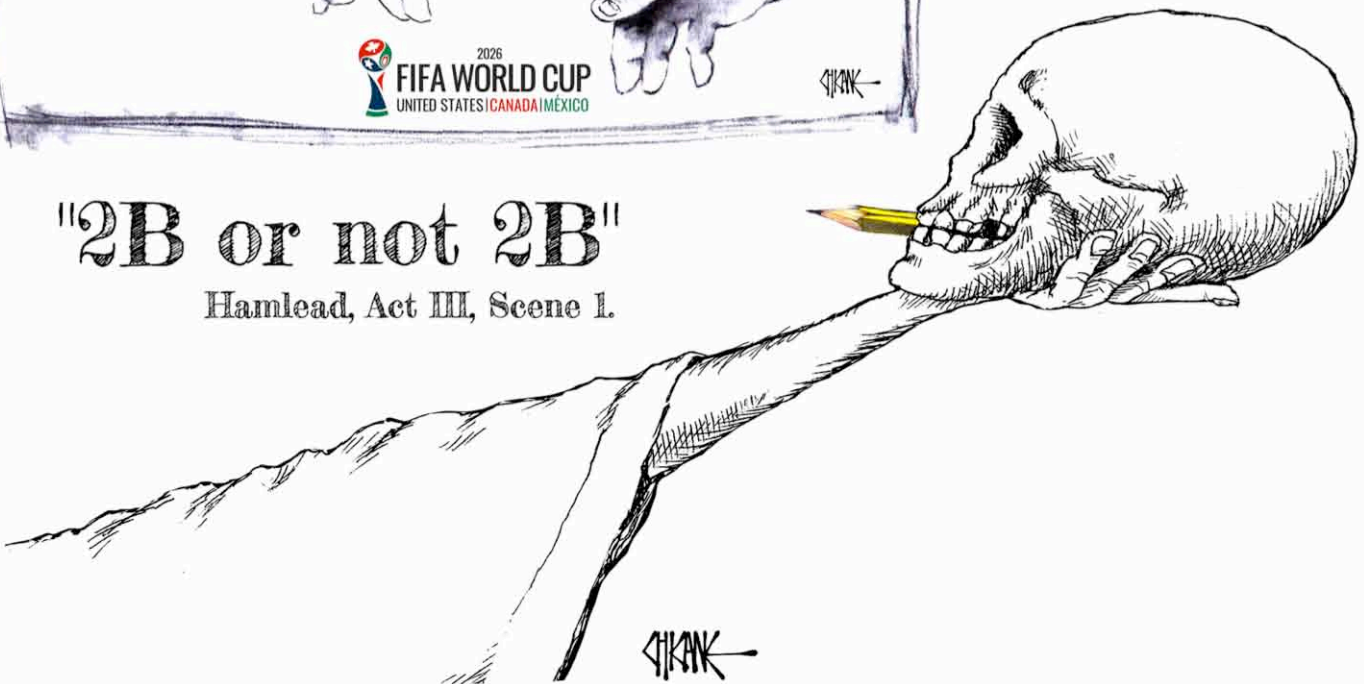
DIVINE INTERVENTION

2026
FIFA WORLD CUP
UNITED STATES | CANADA | MEXICO

SKANK

"2B or not 2B"

Hamlead, Act III, Scene I.

SKANK

Tapír®

magazín humoru a satiry

ulustararasa mizah dergisi
fena
mizah
international humor e-magazine

This page is published in collaboration between Tapir magazine from the Czech Republic and fenamizah.

Bu sayfa, Çek Cumhuriyeti'nden Tapir dergisi ile fenamizah arasındaki işbirliği çerçevesinde yayınlanmaktadır.

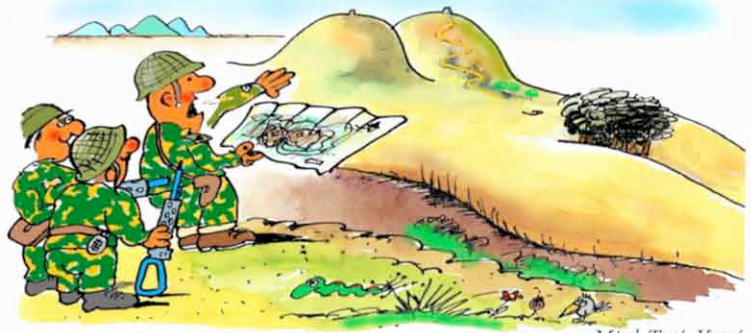
František Bojničan

Marcel Čizmár (Slovensko)

Jan Tataraka

Mirek Tapír Vostrý

MOJE ŽENA MÁ JEDNU KRÁSNOU VLASTNOST.

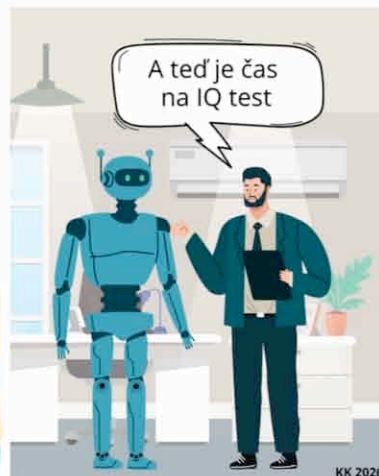
KDYŽ SOULOŽÍME, TAK MLČÍ. Jiří Pírk

František Bojničan

Roman Sika

Krzysztof Kowalewicz

fenamizah, Çek mizah dergisi Tapir'de.

İşbirliğimiz karşılığında Tapir dergisinin Temmuz-Ağustos sayısının 19. sayfasında "fenamizah"tan seçme karikatürlerle bir sayfa yer alıyor. Sayfadaki Çekçe yazıda "Gazeteci, yazar ve karikatürist Aziz Yavuzdoğan'ın yönetiminde hazırlanan dergi, mizah evrensel bir dil olarak kabul eden yazar ve çizicileri tek bir çatı altında topluyor. Türkçe ve kısmen İngilizce olarak yayımlanan e-dergi Fenamizah, dünyanın dört bir yanından gelen gönüllü katkılarla her ay okurlarıyla buluşuyor; çağdaş mizahın çok sesli, özgür ve uluslararası yüzünü temsil etmeye devam ediyor." şeklinde ifade yer alıyor.

PRVÍ A JEDINÝ MEZINÁRODNÍ
HUMORISTICKÝ ČASOPIS V TURECKU:
FENAMIZAH

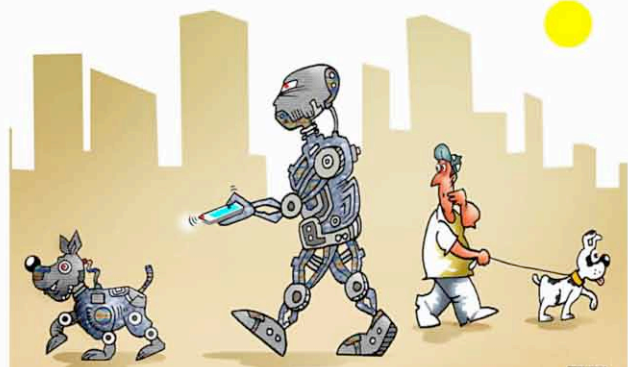

Çasopis, připravovaný pod vedením novináře, spisovatele a karikaturisty Azize Yavuzdoğan, sdružuje pod jednou střešou spisovatele a ilustrátory, kteří přijímají humor jako univerzální jazyk. E-časopis Fenamizah, vydávaný v turečtině a částečně v angličtině, se se svými čtenáři setkává každý měsíc prostřednictvím dobrovolných příspěvků z celého světa a nadále představuje mnohohlasou, svobodnou a mezinárodní tvář současného humoru.

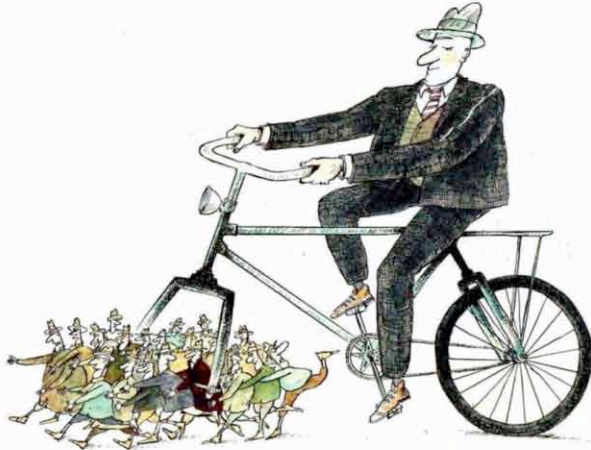
www.fenamizahdergi.com

Jorge Sanches Armas (Kuba)

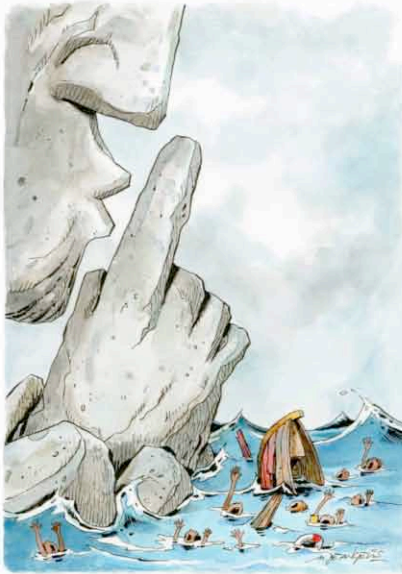
Javier Cubero Torres (Kuba)

Constantin Pavel (Romania)

Alexander Dubovsky (Ukraina)

Marco De Angelis (Itálie)

Erdoğan Başol (Turecko)

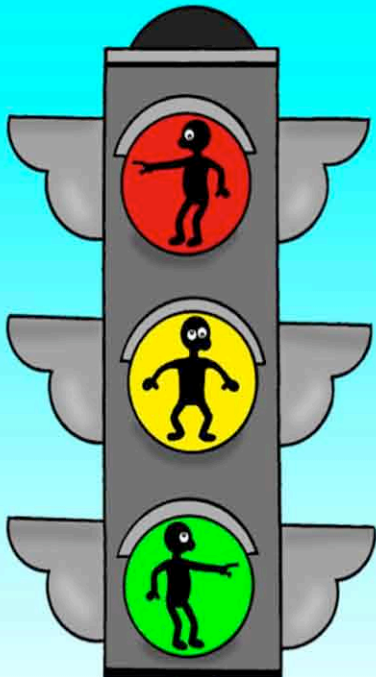
Fan Lintao (Čína)

MISTIK

Mustafa Yıldız, Türkiye

mustafa yıldız

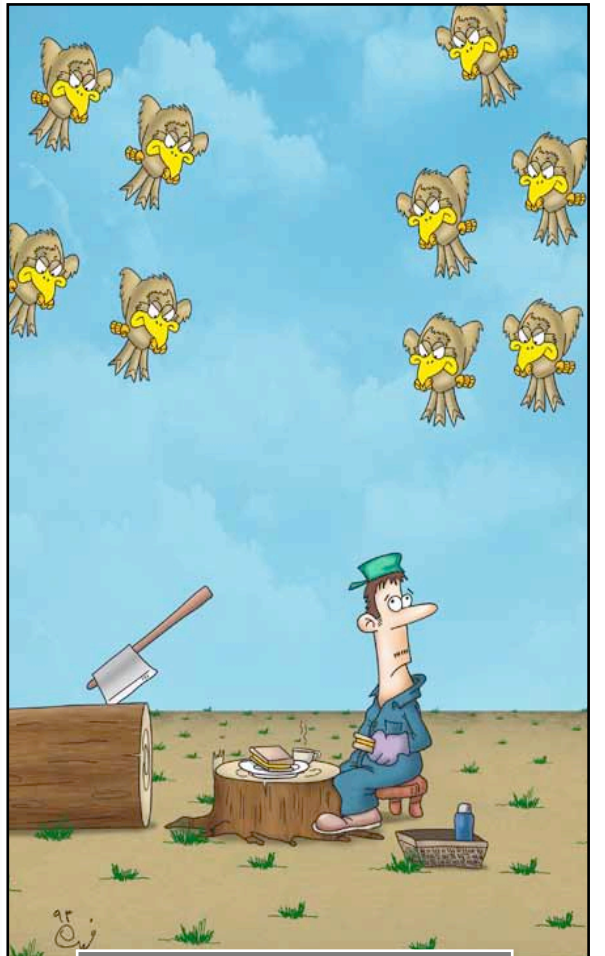

mustafa yıldız

Zeynep Gargi, Türkiye

Zeynep

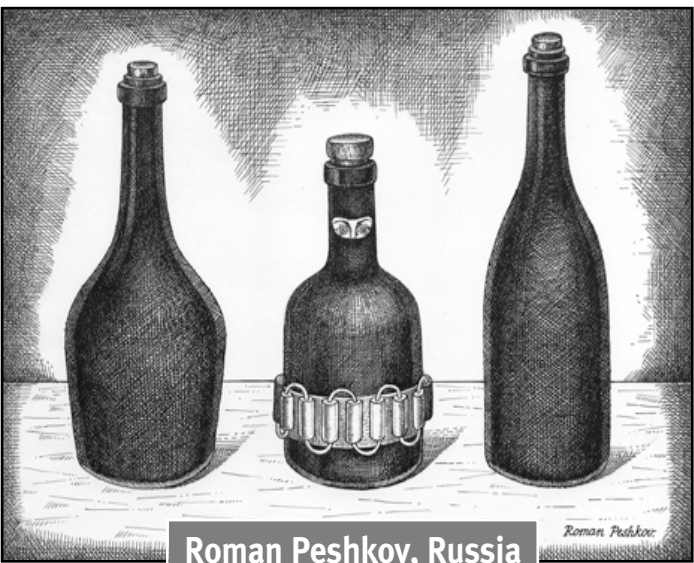
Farhad Rahim Gharamaleki, Iran

ÇİZGİYİLE

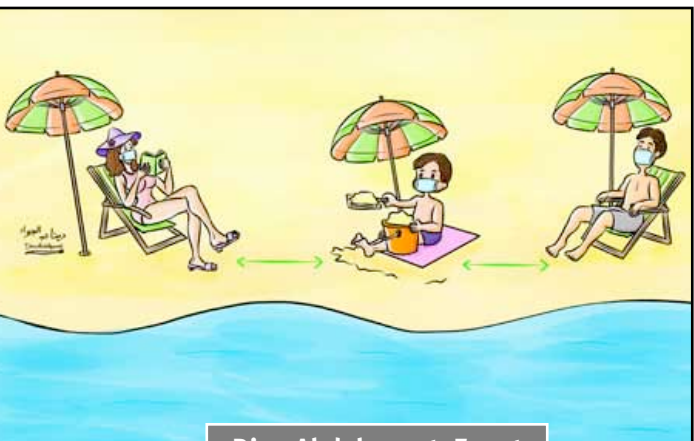
O. Yavuz İnal, Türkiye

Kuang Zuhai, China

Roman Peshkov, Russia

Dina Abdelgawad, Egypt

aphorisms Drazen Jergovic (Croatia)

- Koltuk ısıtması olmayanlar, ateşten bir koltukta oturuyor demektir.
- Parti bağları, aile bağlarından daha güçlüdür.
- Her ihtiyaç, sizi bir şeylerden kaçınmaya götürür.
- Başlangıçta bir mit vardı. Sonda ise rüşvet hakim olur.
- Geçiş üstünlüğünü almak, bir trafik kural tanımazlığıdır.
- Telefonlarımızı kurcalamakta, ayakta durmaktan ya da karanlıkta kalmaktan daha iyiyiz.
- Amaca giden her yol mübahır; amacı olmayanların ise yolu yoktur.
- Hayatlara dair en kötü şeylerin tümü.
- Kan insaniyetten değil, izin günü kapabilmek için verilir.
- Madeni paralar havuza atılır, kripto paralar ise yele.
- Başkasının parasıyla her şey mümkündür.
- Hayatta aşmanız gereken tek şey boy ve kilo farkıdır. Gerisi çocuk oyuncuğu.
- Sorun komşuda değil, apartman yöneticisinde.
- Muazzam miktarda yiyecek ve içecek dışında, kendime pek bir yatırım yapmadım.
- Her şey pratikte olması gerektiği gibi yazılmıştır.

- Those who don't have heated seats are sitting on a hot chair.
- Party connections are stronger than family connections.
- Every need leads you to avoidance.
- In the beginning, there was a myth. In the end, bribery prevails.
- Taking the right of way is a traffic (in)discipline.
- We are better at tapping on our phones than still standing or in the dark.
- The goal justifies the means, and those without goals have no means.
- All the worst about the lives.
- Blood is not given out of humanity, but because of a day off.
- Coins are thrown into the fountain and cryptocurrencies into the wind.
- With other people's money all is possible.
- In a life, the only thing you need to overcome is the height and weight difference. Everything else is „a piece of cake“.
- The problem is not the neighbor, but the tenant representative.
- Except for enormous amounts of food and drink, I didn't invest much in myself.
- Everything is written as it should be in practice.

aphorisms Milan R.Simic (Serbia)

- Gelecek nesiller bizi yenilgilerle hatırlamasını diye muzafferce davranıyoruz.
- Yıllardır yerimizde saymamız meyvesini verdi. Boğazımıza kadar gömüldük.
- İki biyografim var. İkincisi, emniyet güçlerinin/içişleri organlarının ihtiyacı için.
- Yazar ödülü hak etti, kitabı değil. Dürüstçe parasını ödedi.
- Bir devletten koloni yaratmak kolaydır, bir koloniden devlet çıkarmak ise zor.
- Boş tabağın başında insanın yemek yiyese de gelmiyor.
- Geçmişin iade-i itibarı, tarihi revizyona zorladı.
- Biz iyiyi de seçerdik ama geleneksel olarak seçimlerde aday olanlar sadece büyük ve küçük şerhlerden ibaret.
- Tanrım, bu kahvaltı için sana şükürler olsun; ama aklında bulunsun, ailemizde neredeyse her gün en az bir öğün eksik kalıyor.
- Geleneksel olarak, dünyadaki tüm tarihçiler resmî görev bilinciyle yazarlar.
- İfade özgürlüğünü kullanmayı bıraktığımızdan beri bizi gizlice dinliyorlar.
- Sansürçünün kafasını kanştırımdım. Bir şey düşündüm, başka bir şey yazdım. Hiçbir farkı yok.
- Pek çok edebiyat eleştirmeni ile mahkemedeki yalancı şahitler arasında hiçbir fark yoktur.
- Tarihsel koşullar böyle işte. Masum kurbanların mevcudiyeti zorunludur.
- Şarapta da gerçek vardır ama hicivde çok daha fazlası bulunur.
- Avangart dediğin nedir ki? Tiyatro Festivali'nde ödülü perdenin arkasında oynanan oyun kazandı.

Silvano Mello, Brasil

We behave triumphantly so that future generations will not remember us by our defeats.

- Years of running in place have finally borne fruit. We are buried up to our necks.
- I have two biographies. The second one is for the internal security forces.
- The author deserved the award, not his book. He paid for it fair and square.
- Turning a state into a colony is easy; building a state out of a colony is hard.
- One doesn't really feel like eating when sitting in front of an empty plate.
- The rehabilitation of the past forced history into a revision.
- We would have chosen the good, too, but traditionally the election candidates consist only of lesser and greater evils.
- Thank you, Lord, for this breakfast; but bear in mind, our family misses at least one meal almost every single day.
- Traditionally, all historians in the world write out of an official sense of duty.
- Ever since we stopped exercising freedom of speech, they have been wiretapping us secretly.
- I confused the censor. I thought of one thing, wrote another. It makes absolutely no difference.
- There is no difference between many literary critics and perjurers in court.
- Such are the historical circumstances. The presence of innocent victims is mandatory.
- There is truth in wine, but there is much more in satire.
- What even is the avant-garde? At the Theater Festival, the award was won by the play performed behind the curtain.

HISTORY
OF
SCIENCE

ERGUN AKLEMAN-

SILENCE OF THE LAMBS

THE FIRST ANIMAL
SCIENTIST OF THE
WORLD

DOMESTICATED SHEEP!

ERGUN AKLEMAN-

THE FIRST ADMINISTRATOR
OF THE WORLD

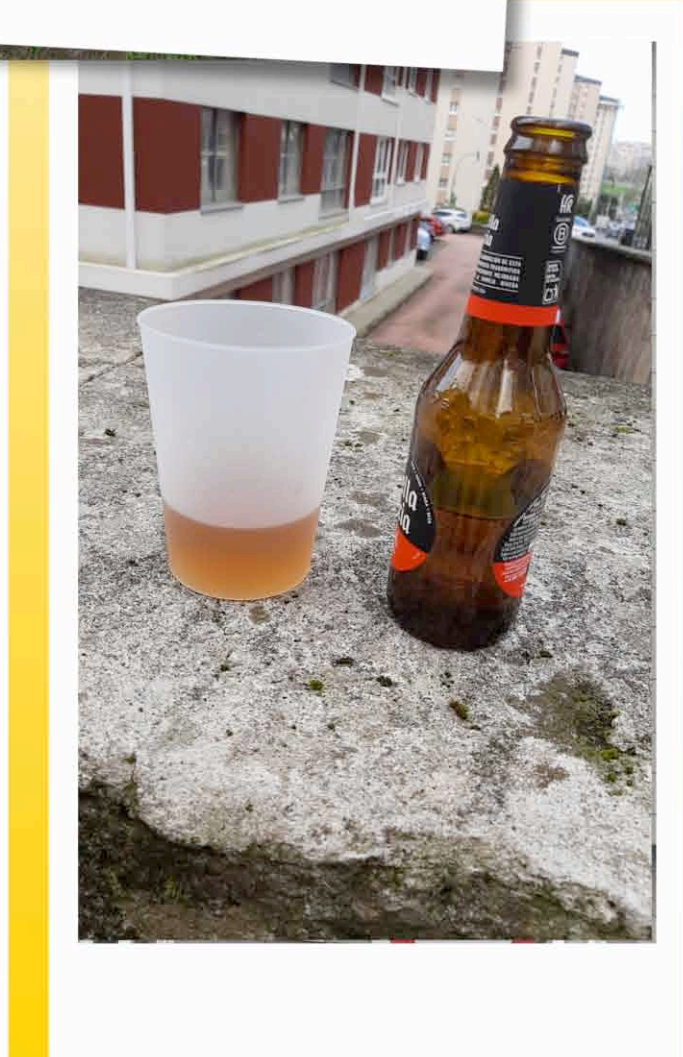
INVENTED
ANIMAL
SACRIFICE

SHEEP ARE ONE OF THE FIRST ANIMALS THAT HAVE BEEN DOMESTICATED. THERE IS EVIDENCE OF DOMESTICATED SHEEP AROUND 10,000 BC IN ANCIENT MESOPOTAMIA. THE EARLY DOMESTICATED SHEEP WERE PRIMARILY RAISED FOR MEAT, MILK, AND SKINS. WOOLLY SHEEP BEGAN TO BE DEVELOPED AROUND 6000 BC. BY THE END OF THE COPPER AGE IN 3000 BC, ANIMAL SACRIFICE HAD BECOME A COMMON PRACTICE ACROSS MANY CULTURES GENERALLY RESTRICTED TO DOMESTIC LIVESTOCK. ARCHAEOLOGICAL EVIDENCE INDICATES THAT THE CANAANITES IMPORTED SACRIFICIAL SHEEP AND GOATS FROM EGYPT RATHER THAN SELECTING FROM THEIR OWN LIVESTOCK.

HUMOROUS PHOTOS

by Francisco Punal Suarez, Spain

Harici Bedbakıtlar..

Subliminal Mesajlar...

DANTE'NİN İLAHİ KOMEDYASINI OKUYORUM ASTERİX. CEHENNEM TASVİRİNDE DOKUZUNCU VE EN SON KATA HAINLERİ YERLEŞTİRMİŞ!

PEK MANİDAR!

KOŞ MİLU!

MAZOT VE GÜBRE DESTEĞİ AÇIKLANACAKMIŞ KAÇIRMAYALIM HABERİ!

SON DAKİKA HA? KİH KİH!

KÖPEĞİNE DE KEMİK DESTEĞİ İSTE TEN TEN!

Aziz Yavuzdoğan

Javier Cubero Torres, Cuba

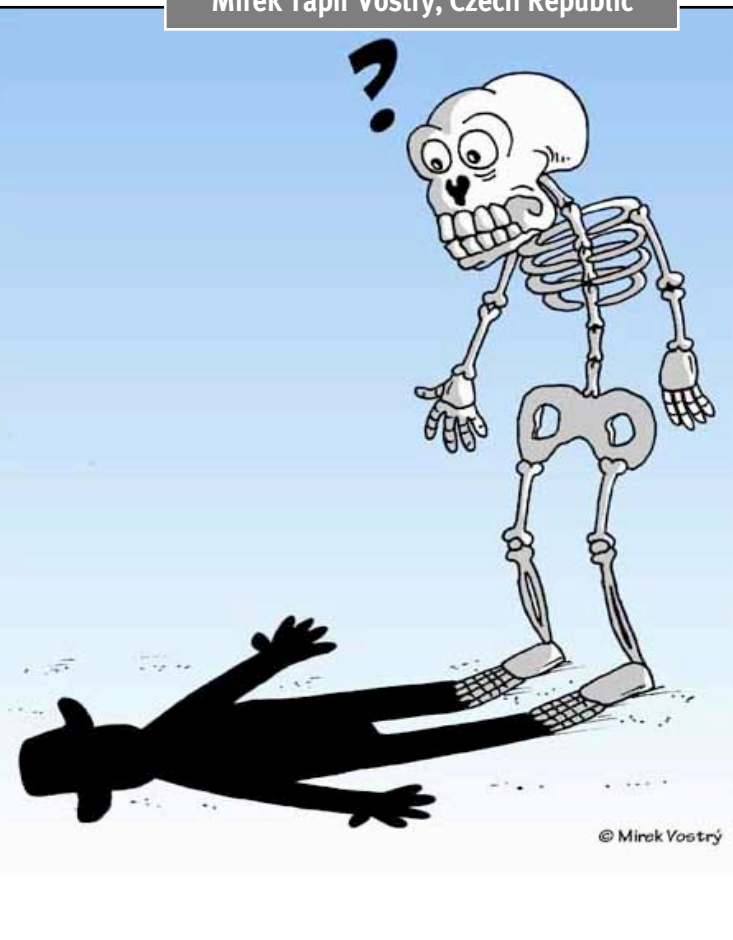

JAVIER

Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan

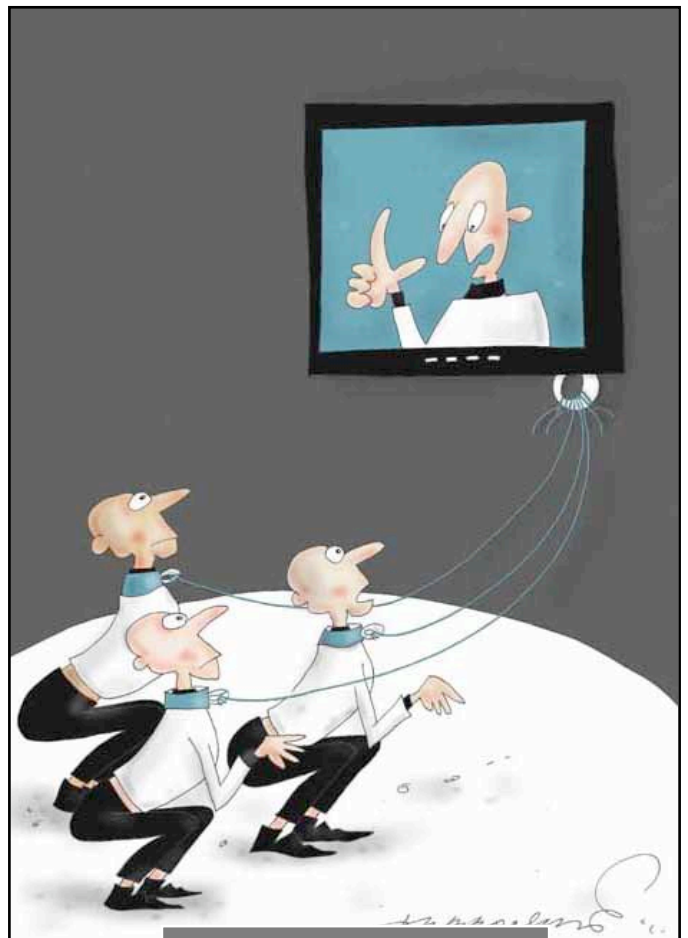

Mirek Tapir Vostry, Czech Republic

© Mirek Vostrý

40 fenamizah

Dariusz Dabrowski, Poland

Hossein Eskandari, Germany

www.ididntsayit.com

Exercise Cycle or Clothes Hanger?

Paul Sandip, India

Marcel Cizmar, Slovakia

The "Scorpion" of Tatar Humor: Chayan Magazine

Чаян

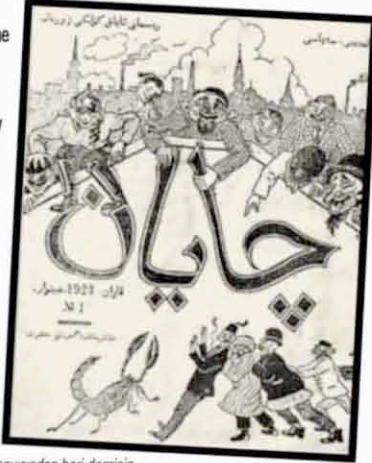

The world's vintage humor magazines

Commencing its publication in Kazan in 1923, Chayan stands as one of Tatarstan's most deeply rooted satirical periodicals. For nearly a century, it has sustained the Tatar humor tradition through its distinctive cartoons and acerbic satire.

Until the late 1920s, Chayan was published in the Arabic alphabet. The editorial board of Chayan magazine has been documenting the magazine's publication history since its second issue in 1923. A copy of the very first issue is currently preserved in the collections of the National Library of the Republic of Tatarstan, the State Archives of the Republic of Tatarstan, and the Museum of the Union of Journalists of the Republic of Tatarstan. During the first year, the magazine's covers remained consistent: depicting progressive figures of the 1920s on a bridge over the Bulak—a peasant, a Red Army soldier, and a Komsomol member. Beneath the bridge stood a wealthy man, a mullah, a merchant, and a bourgeois; before them stood a scorpion (*chayan* in Tatar), eager to sting. By 1924, the cover had transitioned to color.

by aziz yavuzdoğan

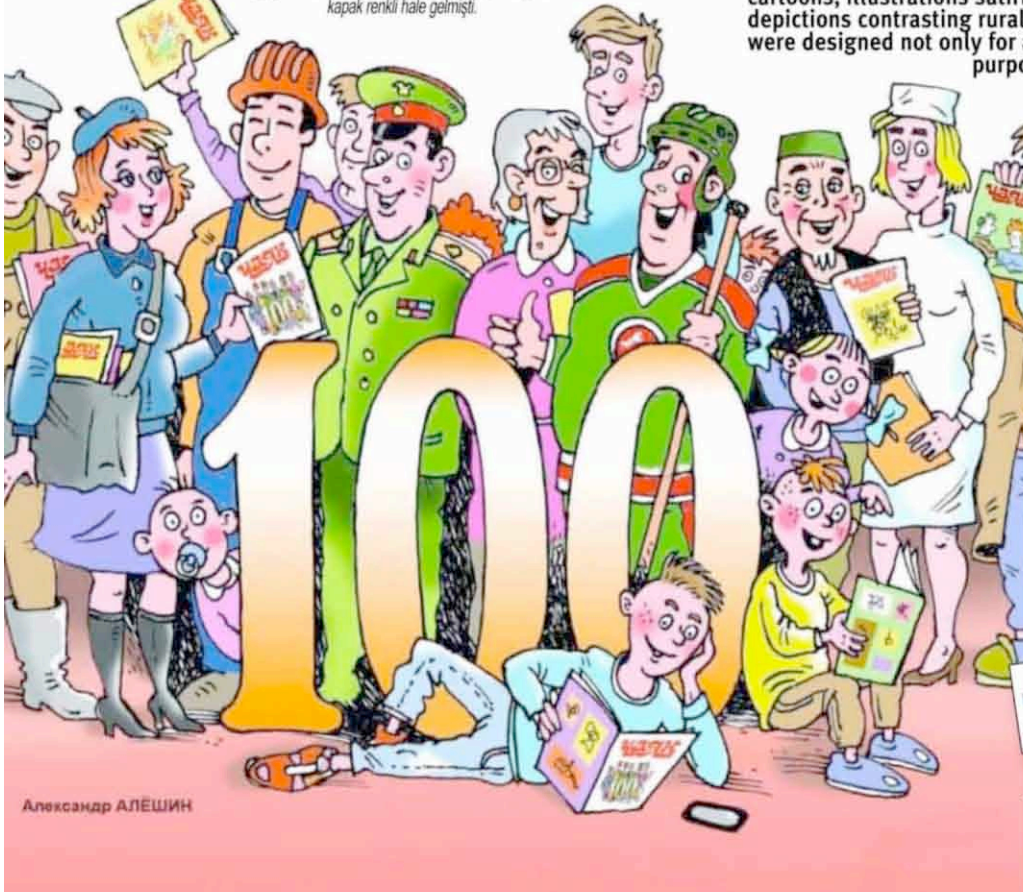
Chayan is among the oldest and most long-standing humor magazines published in Tatarstan. Its title translates to "scorpion" in the Tatar language, symbolizing the publication's characteristic satirical and "stinging" approach to humor. The magazine began its circulation in Kazan in 1923 and rapidly evolved into a cornerstone of Tatar cultural life. During its formative years, the periodical primarily featured satirical essays, short humorous stories, and epigrams. Over time, caricatures and graphic humor began to occupy a more prominent space within its pages. The editorial focus predominantly encompassed bureaucracy, systemic social malfunctions, the comedic aspects of daily life, and social critique. In this regard, Chayan established a humor tradition that aimed to simultaneously entertain and provide social commentary.

Initially published exclusively in the Tatar language, the magazine contributed significantly to the development of Tatar literature and the art of caricature. From the 1950s onwards, the introduction of a

Russian edition facilitated a broader readership. Particularly from the late 1920s, the magazine's pages began to feature political cartoons, illustrations satirizing everyday life, and humorous depictions contrasting rural and urban lifestyles. These caricatures were designed not only for amusement but also for pedagogical purposes and social criticism. Recurrent themes included bureaucracy, indolence, alcoholism, ignorance, and social backwardness. Although publication was suspended in 1941 due to World War II, the magazine resumed its operations in 1951. During the Soviet era, it served as a vital platform for numerous Tatar authors and caricaturists. Following the 1990s, the content became more liberalized and diversified,

incorporating modern caricatures, contemporary political commentary, and cultural humor pieces. Nevertheless, the magazine has maintained its status as a significant cultural publication in the Tatar language. Celebrating its centenary in 2023, Chayan continues to exist as a paramount cultural institution preserving the Tatar humor tradition with a century-long legacy.

Chayan dergisinin yayın kurulu, 1923'teki ikinci sayısından beri derginin yayın hayatını takip etmektedir. İlk sayının bir nüshası şu anda Tataristan Cumhuriyeti Millî Kütüphanesi, Tataristan Cumhuriyeti Devlet Arşivi ve Tataristan Cumhuriyeti Gazeteciler Birliği Müzesi koleksiyonlarında bulunmaktadır. İlk yıl boyunca derginin kapakları aynıydı: Bulak üzerindeki köprüde, 1920'lerin ilenici figürleri tasvir ediliyordu: bir köylü, bir Kızıl Ordu askeri ve bir Komsomol üyesi. Köprü'nün altında ise zengin bir adam, bir mollâ, bir tüccar ve bir burjuva yer alıyordu; önlerinde ise onları sokmaya can atan bir akrep ("çayan" Tatarca) duruyordu. 1924 yılına gelindiğinde kapak renkli hale gelmişti.

This cartoon featured on the magazine's cover in 2023 as a special work for its 100th anniversary.

Bu karikatür, Chayan'ın 100.yılına özel bir çalışma olarak 2023 yılında derginin kapağında yerledi.

Tatar mizahının “Akrep”i: Çıyan dergisi

ЧАЯН

Dünyanın
eski mizah
dergileri

1923 yılında Kazan'da yayın hayatına başlayan Chayan, Tataristan'ın en köklü satirik süreli yayınlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Yaklaşık bir asırdır kendine özgü karikatürleri ve keskin (iğneleyici) hicviyle Tatar mizah geleneğini sürdürmektedir.

aziz yavuzdoğan

Chayan, (Çıyan) Tataristan'da yayımlanan en eski ve en uzun soluklu mizah dergileri arasında yer almaktadır. İsmi Tatarcada “akrep” anlamına gelmekte olup, bu ad derginin karakteristik hicivsel ve “iğneleyici” mizah anlayışını simgelemektedir. Dergi, 1923 yılında Kazan'da sirkülasyona başlamış ve kısa sürede Tatar kültür hayatının temel taşlarından biri haline gelmiştir. Kuruluş yıllarında yayın organı ağırlıklı olarak hicivsel denemeler, kısa mizah öyküleri ve epigramlara yer vermiştir. Zamanla karikatürler ve grafik mizah, dergi sayfalarında daha geniş bir yer kaplamaya başlamıştır. Yayın odağı; bürokrasiyi, toplumsal aksaklıkları, günlük hayatın komik veçhelerini ve sosyal eleştiriyi kapsamaktadır. Bu bağlamda Chayan, eş zamanlı olarak hem eğlendirmeyi hem de toplumsal yorum şunmayı amaçlayan bir mizah geleneği tesis etmiştir.

Başlangıçta münhasıran Tatar dilinde yayımlanan dergi, Tatar edebiyatı ve karikatür sanatının gelişimine önemli katkılar sağlamıştır. 1950'li yıllardan itibaren Rusça baskısının da yayına girmesiyle okur kitlesi genişlemiştir.

Özellikle 1920'lerin sonlarından itibaren dergi sayfalarında; siyasi karikatürler, gündelik hayatı hicveden illüstrasyonlar ve kır-kent yaşamını kıyaslayan mizahi tasvirler görülmeye başlanmıştır. Bu karikatürler sadece eğlence amaçlı değil, aynı zamanda pedagojik gayeler ve sosyal eleştiri doğrultusunda tasarlanmıştır. Bürokrasi, atalet, alkolizm, cehalet ve toplumsal gerilik gibi konular sıkça işlenen temalar arasındadır.

II. Dünya Savaşı nedeniyle 1941'de yayınına ara verilen dergi, faaliyetlerine 1951 yılında yeniden başlamıştır. Sovyet döneminde pek çok Tatar yazar ve karikatürist için hayati bir platform işle-

vi görmüştür. 1990'lı yıllardan itibaren içerik daha liberal ve çeşitli bir yapıya bürünerek modern karikatürleri, güncel siyasi yorumları ve kültürel mizah yazılarını bünyesine katmıştır. Bununla birlikte dergi, Tatar dilindeki önemli bir kültürel yayın olma statüsünü muhafaza etmiştir. 2023 yılında dalya diyen Chayan, bir asırlık mirasıyla Tatar mizah geleneğini yaşatan en önemli kültürel kurumlardan biri olarak varlığını sürdürmektedir.

Alexander Dubovsky, Ukraine

aphorisms Jovan Jovceski (North Macedonia)

- Su, bilge insan için tek içecektir. Bilge insanlarla dolu bir meyhanede ise bu söz pek geçerli değildir!
- "Para mı, can mı?" – "Canım para dolu!"
- Sıfırdan başladı – kendisinden başladı!
- Bana onu affettiği için, ona bunu asla yapmayacağım!
- Onlar özgürlüğe karşı kendilerini savunuyorlar. Kötü olan, özgürlüğün kendisini onlardan koruyamamasıdır!
- İki ülke yeni bir anlaşmaya çok yakın. Yeni bir savaşa dair bir anlaşmaya!
- Sizden köklü değişiklikler istedik, ama siz ekmediğimiz yerde bitiyorsunuz. Tam bir yabancı otunuz!
- Şehirler boşalıyor, köyler ise boş evlerle ve çocuk getirmeyen leyleklerle dolu. Doğanlar yalnızca emekçiler!
- Tüm yasaları kendisi öldürmüşken, kiralık katile ne gerek var?!
- Günümüzde evlenme isteği yok; artık güzel arzular olmadan yapılan evlilikler var!
- Suçla mücadelede en etkili müfettişler araştırmacı gazetecilerdir. Ödül olarak tehdit alırlar!
- Baltamız bala düşeceğine, balın kalitesi baltayla kesilmiş gibi düşüyor!
- Ey vatan, sen bozulmuş bir sağlık gibisin! Ölümcül bombalar değil, sevgi dolu bakışlar fırlatın!
- Paradoks: Oylamanın gizli olması gerekirken, gizlilik daha yüksek sesle konuşmaya başladı!
- Ülkemiz büyük bir huzurevi değil. Sadece terk edilmiş bir doğumevi!
- Önce onunla ilişkisi vardı, sonra ise ilişkisiz kaldı. Evlilikte!
- Bir zamanlar ortalığı kasıp kavuruyordu. Şimdi itfaiyeci oldu: Halkın güzel arzularını söndürüyor!

aphorisms Emil Strnisa (Croatia)

- Zelensky and Trump met. One still green as grass, the other yellow as straw. It seems clever experts have started installing Viagra in drones.
- How many small drones fit into the dizzying price of one Rafale jet? Just one—practically worthless.
- Croatia is arming itself to the teeth, paid for by pensioners' dentures.
- If Trump keeps lying under the tanning bed, soon they won't call him president but chief.
- They removed Uncle Tom's Cabin from libraries so Trump Tower could fit.
- After the war, Americans took from Germany everyone who could add two and two—and you wonder why Trump is abolishing the Department of Education.
- We are the only country where national minorities decide who will be the ruling majority.
- Steal one burek, and you get three meals a day and a roof over your head.
- Some are parents, others are tamers. We were all happy fathers until some fool invented DNA.
- It seems they'll plant a new kind of grass on the football field to increase revenue.
- One must believe—above all, that one has a choice.
- An oath of loyalty means less than loyalty to the oath.
- Lincoln put the rights of Black people on the flag for the First American Civil War; Trump put the rights of white Americans for the Second.
- It's sad when a bullet hits you in the ear so you can't hear what your mouth is saying.
- America's burning. They should have called for avio Canaders, not Canada.
- It's much better for the people when writers rule the state—they know every war begins with lead and ends with a pencil.

- Zelensky ve Trump görüştü. Biri hâlâ çimen gibi yeşil, diğeri saman gibi sarı. Görünüşe göre zeki uzmanlar dronlara Viagra yerleştirmeye başlamış.
- Bir Rafale jetinin baş döndürücü fiyatına kaç tane küçük dron sığar? Sadece bir tane—o da pratik olarak değersiz.
- Hırvatistan tepeden tırnağa silahlaniyor, parasını ise emeklilerin takma dişleri ödüyor.
- Trump solaryum yatağının altında yatmaya devam ederse, yakında ona başkan değil, şef diyecekler.
- Trump Tower sığabilsin diye Tom Amca'nın Kulübesi'ni kütüphanelerden kaldırdılar.
- Savaşın sonra Amerikalılar, Almanya'dan ikiyle ikiyi toplayabilen herkesi aldı—siz de Trump'ın neden Eğitim Bakanlığı'nı kaldırdığını merak ediyorsunuz.
- Ulusal azınlıkların, iktidardaki çoğunluğun kim olacağına karar verdiği tek ülkemiz.
- Bir börek çalarsan, günde üç öğün yemek ve başının üstünde bir çatı bulursun.
- Bazıları ebeveynidir, bazıları ise terbiyecidir. Bir aptal DNA'yı icat edene kadar hepimiz mutlu babalardık.
- Geliri artırmak için futbol sahasına yeni bir çim türü ekecekler gibi görünüyor.
- İnsan inanmalı—her şeyden önce, bir seçeneği olduğuna inanmalı.
- Sadakat yemini, yemine olan sadakatten daha az şey ifade eder.
- Lincoln, Birinci Amerikan İç Savaşı için siyahların haklarını bayrağa koydu; Trump ise İkinci için beyaz Amerikalıların haklarını koydu.
- Kendi ağzının ne söylediğini duymayın diye bir kurşunun sizi kulağınızdan vurması ne üzücü.
- Amerika yanıyor. Kanada'yı değil, yangın söndürme uçaklarını (Canader) çağırma-lyıldılar.
- Devleti yazarların yönetmesi halk için çok daha iyidir—onlar her savaşın kurşunla başlayıp kalemle bittiğini bilirler.

- Water is the only drink for a wise man. However, in a tavern full of wise men, this saying is hardly valid!
- "Your money or your life?" – "My life is full of money!"
- He started from zero – he started from himself!
- Because she forgave him for that, I will never do this to her!
- They are defending themselves against freedom. The bad thing is that freedom cannot protect itself from them!
- The two countries are very close to a new agreement. An agreement on a new war!
- We asked you for radical changes, but you crop up where we didn't sow. You are nothing but weeds!
- Cities are emptying, while villages are full of vacant houses and storks that bring no children. The only ones being born are retirees!
- When he himself has murdered all the laws, what need is there for a hitman?!
- Nowadays there is no desire to marry; there are only marriages made without beautiful desires!
- The most effective inspectors in fighting crime are investigative journalists. As a reward, they receive threats!
- Instead of our axe landing on honey (striking it lucky), the quality of the honey drops as if cut by an axe!
- O homeland, you are like ruined health!
- Launch loving glances, not deadly bombs!
- Paradox: While the voting is supposed to be secret, secrecy has begun to speak louder!
- Our country is not a big nursing home. It is just an abandoned maternity ward!
- First she had a relationship with him, and then she became unrelated. In marriage!
- Once upon a time, he used to take the world by storm. Now he has become a firefighter: putting out the beautiful desires of the people!

Anatoly Radin, Russia

Marco Fusi, Italy

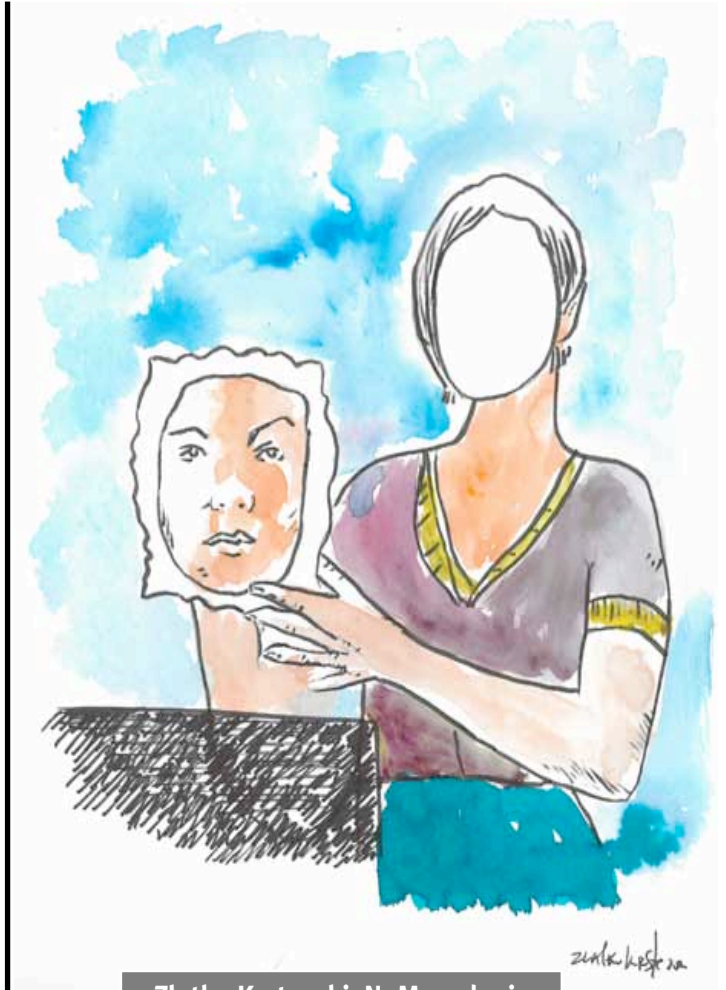

Fernando Pica, Colombia

Valery Momot, Ukraine

Emil Strniša, Croatia

Zlatko Krstevski, N. Macedonia

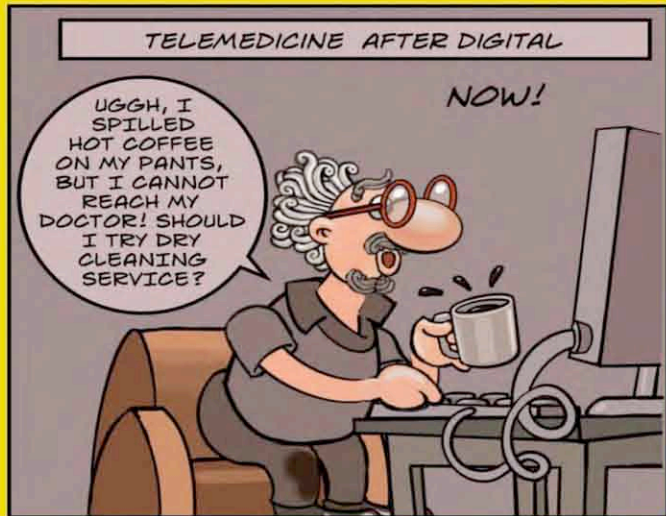
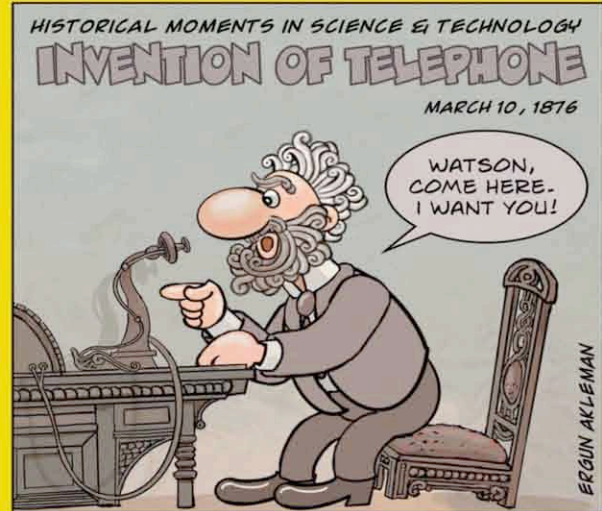
Fan Lintao, China

Computing Through Time

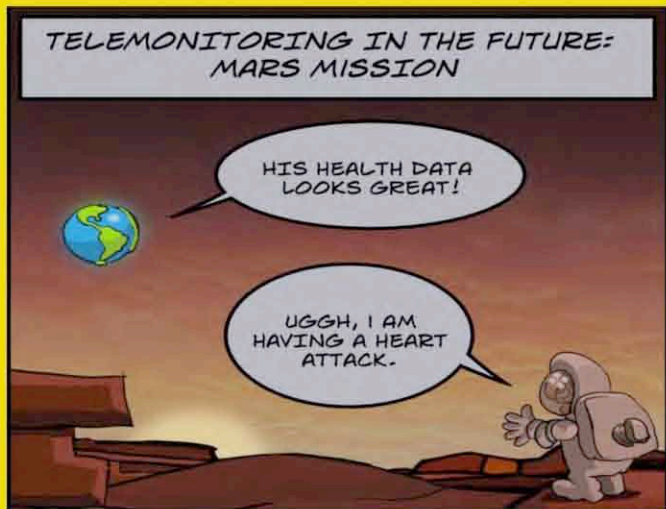
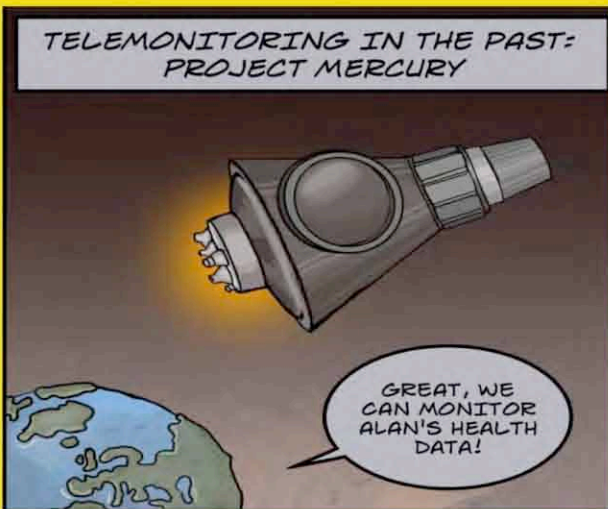
Cartoons in IEEE Computer

Dr. Ergun Akleman, USA

Turkish Academician and cartoonist at Texas A&M University

TELEMEDICINE BEGAN WHEN WIRED COMMUNICATION BECAME AVAILABLE. IT IS BELIEVED THAT THE EARLIEST TELEMEDICINE ENCOUNTER CAN BE ATTRIBUTED TO ALEXANDER GRAHAM BELL. IN 1876, HE USED HIS NEW INVENTION, A TELEPHONE, TO CALL HIS ASSISTANT MR. WATSON TO GET HELP AFTER SPILLING ACID ON HIS TROUSERS. THE EXACT ORIGIN OF TELEMEDICINE IS NOT KNOWN, HOWEVER, THERE HAS ALWAYS BEEN A NEED FOR REMOTE CARE SINCE ANTIQUITY. THERE IS EVIDENCE THAT SHARING MEDICAL INFORMATION REMOTELY EXISTED THROUGH PRIMITIVE FORMS OF COMMUNICATION, EVEN BEFORE HIPPOCRATES!

REMOTE PATIENT MONITORING BEGAN WITH PROJECT MERCURY. NASA MONITORED THE HEALTH OF ALAN SHEPARD, THE FIRST AMERICAN IN SPACE, WHILE IN FLIGHT, USING AN EARLY EKG TECHNOLOGY, A THERMOMETER, AND A RESPIRATION SENSOR ATTACHED TO HIS MICROPHONE. HAVING A RELATIVELY SHORT DISTANCE HELPED REAL-TIME MONITORING. HOWEVER, REAL-TIME REMOTE MONITORING MIGHT NOT BE POSSIBLE WITH DISTANT PLANETS. FOR INSTANCE, THE LIGHT FROM MARS TO EARTH TRAVELS FOR AT LEAST 3 MINUTES. THIS TRAVEL TIME CAN BE AS LONG AS 22 MINUTES.

Beni aldattin!

Tabii ki, canim! Ben bir politikacıyım sonu 2!

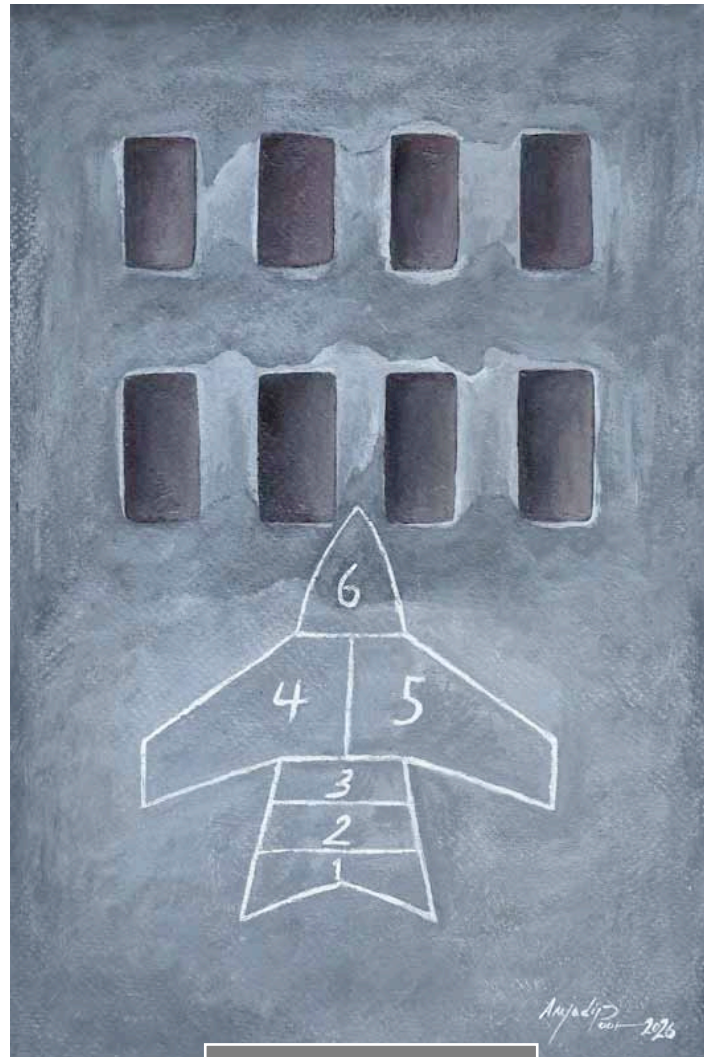

Steffen Jahnsowski, Germany

TRUMP

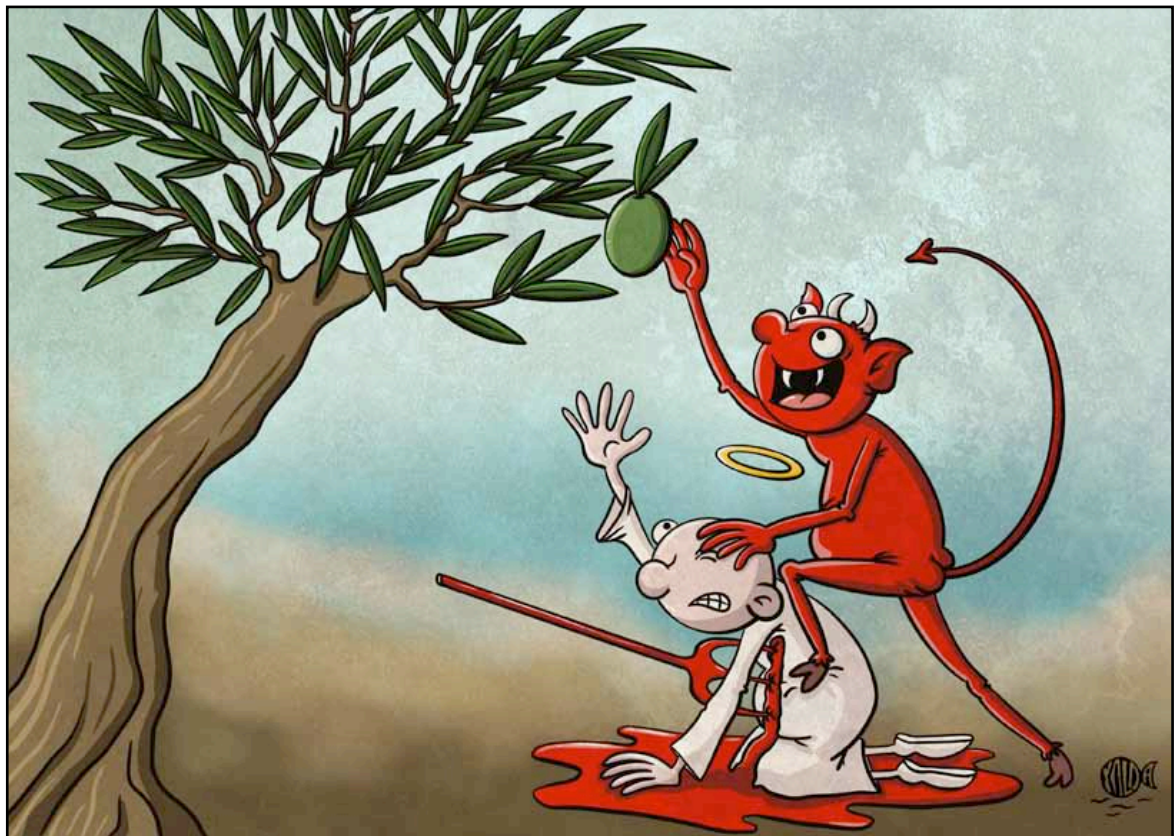

Neda Khodaverdi, Iran

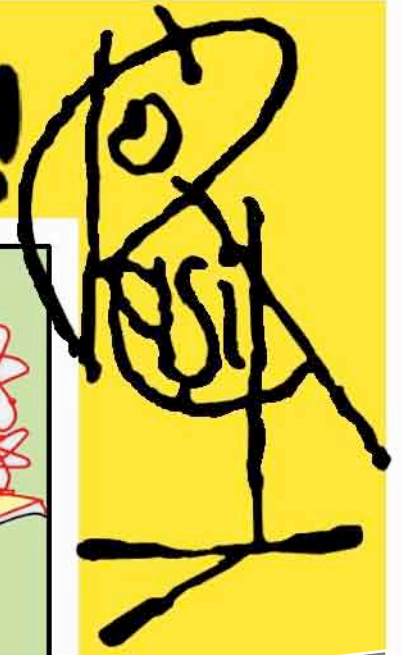

Efat Amjadipoor, Iran

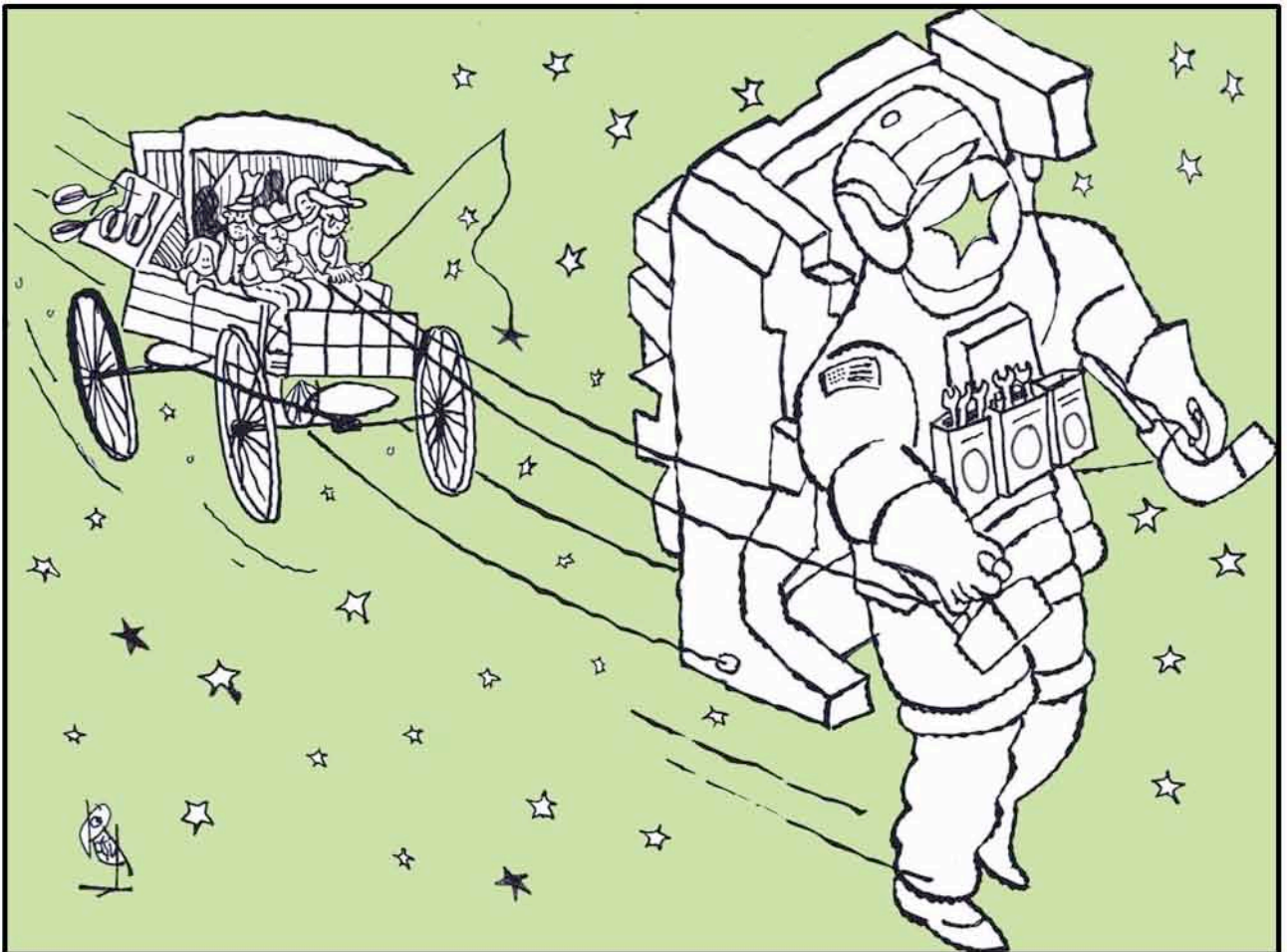
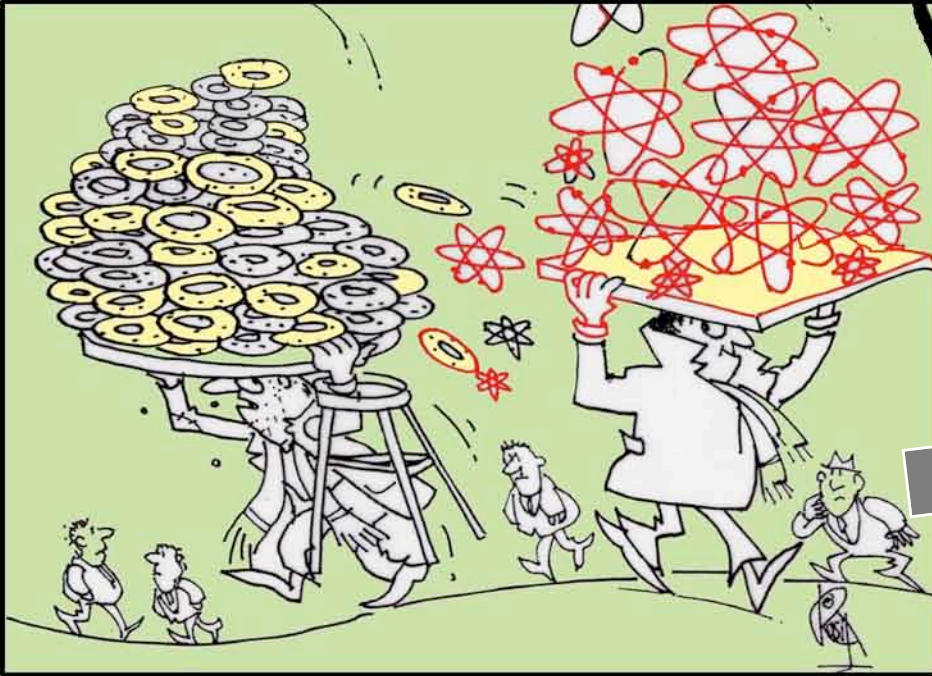
Yalda Hasheminezhad, Iran

RAŞİT YAKALI

Raşit Yakalı, Türkiye

Hasan Efe, Türkiye

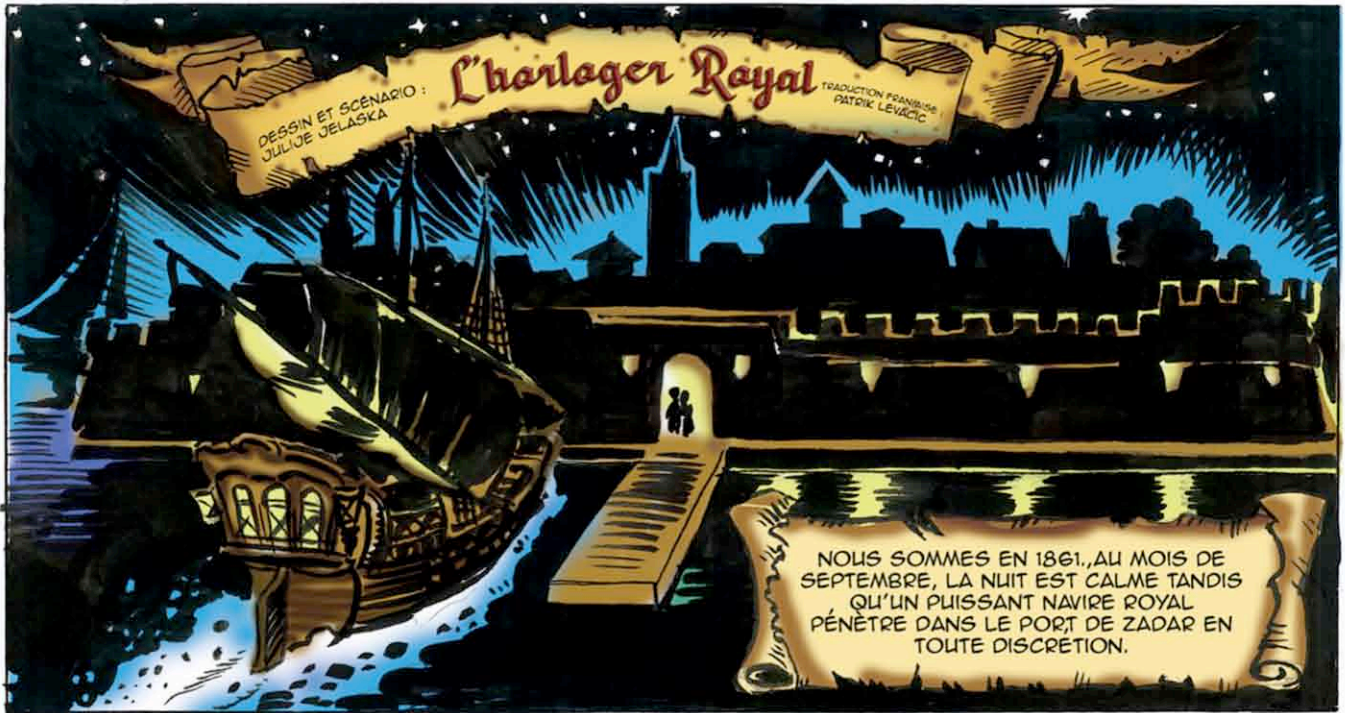

Marek Mosor (Widget), Poland

Yang Zhongbai, China

DESSIN ET SCÉNARIO :
JULIJE JELASKA

L'harlager Royal

TRADUCTION FRANÇAISE
PATRIK LEVČIČ

NOUS SOMMES EN 1861., AU MOIS DE SEPTEMBRE, LA NUIT EST CALME TANDIS QU'UN PUISSANT NAVIRE ROYAL PÉNÈTRE DANS LE PORT DE ZADAR EN TOUTE DISCRETION.

PIERRE !
NOUS
SOMMES
ARRIVÉS !

ZADAR !

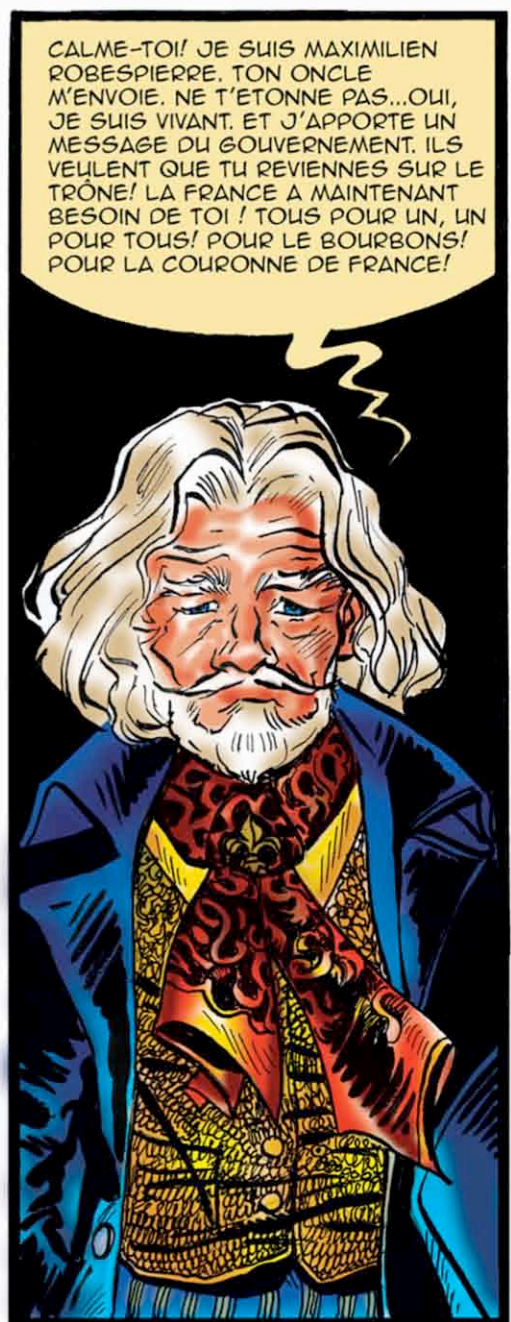
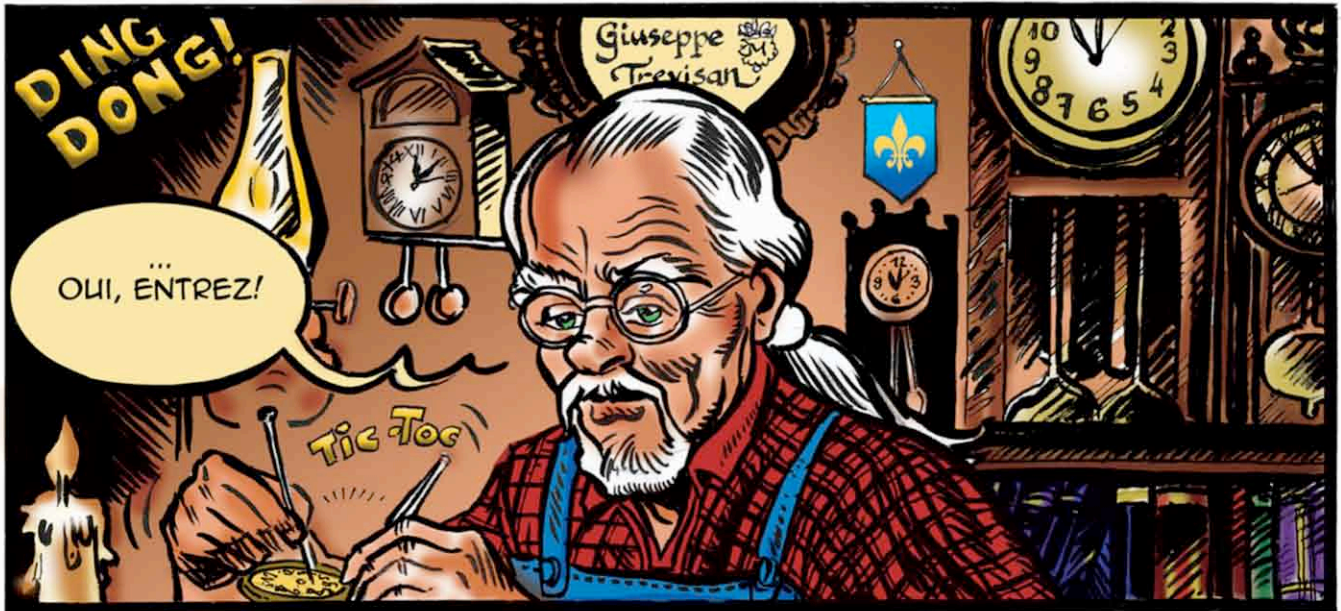
ENFIN
ZADAR,
CAPITANE !

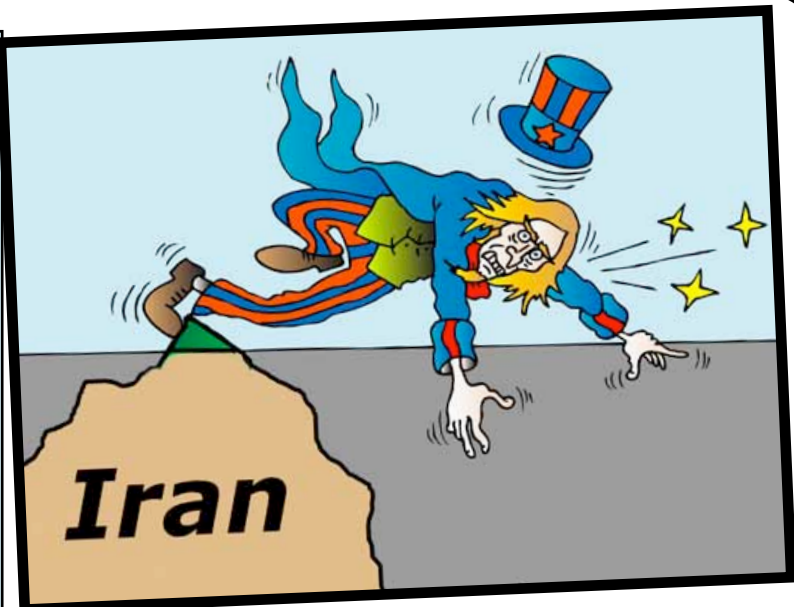
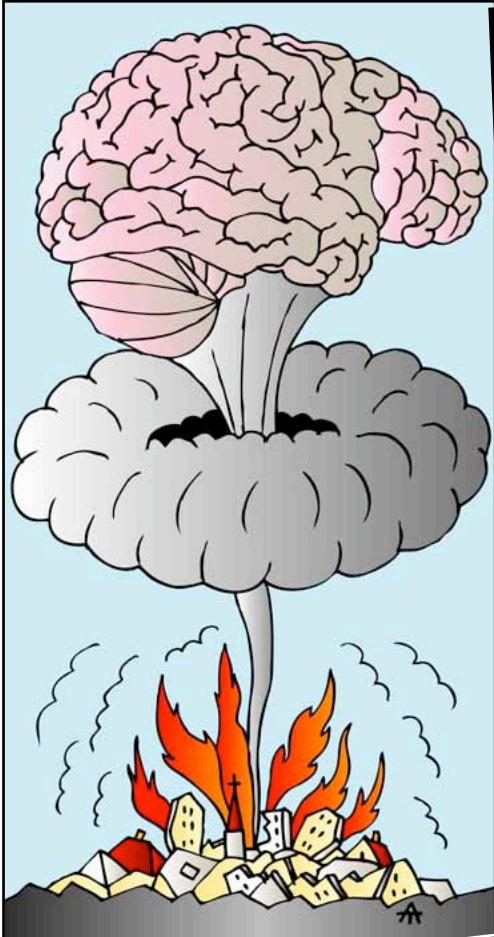

BONSOIR,
MES AMIS!
RAPPROCHEZ-VOUS...
N'AYEZ PAS PEUR !

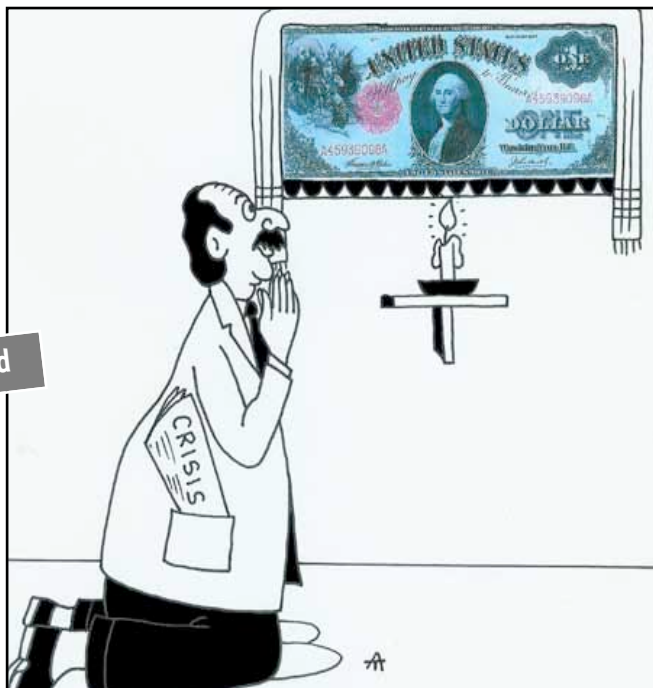

PERSONNE
N'A VUE VOTRE
ARRIVÉE.

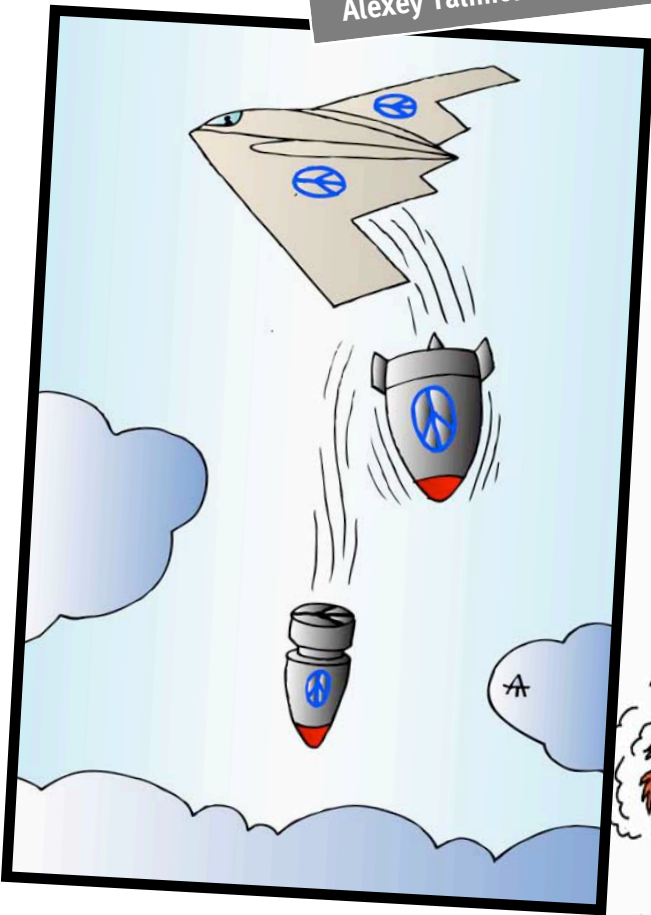

Alexey Talimonov, England

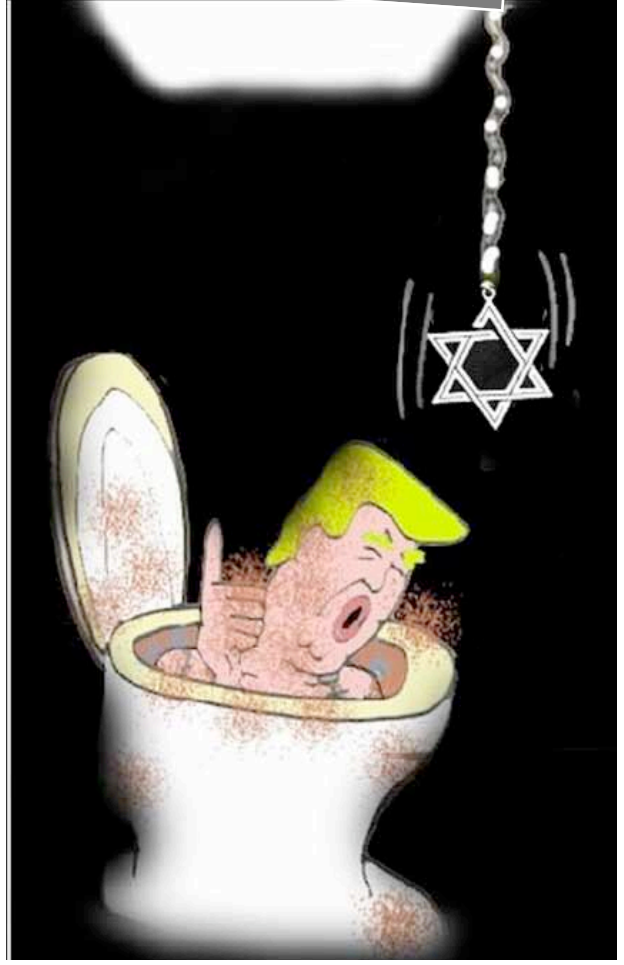

WORLD-WIDE BANK

ÜVENDİRE

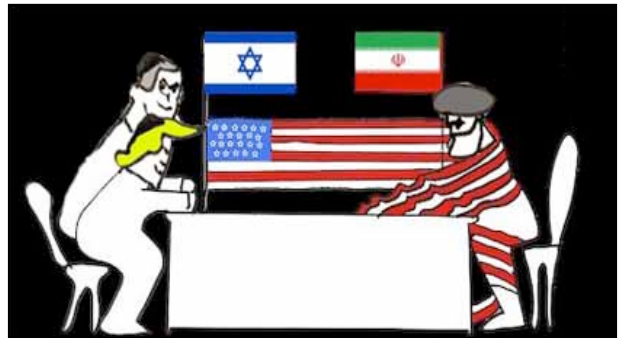
Mehmet Saim Bilge, Türkiye

Serkan Sürek, Cyprus

Jamal Sahif, Morocco

Juan Gabriel Benabides, Spain

Mohammad Mahmoudi, Iran

J. Bosco De Azevedo, Brasil

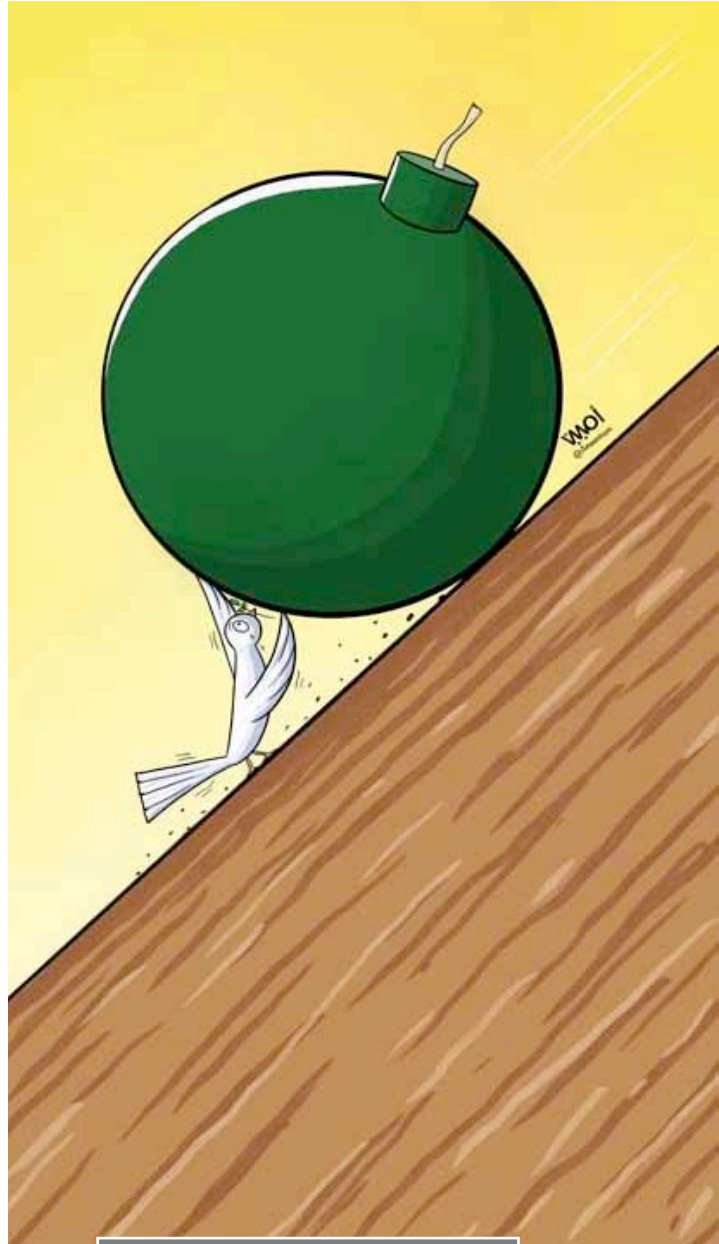
Oleg Gutsol, Ukraine

Pedro Astrain, Cuba

Ameen Alhabarah, Saudi Arabia

Yang Lijie, China

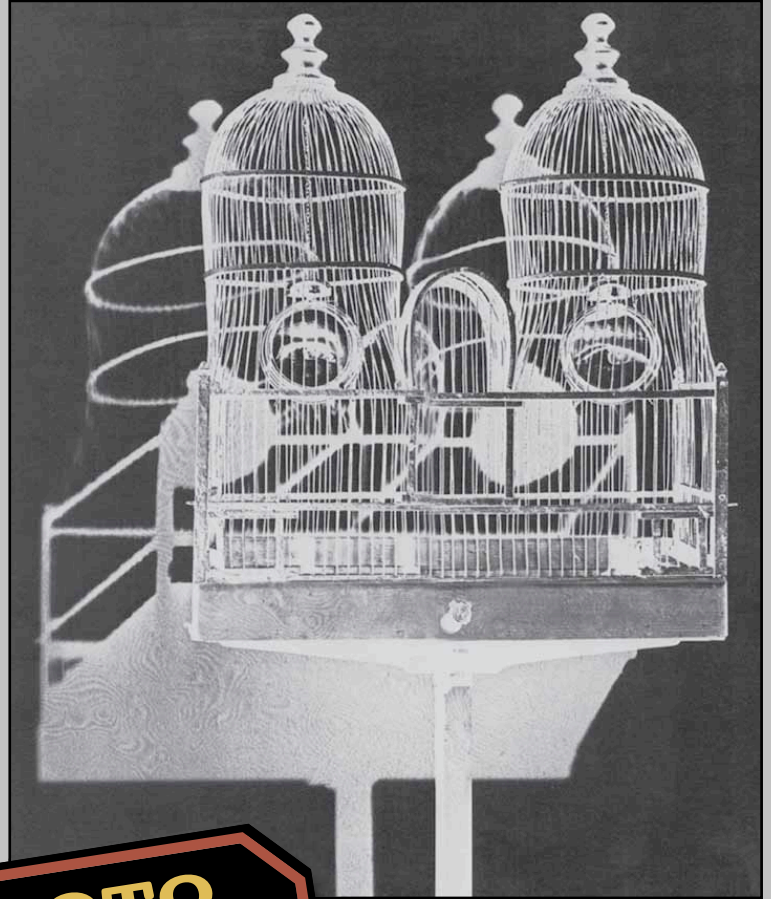

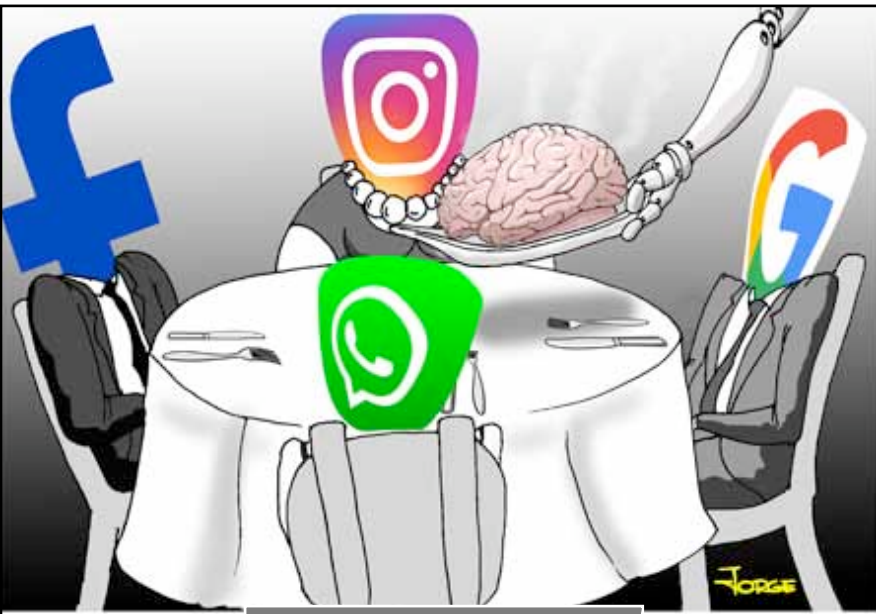
PHOTO
collages
by Stane Jagodic
from Slovenia

World Agenda

by Willem Rasing
from Netherland

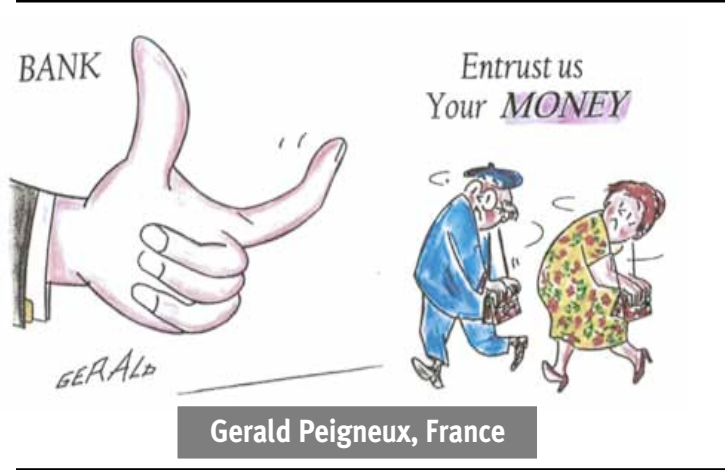

Jorge Sanchez Armas, Cuba

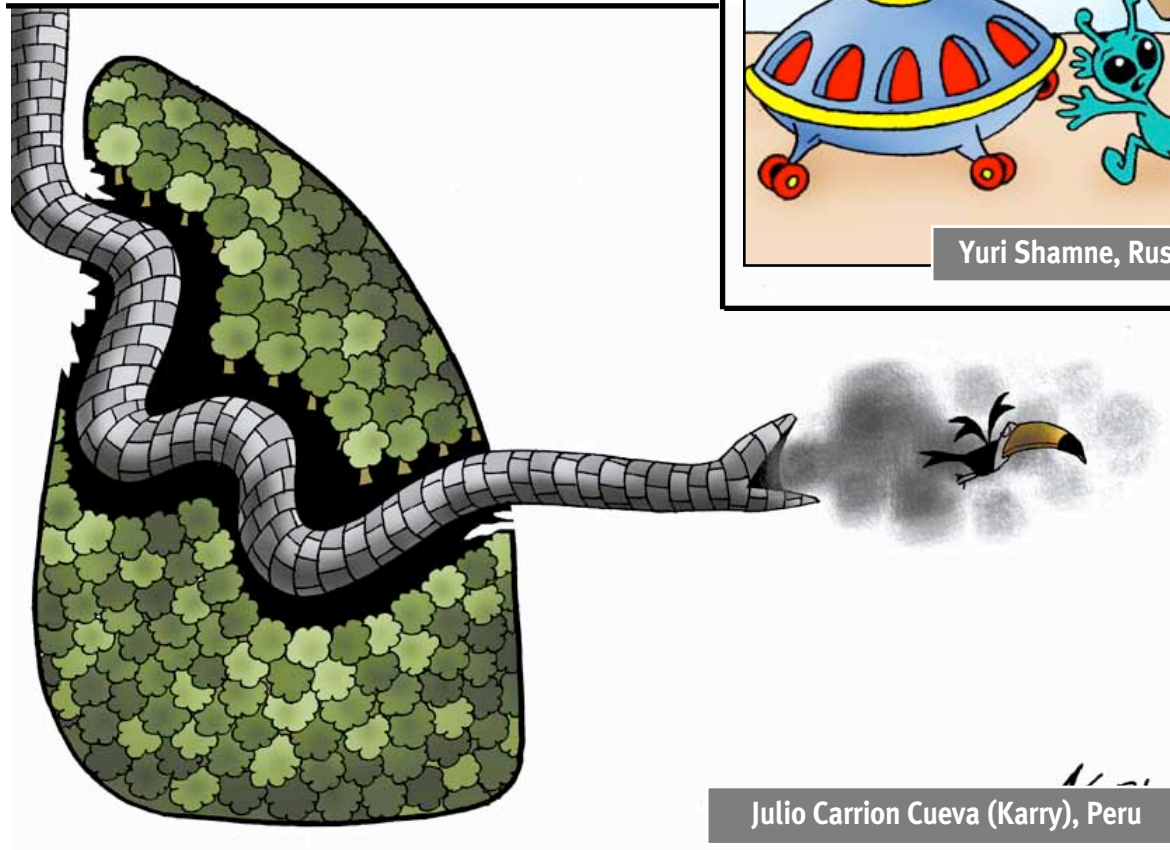
Zhu Tong, China

Gerald Peigneux, France

Yuri Shamne, Russia

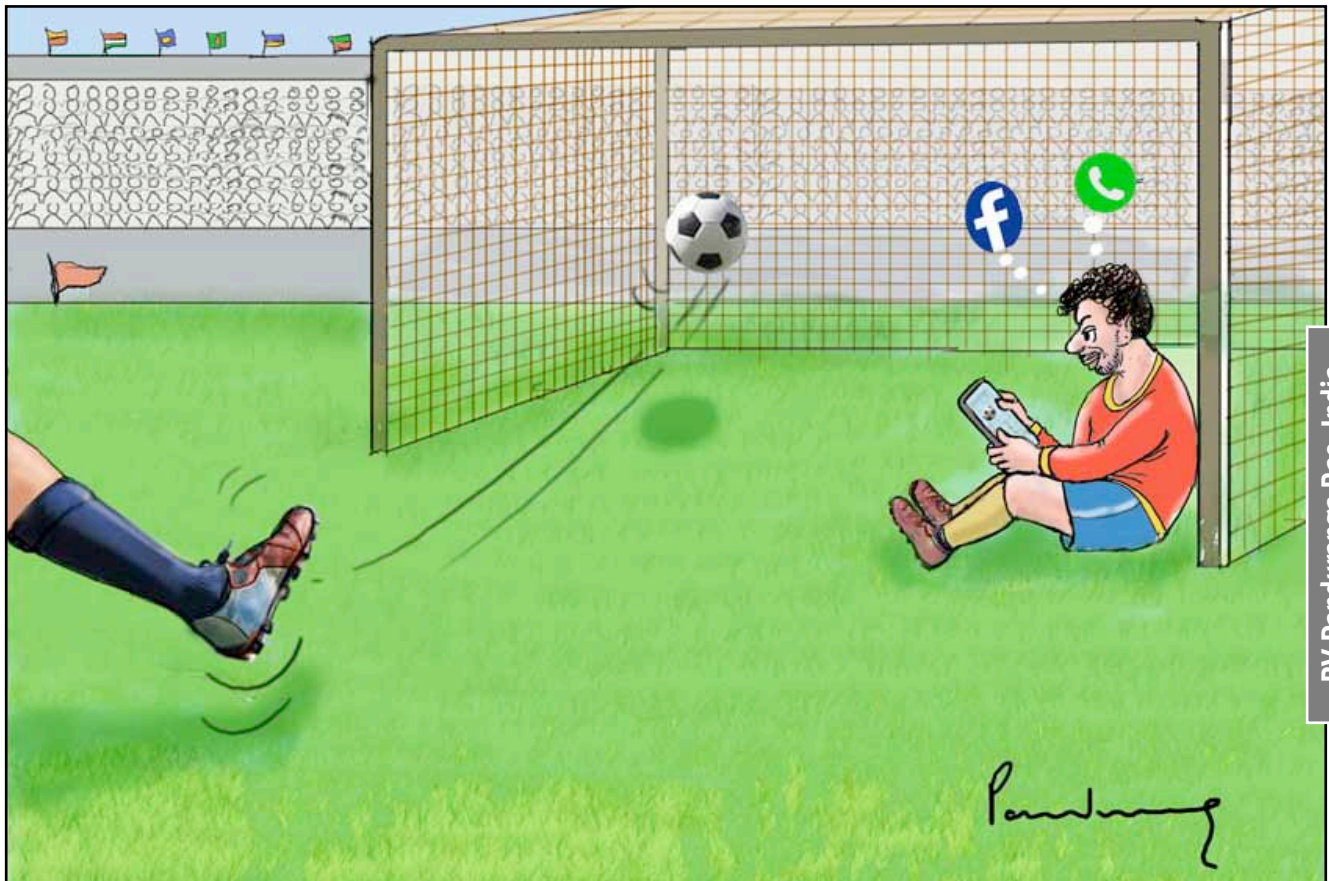
Julio Carrion Cueva (Karry), Peru

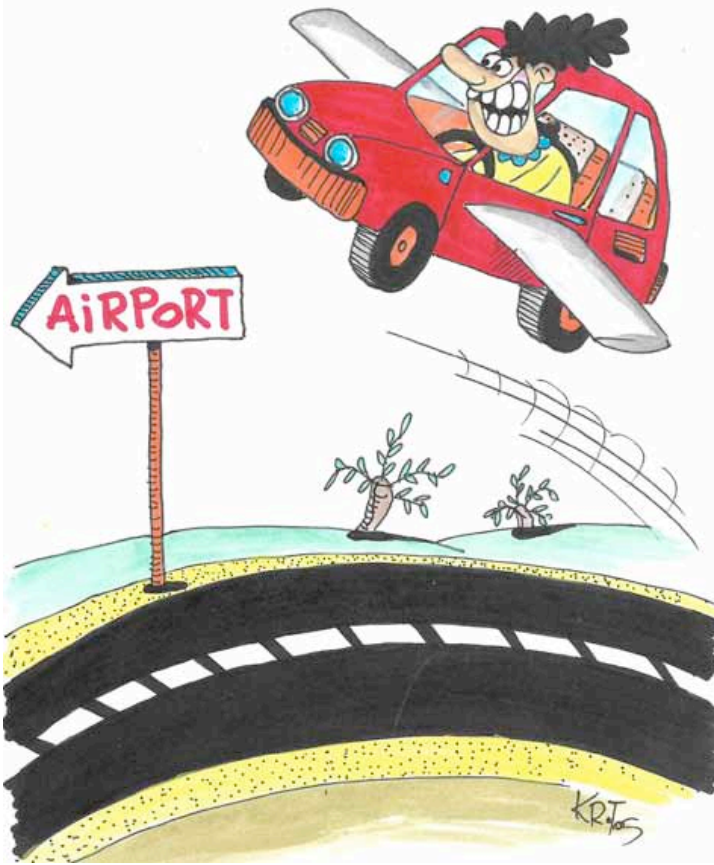
Michal Graczyk, Poland

Tvg Mennon, India

ZIP FOR KANGAROO

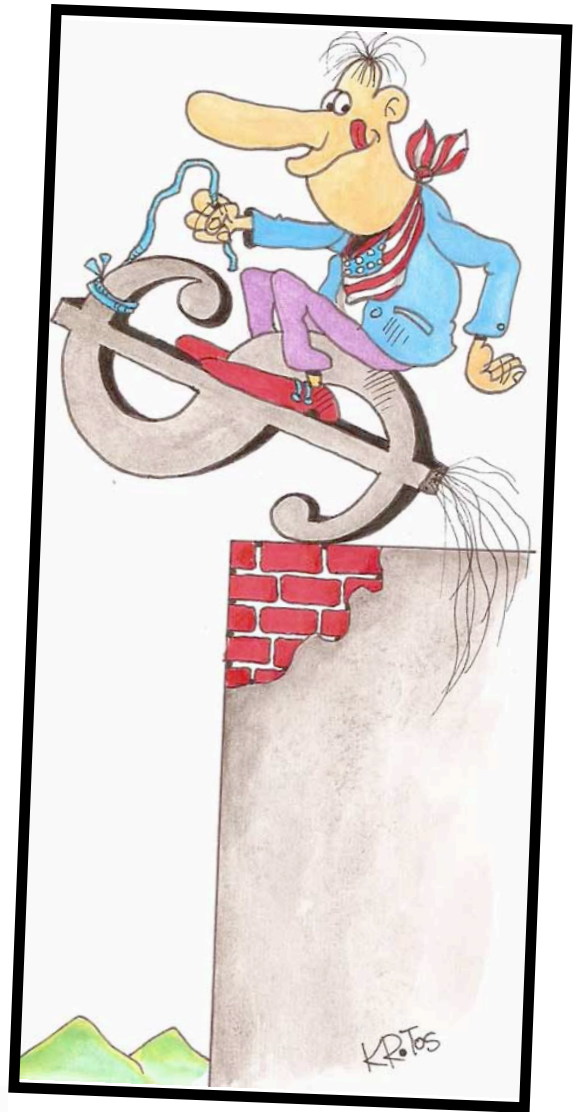

BV Panduranga Rao, India

KROTOS

Tadeusz Krotos, Poland

Tapa

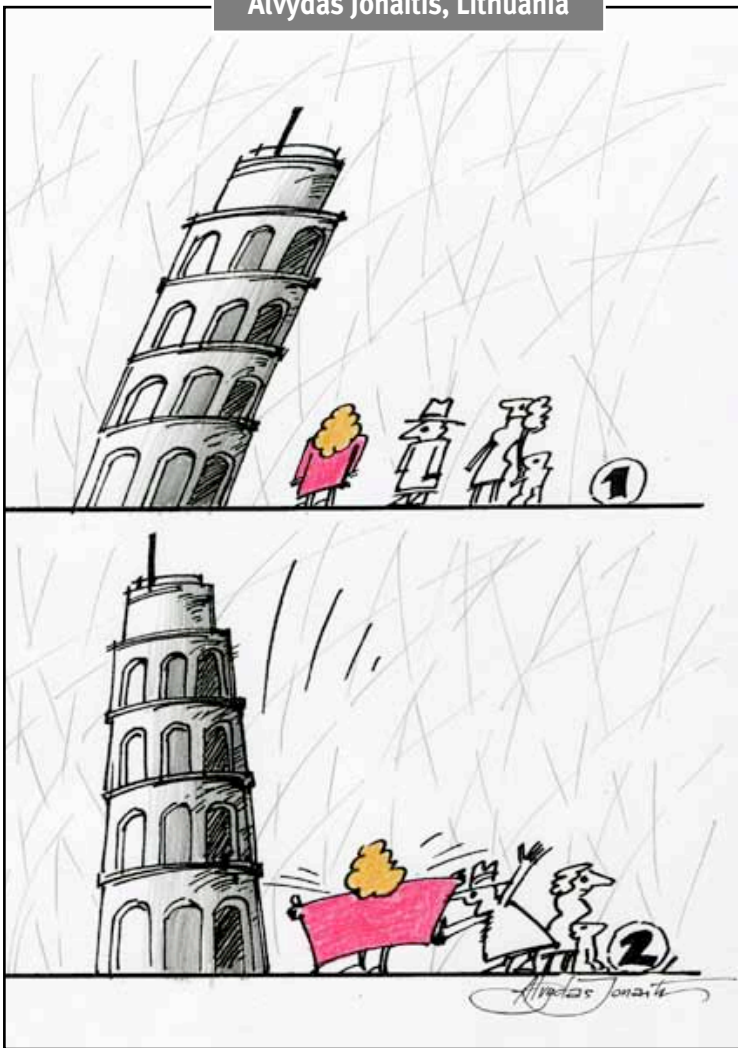
EROSHOP

TURKISH MASTER CARTOONIST

İbrahim Tapa (1950-2019)

Alvydas Jonaitis, Lithuania

Gabriel Ferrari, Argentina

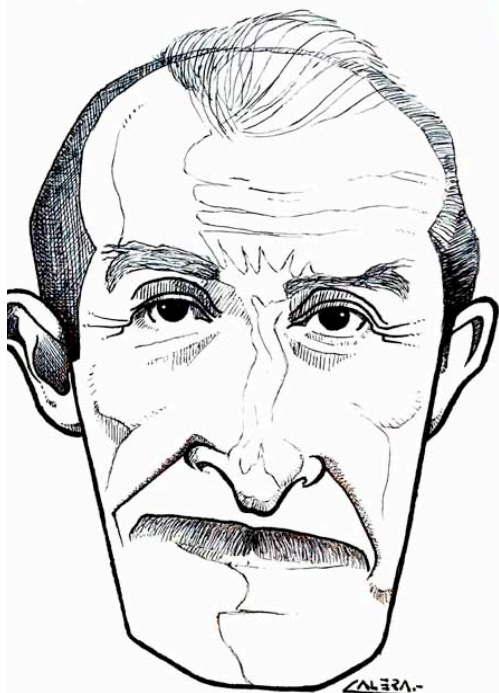

Ivan Grahovec, Croatia

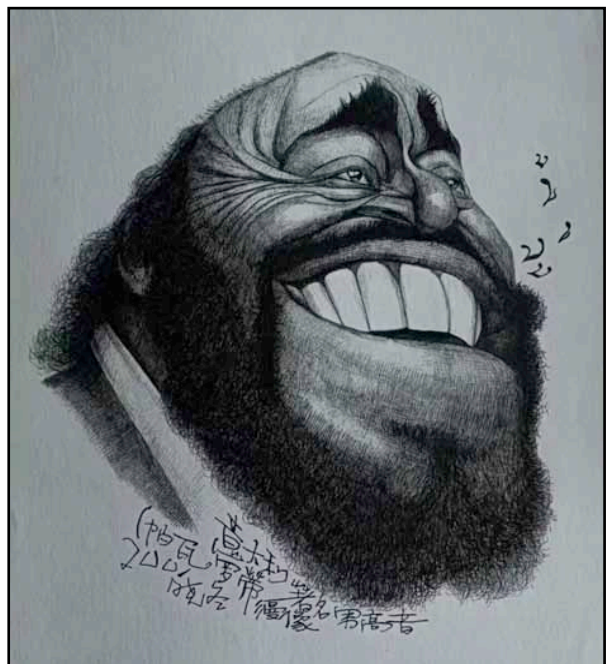

Cesar Andres Lea, Uruguay

● **CARICATURE**
ORHAN KEMAL

Zhang Xiaodong, China

Esprî, mizah ve komiklik... Freudyen psikanalizde bilinçdışının anatomisi.

İnsan ruhunun en karanlık dehşetlerini, bastırılmış arzular ve rüyaların gizemli dilini çözümlleyen Sigmund Freud'un, insan doğasının en neşeli ve hafif görünen eylemlerinden biri olan "gülme" ile ilgilenmesi ilk bakışta şaşırtıcı gelebilir. Ancak Freud, 1905 yılında yayımladığı *Esprî ve Bilinçdışıyla* ilişkisi ve yirmi yılı aşkın bir süre sonra kaleme aldığı *Mizah* (1927) adlı makalelerinde, gülmenin ardındaki derin psikanalitik mekanizmaları deşifre etmiştir.

Freud'a göre mizah, rastgele bir eğlence aracı değil; sansürücü üstbenliğin (*super ego*), arzulamaya devam eden altbenliğin (*id*) ve gerçeklikle baş etmeye çalışan benliğin (*ego*) dinamik bir çatışma ve uzlaşma alanıdır.

Freudyen teoride espriler, yapısal ve işlevsel olarak rüyalara benzerler. Rüya çalışmasında (*Traumarbeit*) olduğu gibi, esprî çalışmasında da bilinçdışı materyal, bilincin sansüründen kaçabilmek için biçim değiştirir. Freud esprileri temelde ikiye ayırır: Masum (*ejülüm taşımayan*) espriler ve Eğilimli (*amaçlı*) espriler.

Masum espriler sadece kelime oyunları ve entelektüel hazza dayanırken; eğilimli espriler toplumsal olarak kabul görmeyen iki temel dürtüyü barındırır: Saldırganlık (*düşmanlık*) ve Cinsellik (*müstehcenlik*).

Freud'un esprî teorisinin merkezinde "ekonomik ilke" (psişik enerjinin korunması ve harcanması) yer alır.

Freud'un esprî teorisinin merkezinde "ekonomik ilke" (psişik enerjinin korunması ve harcanması) yer alır. Medeni bir toplumda yaşamak, bireyin cinsel ve saldırgan dürtülerini sürekli olarak bastırmasını (*repressyon*) gerektirir. Bu bastırma işlemi, sürekli bir psişik enerji harcamasını zorunlu kılar. Bir esprî yapıldığında ya da dinlendiğinde, esprinin teknik yapısı (*yoğunlaştırma, yer değiştirme, tersine çevirme*) sayesinde bilincin sansürü anlık olarak devre dışı kalır.

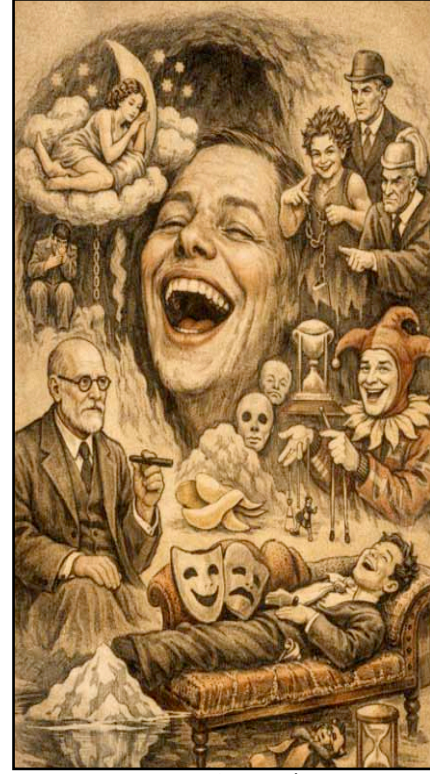
Freud, "komik" olanı espriden net bir şekilde ayırır. Esprî, bilinçdışından doğan ve üretilen bir şeyken; komik olan, dış dünyadaki durumlarda, insan davranışlarında ya da nesnelere keşfedilen bir fenomendir. Komikliğin temelinde beklentilerin boşa çıkması ve Freud'un "ideasyonel miktar karşılaştırması" dediğimiz zihinsel enerji tasarrufu yatar. Bir başkasının sakarlığına, abartılı hareketlerine ya da saçma davranışlarına

güldüğümüzde, kendimizi o kişinin yerine koyarız (*özdeşim*). Zihnimiz, o eylemi gerçekleştirmek için ne kadar enerji harcanması gerektiğini hesaplar. Örneğin, düz yolda yürürken aniden büyük bir jestle yere düşen birini gördüğümüzde:

- Kendi yürüyüşümüz için harcaacağımız enerji azdır.
- Karşı tarafın o durum için harcadığı (ya da harcamak zorunda kaldığı) enerji fazladır. Bu iki enerji miktarı arasındaki fark zihnimizde bir "fazlalık" yaratır. Freud'a göre bu enerji fazlalığı, başka bir zihinsel işleme harcanmadığı için kahkaha yoluyla tahliye edilir. Komik, egonun kendisini öteki üzerinden daha güçlü, daha rasyonel ve daha yetkin hissetmesinden doğan narsisistik bir tatmindir.

Sigmund Freud'un psikanalitik mizah analizi, insan gülüşünün görüldüğü kadar masum olmadığını ortaya koyar. Kahkaha, medeniyetin insan ruhuna vurduğu prangaların anlık olarak kırıldığı bir özgürlük anıdır. Esprîyle içimizdeki hayvani dürtüleri evcilleştirir, komikle ötekinin zayıflığında kendi gücümüzü bulur, mizahla ise hayatın trajedilerine karşı ruhsal bütünlüğümüzü koruruz.

Freudyen perspektiften bakıldığında mizah, insanın çaresizliğine karşı ürettiği en zekice başkaldırıdır; bilinçdışının, hayatın sert gerçekliğine attığı kahkahalı bir çalmıdır. ■

VIGNETTE: AI

Wit, Humor, and The Comic:

The Anatomy of the unconscious in Freudian psychoanalysis.

It may initially seem surprising that Sigmund Freud, who decoded the darkest depths of the human psyche, repressed desires, and the mysterious language of dreams, would concern himself with "laughter"—one of the seemingly most joyful and lighthearted of human actions. However, in his 1905 book *Jokes and*

Their Relation to the Unconscious and his essay *Humor* (1927) written more than two decades later, Freud deciphered the deep psychoanalytic mechanisms behind laughter. According to Freud, humor is not a random means of entertainment; rather, it is a dynamic arena of conflict and compromise among the censoring superego, the still-desiring id, and the ego struggling to cope with reality.

In Freudian theory, jokes are structurally and functionally similar to dreams. Just as in dream-work (*Traumarbeit*), in joke-work (*Witzarbeit*), unconscious material alters its form in order to evade the censorship of consciousness. Freud basically divides jokes into two categories: innocent (non-tendentious) jokes and tendentious (*purposeful*) jokes. While innocent jokes rely merely on wordplay and intellectual pleasure, tendentious jokes harbor

In Freudian theory, jokes are structurally and functionally similar to dreams.

two fundamental impulses that are socially unacceptable: aggression.

At the core of Freud's theory of jokes lies the "economic principle" (*the preservation and expenditure of psychic energy*). Living in a civilized society requires the individual to constantly repress their sexual and aggressive impulses. This process of repression necessitates a continuous expenditure of psychic energy. When a joke is told or heard, the censorship of consciousness is momentarily bypassed thanks to the technical structure of the joke (*condensation, displacement, reversal*). Freud clearly distinguishes the "comic" from the joke. While a joke is something that originates and is produced from the unconscious, the comic is a phenomenon discovered in external world situations, human behaviors, or objects.

The basis of the comic lies in the frustration of expectations and a savings in mental energy, which Freud terms the "quantitative comparison of ideation". When we laugh at someone else's clumsiness, exaggerated movements, or naive behavior, we put ourselves in that person's shoes (*identification*). Our mind calculates how much energy needs to be expended to perform that action. For instance, when we see someone walking on a flat road who suddenly falls to the ground with a grand gesture:

- The energy we would expend for our own walking is low.
- The energy the other party expends (or is forced to expend) for that situation is high. The difference between these two amounts of energy creates a "surplus" in our mind. According to Freud, because this surplus energy cannot be spent on any other mental process, it is discharged through laughter. The comic is a narcissistic satisfaction arising from the ego feeling more powerful, more rational, and more mature in comparison to the other.

Sigmund Freud's psychoanalytic analysis of humor reveals that human laughter is not as innocent as it appears. Laughter is a momentary flash of freedom where the fetters imposed by civilization on the human soul are broken.

Through jokes, we domesticate the animalistic impulses within us; through the comic, we find our own strength in the weakness of the other; and through humor, we preserve our psychological integrity against the tragedies of life. Viewed from a Freudian perspective, humor is the cleverest rebellion humanity has produced against its own helplessness; it is a laughing feint thrown by the unconscious against the harsh reality of life. ■

Arturo Rosas, Mexico

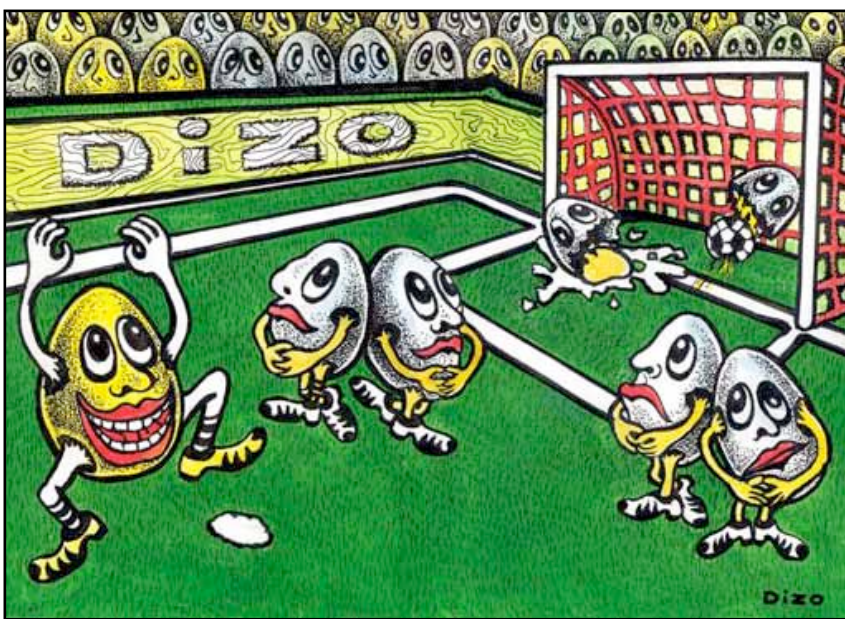
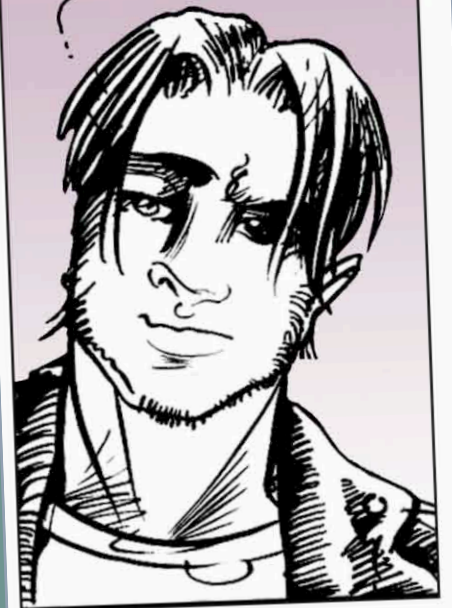

Kafa- dank!

KENDİME ÇOK KIZIYORUM
KESİN ALLAH CEZAMI VERECEKİ

AMA MERAK EDİYORUM
KİMİ GÖREVLENDİRECEK?!

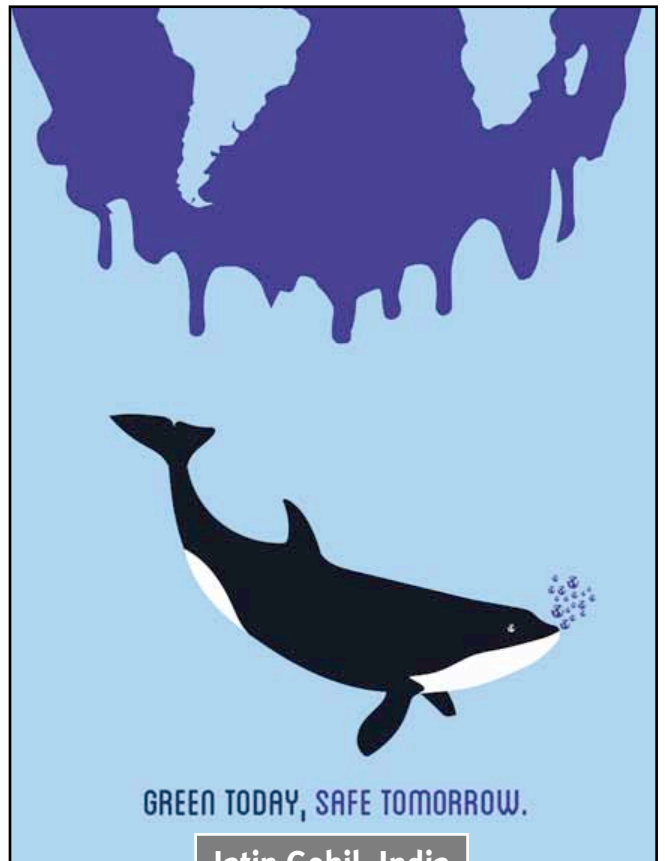

Arsen Gevorgyan, Armenia

Li Jingshan, China

Ahmet Khabali, Morocco

Jatin Gohil, India

DÜNYADAN ESKİ KARİKATÜR USTALARI...

Old Master cartoonists..

..from around the world

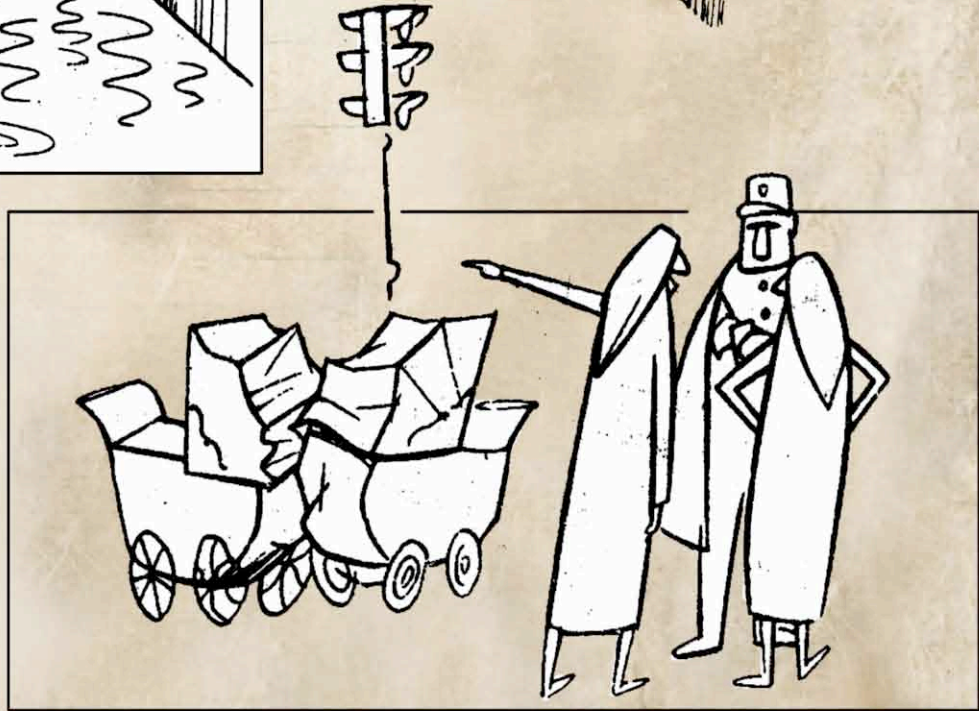

Chaval (1915–1968), Fransız karikatürist ve çizerdir. 20. yüzyıl Fransız mizahının en karanlık, en keskin ve en varoluşçu seslerinden biri olarak kabul edilir. Bretanya kökenli olan Chaval, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında ün kazandı. Çalışmaları başta Le Figaro, Paris Match, Punch ve Le Rire gibi gazete ve dergilerde yayımlandı. Chaval'ın çizgisi yalın ama çarpıcıdır. Tek panelli karikatürlerinde çoğu zaman insanın yalnızlığını, anlamsızlığını ve toplumsal ikiyüzlülüğünü işler. Mizahi klasik "güldürü"den ziyade kara mizah ve absürd tonlar taşır. Diyalogları kısa, sert ve ironiktir; çoğu zaman tek bir cümleyle güçlü bir düşünsel etki yaratır. Eserleri arasında karikatür albümleri ve illüstrasyon çalışmaları bulunur. Çizgilerindeki varoluşçu atmosfer nedeniyle bazı eleştirmenler onu Fransız entelektüel geleneğiyle ilişkilendirir. 1968 yılında yaşamına son vermiştir. Ölümü, sanatındaki karanlık ve melankolik tonla sıkça birlikte anılır. Bugün Chaval, modern Fransız karikatürünün en özgün ve etkili isimlerinden biri olarak kabul edilir.

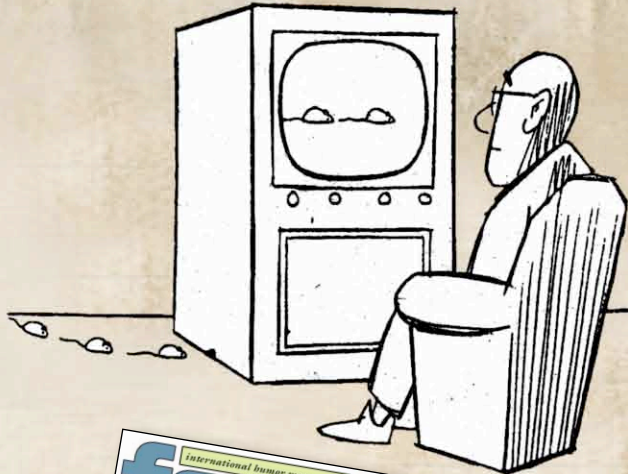
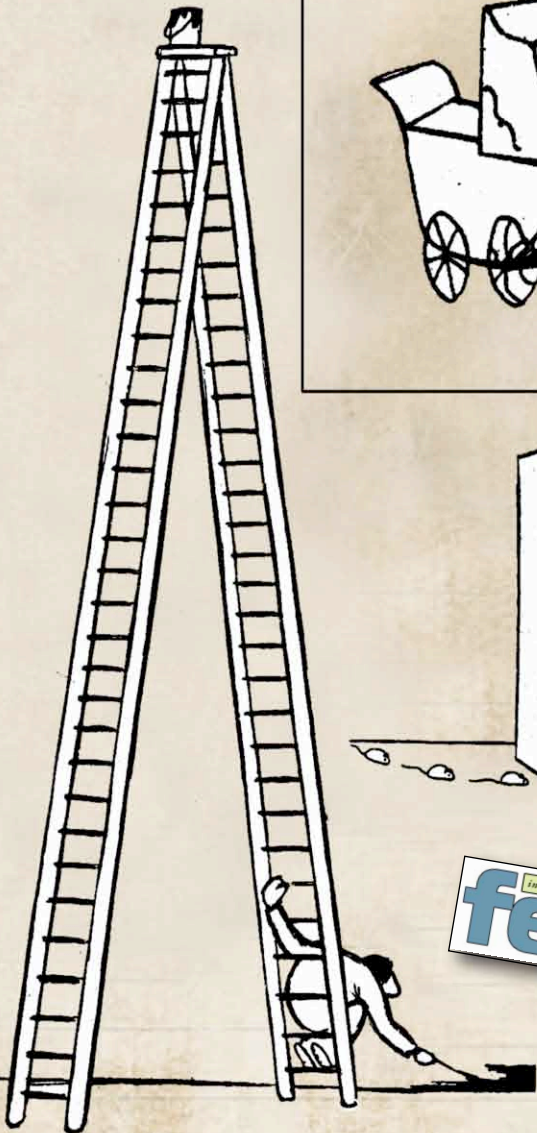
Chaval

Chaval (real name Yvan Le Louarn, 1915–1968) was a French cartoonist and illustrator. He is regarded as one of the darkest, sharpest, and most existential voices of 20th-century French humor. Originally from Brittany, Chaval rose to prominence particularly after World War II. His work was published in newspapers and magazines such as Le Figaro, Paris Match, Punch, and Le Rire. Chaval's line is simple yet striking. In his single-panel cartoons, he often explored human loneliness, absurdity, and social hypocrisy. Rather than conventional comedy, his humor carries tones of dark humor and the absurd. His dialogues are brief, harsh, and ironic; often, a single sentence is enough to create a powerful intellectual impact. His works include collections of cartoons and illustration projects. Because of the existential atmosphere in his drawings, some critics associate him with the French intellectual tradition. He took his own life in 1968. His death is frequently mentioned alongside the dark and melancholic tone of his art. Today, Chaval is considered one of the most original and influential figures of modern French cartooning.

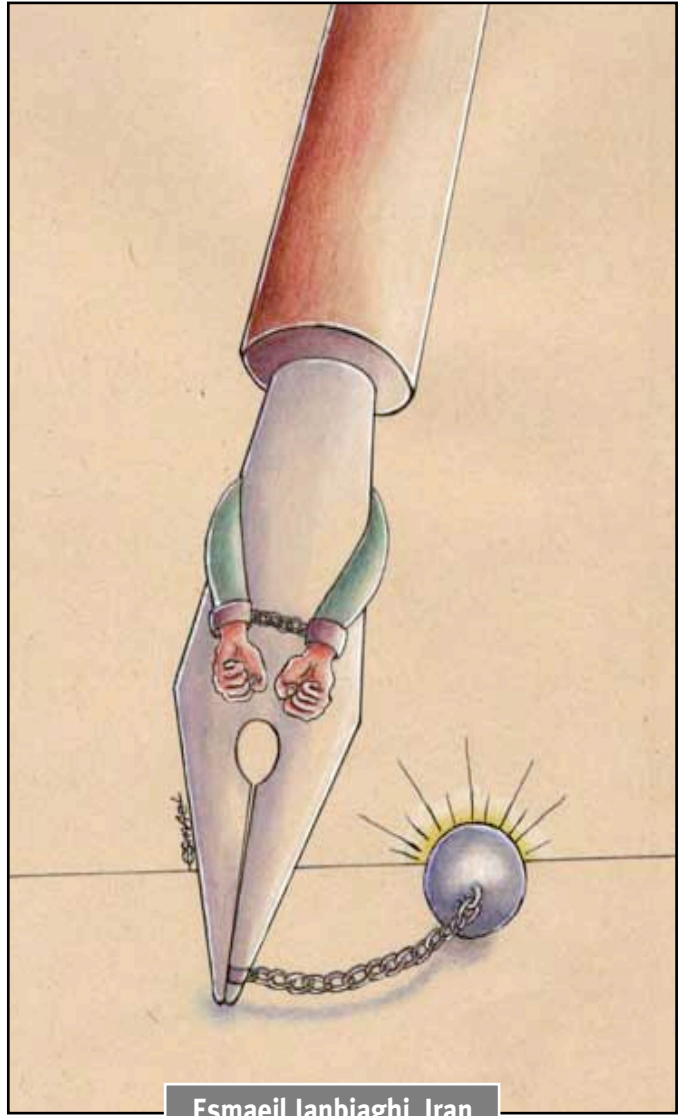
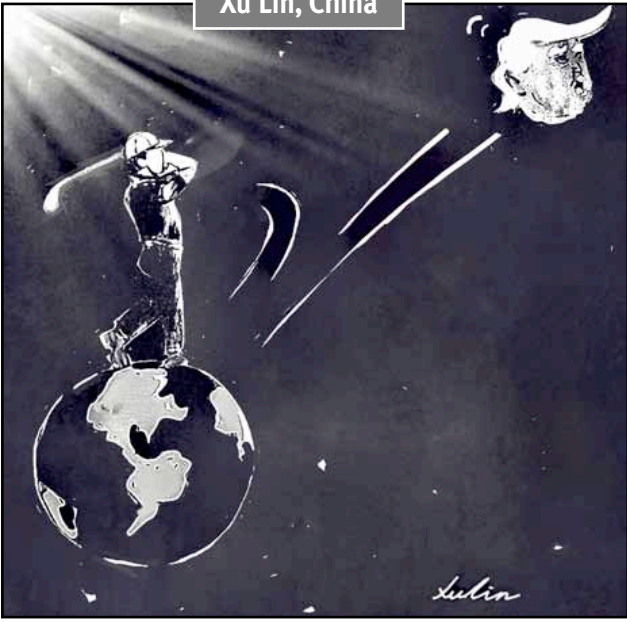

www.fenamizahdergi.com

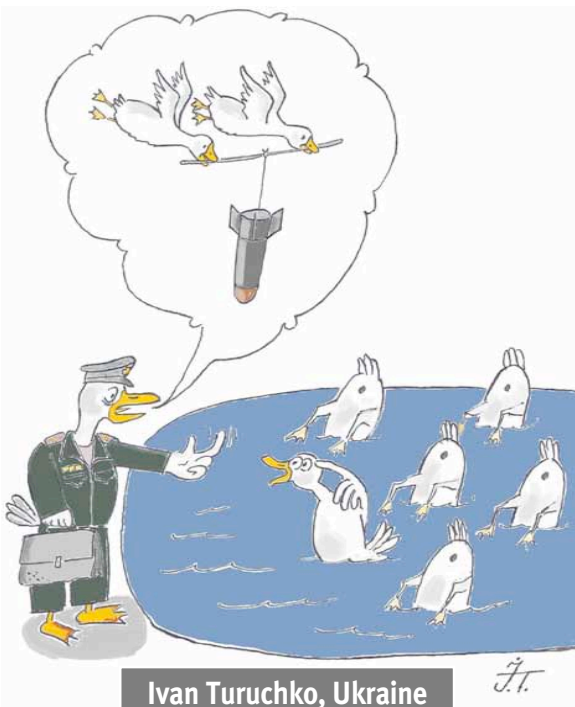

International humor magazine
fena
mizah

Xu Lin, China

Esmail Janbiaghi, Iran

Ivan Turuchko, Ukraine

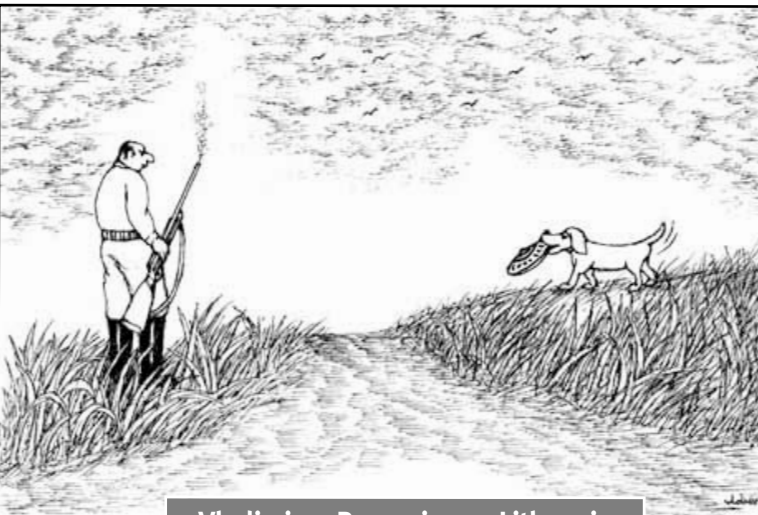
Samuca Andrade, Brasil

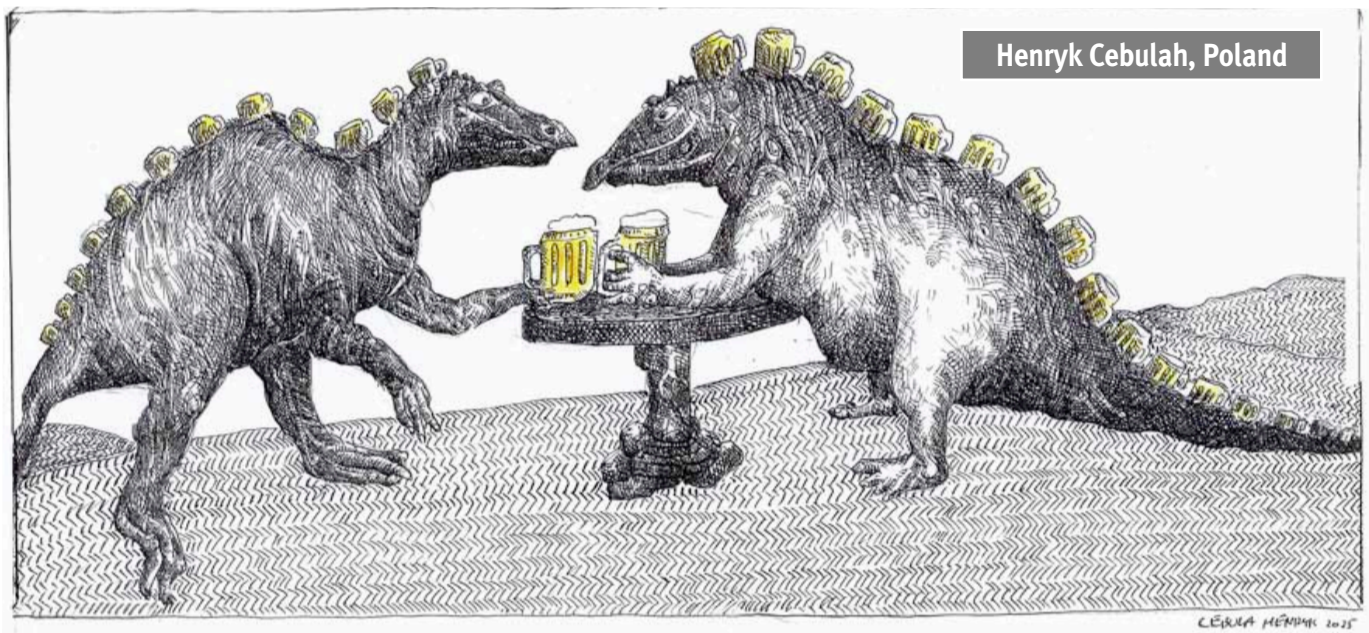
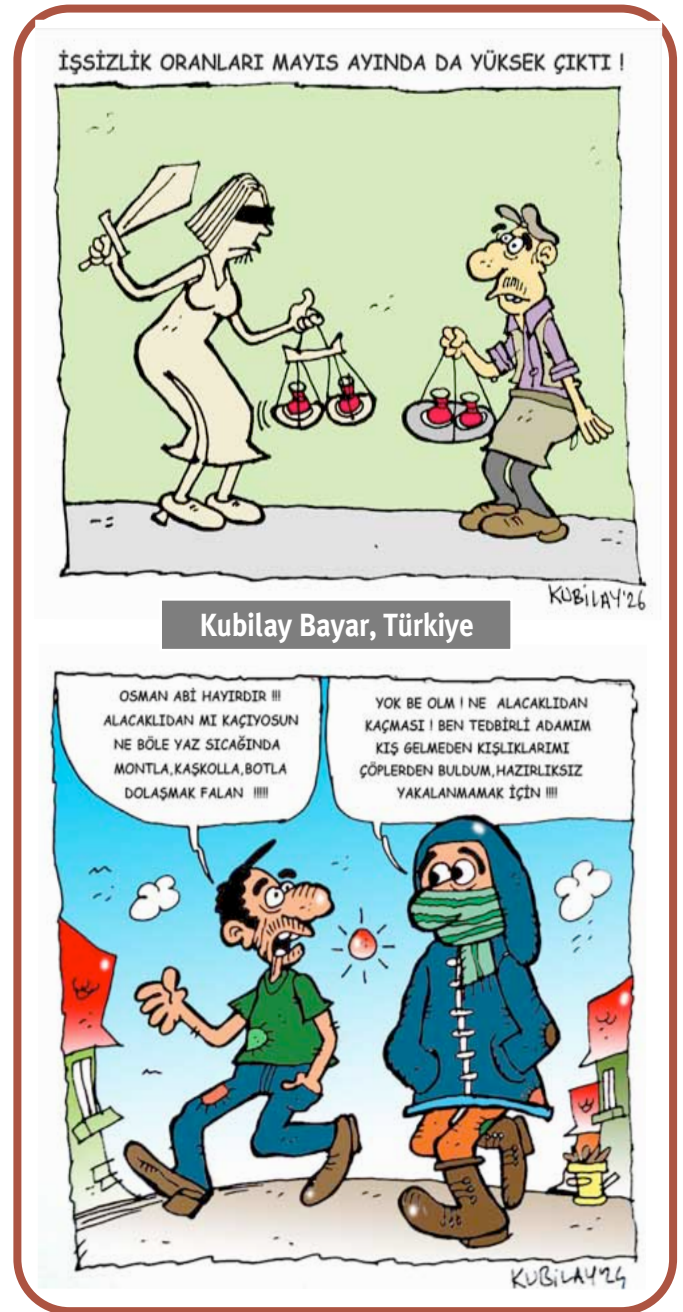
Venugopal Galisetty, India

Zdenko Puhin, Croatia

Vladimiras Beresniovas, Lithuania

Henryk Cebulah, Poland

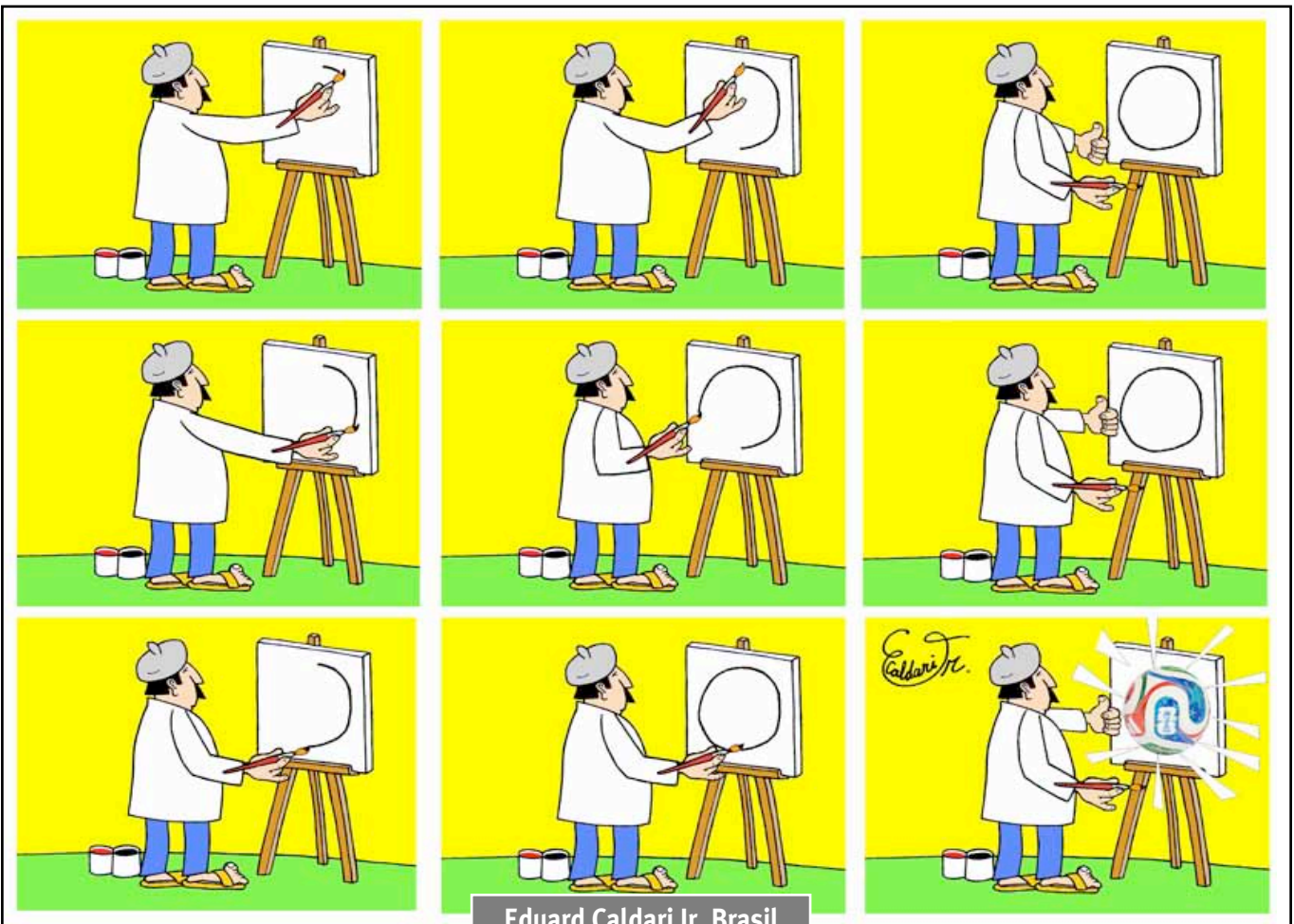
LIZAVRELI POETA IZ OBROVCA NA SP 2026! NEDILJU MU MLADU * JANJETINE NEMA !

KAPETAN KAPU'LCA MLADA !

MENI JE STROGO ZAPOVI'JENO
IGUB'TI SVE UT'KMICE !!!!!

... I TAKO JE MALI JOVLA **PREVARIO SVE**
SVOJE SPONZORE ! < SAMO TAKO NASTAVI ! >

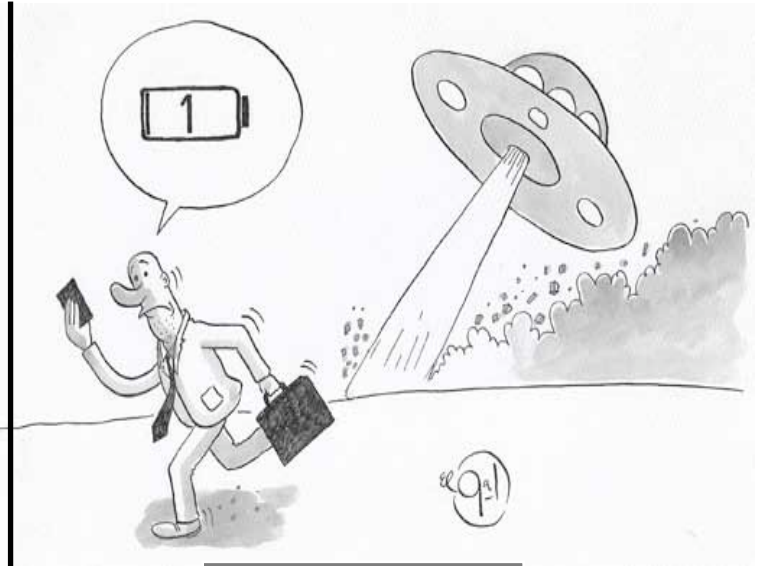

Eduard Caldari Jr, Brasil

Ghada Mostafa, Egypt

Gustavo Gal, Argentina

Ali Qahtan...IRAQ...2024

Ali Qahtan Mohammed, Iraq

马斯克漫像

Gan Xun You, China

Liu Xihua, China

bi'şeyleri bi'şekilde **BİTİRENLER**

Düz yolda
giderken
tarlada kalan
aklına muhtaç
olanlar!

İyi günde, kötü günde
kantara muhtaç olanlar!

TV'de bir belgesele
bile muhtaç olanlar!

Bahtsız Bedevisine
çöle düşmeden
muhtaç olanlar!

Atatürk'ten bir anı.

• Atatürk'ü İstanbul'da ziyaret eden Yugoslav Kralı Aleksandr şerefine bir yemek veriliyor. Sohbet sırasında Yugoslav Kralı: "Size bir gerçeği itiraf etmek

isterim" diyor, "1919'da İngilizler, İzmir ve Anadolu'nun işgalini Yunanlılardan önce bize teklif ettiler. Ben reddettim... Sizi tanıdıktan sonra kararımın doğruluğunu bir defa daha anladım."

Kral Aleksandr bir teşekkür bekerken, Atatürk tebessüm ederek karşılık veriyor: "Geçmiş olsun majeste! Ucuz kurtulmuşsunuz!"

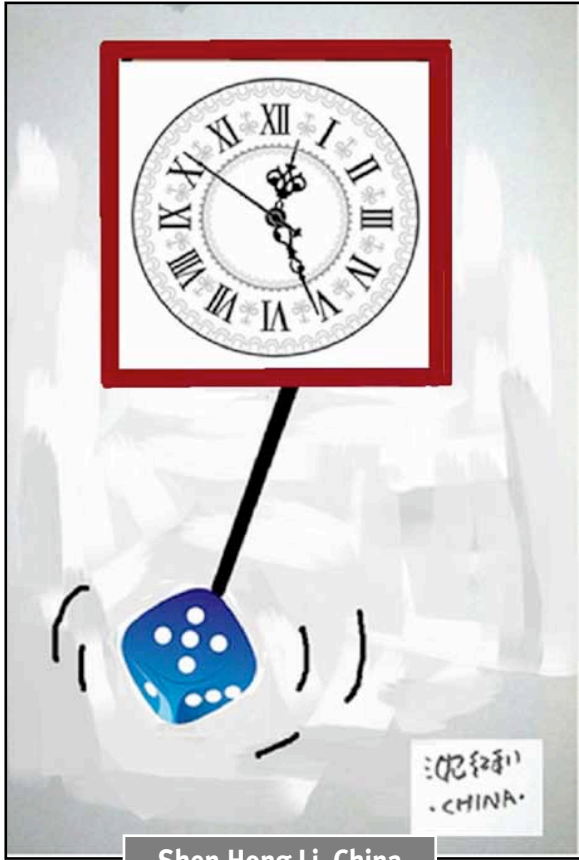
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia

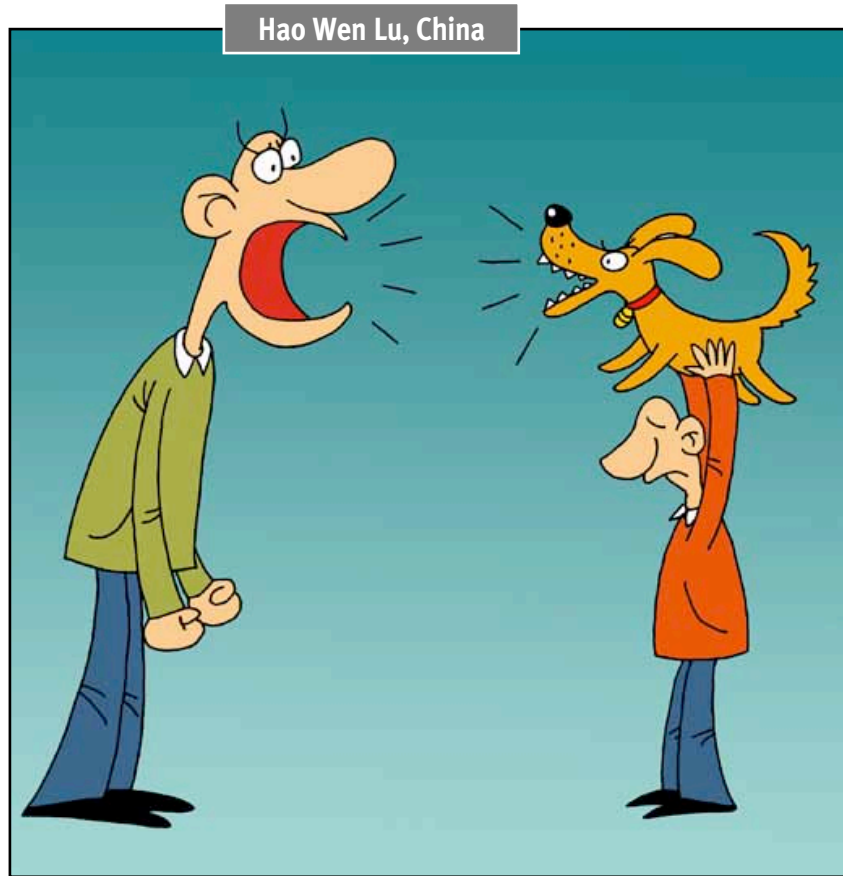
Bartis Silviu, Romania

Zheng Nanchu, China

Shen Hong Li, China

Hao Wen Lu, China

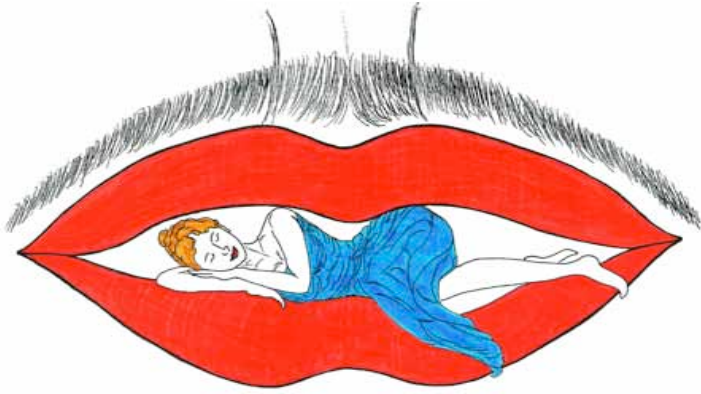

Mileta Miloradovic, Serbia

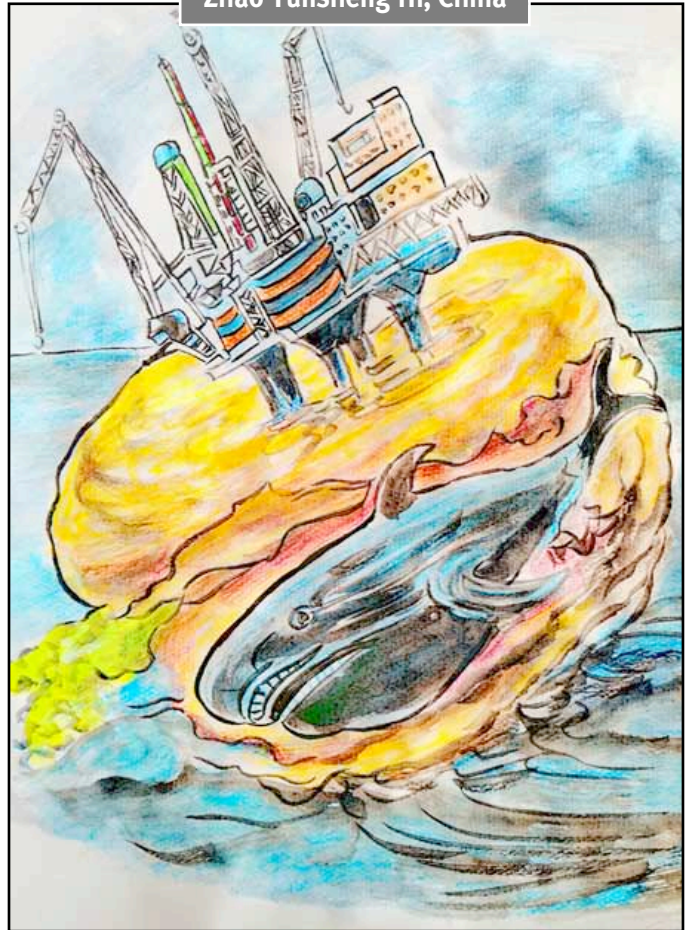

Burak Akçagün, Türkiye

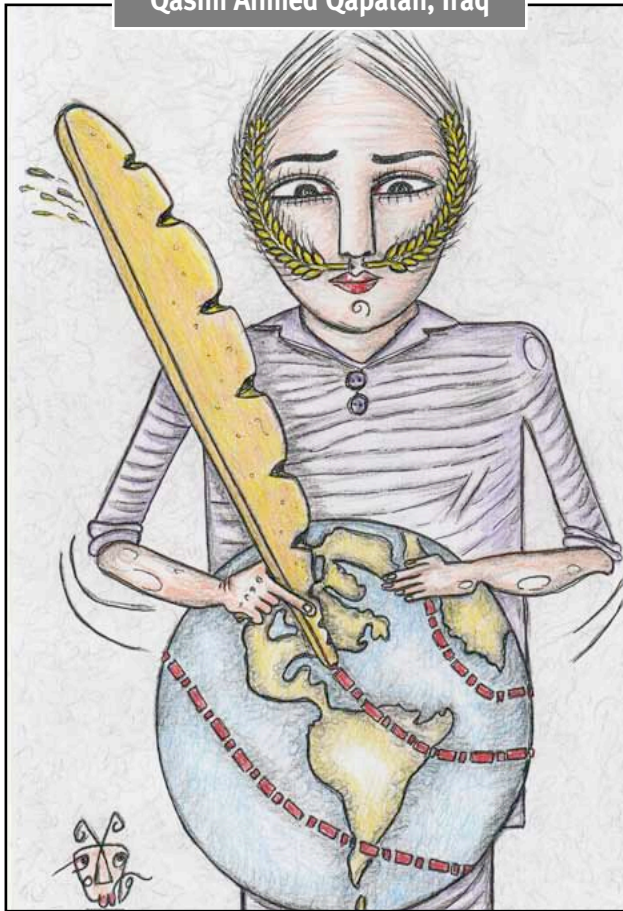
Bingling, China

Zhao Yunsheng Hi, China

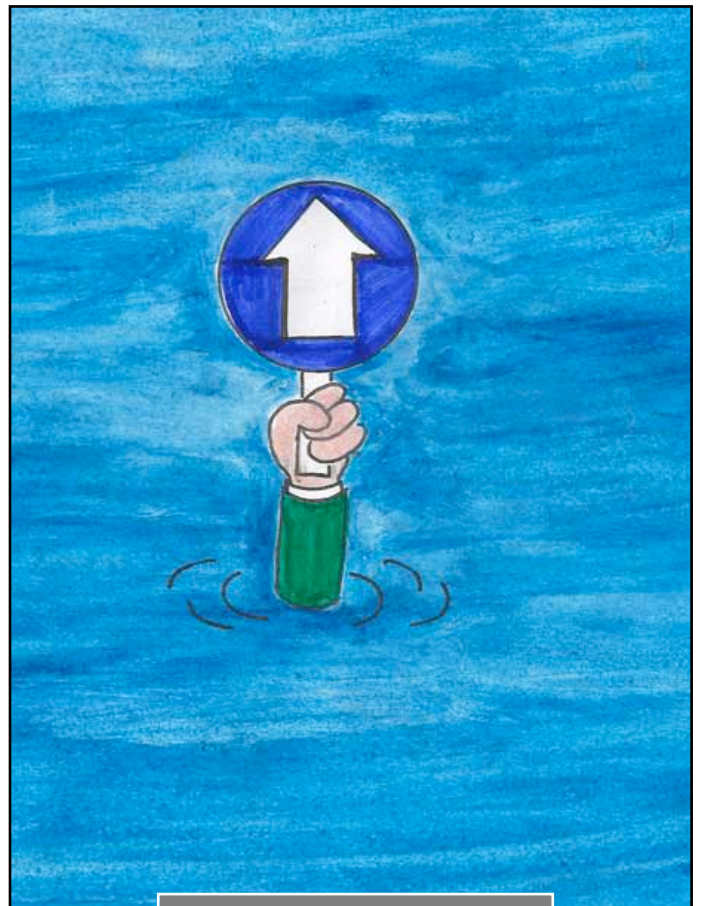
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq

Jia Rui jun, China

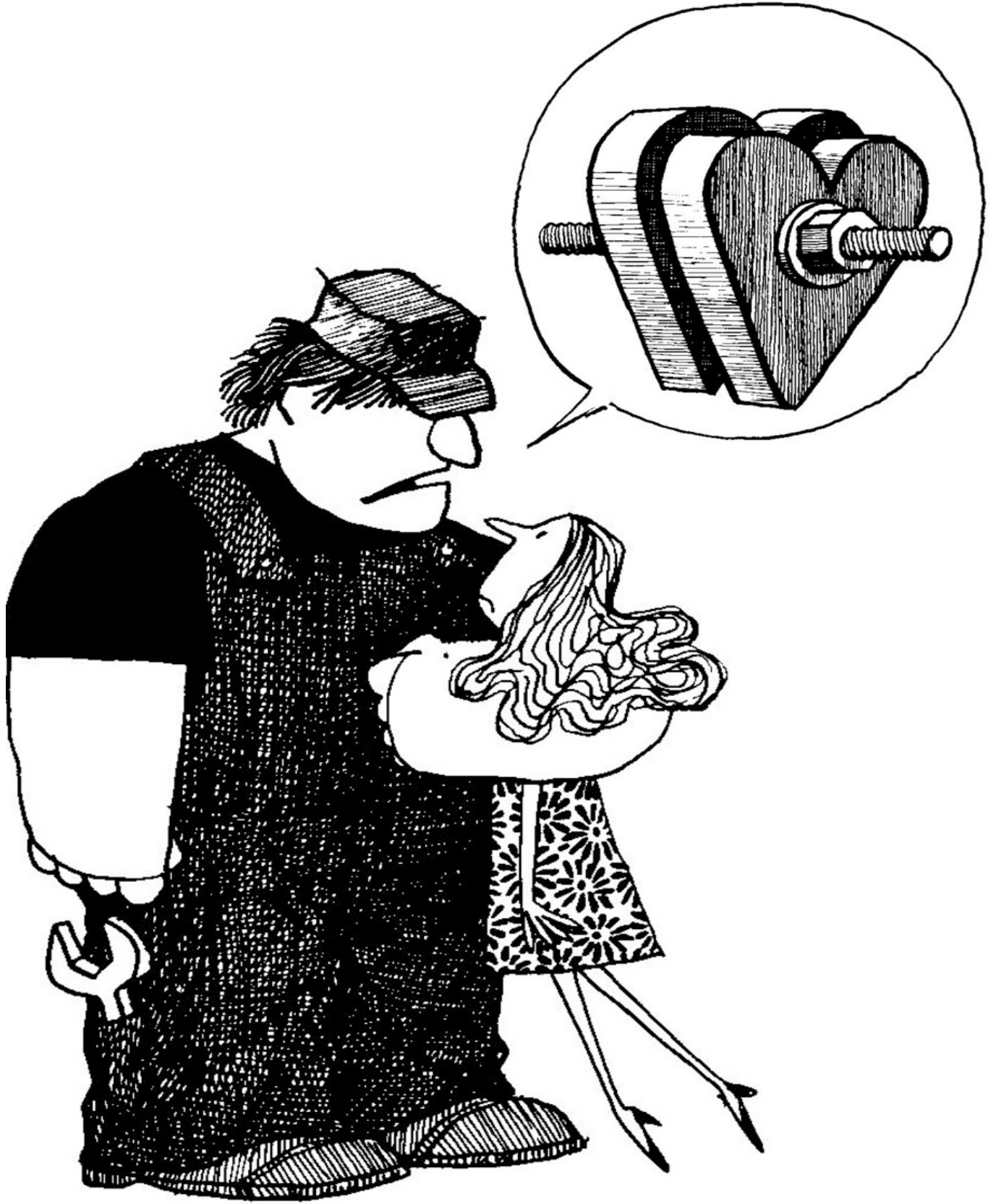

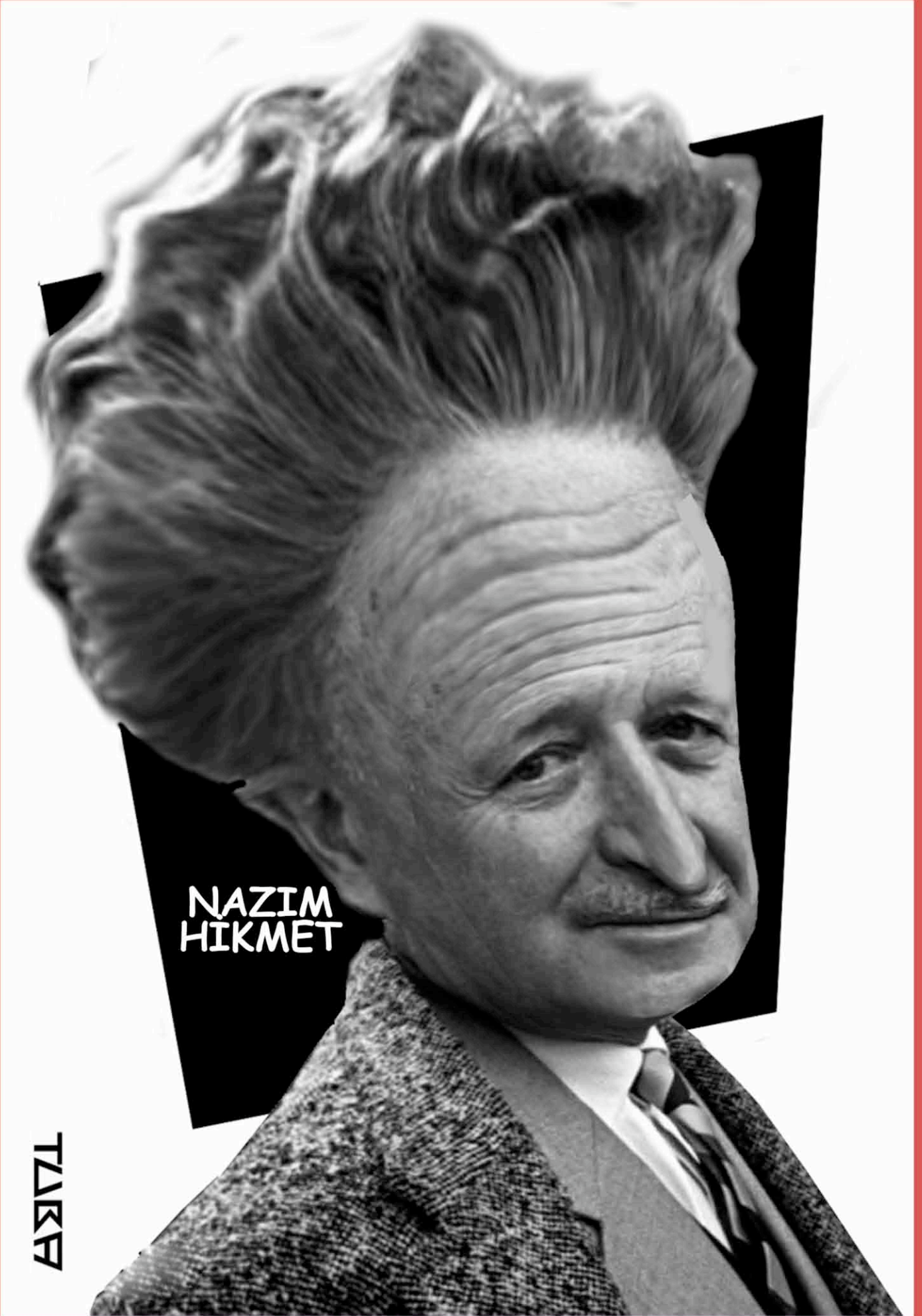
Konstantin Chakhirov, Russia

Arjantinli dünyaca ünlü karikatürist
Joaquin Salvador Lavado Tejón

QUINTO 'dan

NAZIM
HIKMET

TARSA

ILLUSTRATION

by Walter Crane, 20th Century.

Bu çarpıcı ve tanıdık illüstrasyon, 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başında çocuk kitapları illüstrasyonunun altın çağını şekillendiren en ünlü İngiliz sanatçılardan biri olan Walter Crane'e (1845-1915) aittir. Görsel, ünlü Külkedisi (Cinderella) masalı için hazırladığı ve 1873 yılında George Routledge & Sons yayınevi tarafından basılan meşhur resimli kitaptan (Toy Book) bir sahnedir.

This striking and familiar illustration belongs to Walter Crane (1845-1915), one of the most famous English artists who shaped the golden age of children's book illustration in the late 19th and early 20th centuries. The image is a scene from the famous picture book (Toy Book) he prepared for the celebrated Cinderella fairy tale, published by George Routledge & Sons in 1873.

vintage
cartoon

Bu karikatür, "Soğuk Savaş" dönemine ait oldukça meşhur bir Sovyet propaganda karikatürüdür. Karikatürün altındaki yazıda Rusça şu ifade var: "Bomba numarası / Görünüşe göre bu sirk cambazlarının / Geceleri rüyalarına giriyor." Burada Batılı askeri liderler eğlenceli ama tehlikeli işler yapan "sirk cambazlarına" (akrobatlara) benzetilerek ironi yapılmaktadır. Karikatür, dönemin ünlü Sovyet karikatürist grubu Kukryniksy tarafından çizilmiştir. Kukryniksy; Mikhail Kupriyanov, Porfiry Krylov ve Nikolaj Sokolov adlı üç Sovyet karikatüristin ortak kullandığı takma addır. Özellikle II. Dünya Savaşı'nda Nazi karşıtı, Soğuk Savaş döneminde ise kapitalizm ve ABD karşıtı çizdikleri çarpıcı hicivlerle Sovyet propaganda sanatının en önemli isimleri olmuşlardır.

This cartoon is a highly famous Soviet propaganda cartoon from the "Cold War" era. The Russian inscription beneath the cartoon reads: "The bomb trick / It seems this haunts the dreams of these circus acrobats / At night." An irony is crafted here by comparing Western military leaders to "circus acrobats" who perform entertaining yet dangerous acts. The cartoon was drawn by the famous Soviet cartoonist collective of the era, the Kukryniksy. Kukryniksy is the joint pseudonym used by three Soviet cartoonists: Mikhail Kupriyanov, Porfiry Krylov, and Nikolaj Sokolov. They became the most prominent figures of Soviet propaganda art through their striking satires, which were anti-Nazi particularly during World War II, and anti-capitalist and anti-US during the Cold War era.

YOUNG CARTOONISTS from Türkiye

Süleyman can Yüce

Solo

BABA, FLÖRT ŞİDDETİ NE DEMEK?

İYİ Kİ BUNU ANNENE SORMADIN.

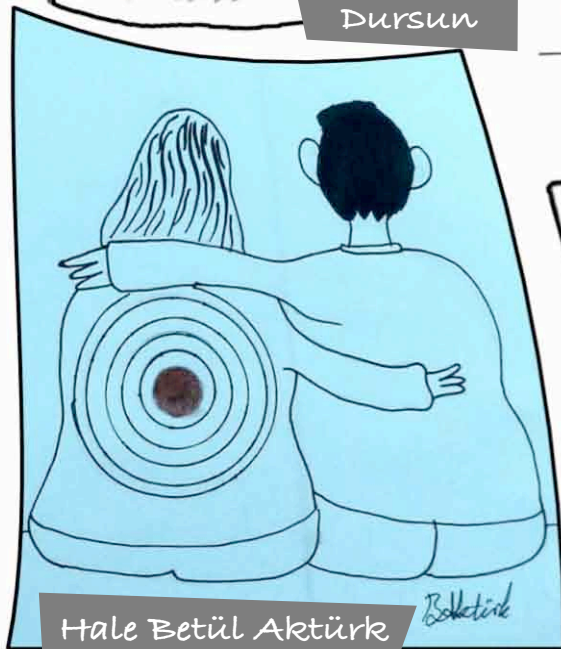

Muhammed Dursun

Gülsüm Konuk

Beyza Uçar

Hale Betül Aktürk

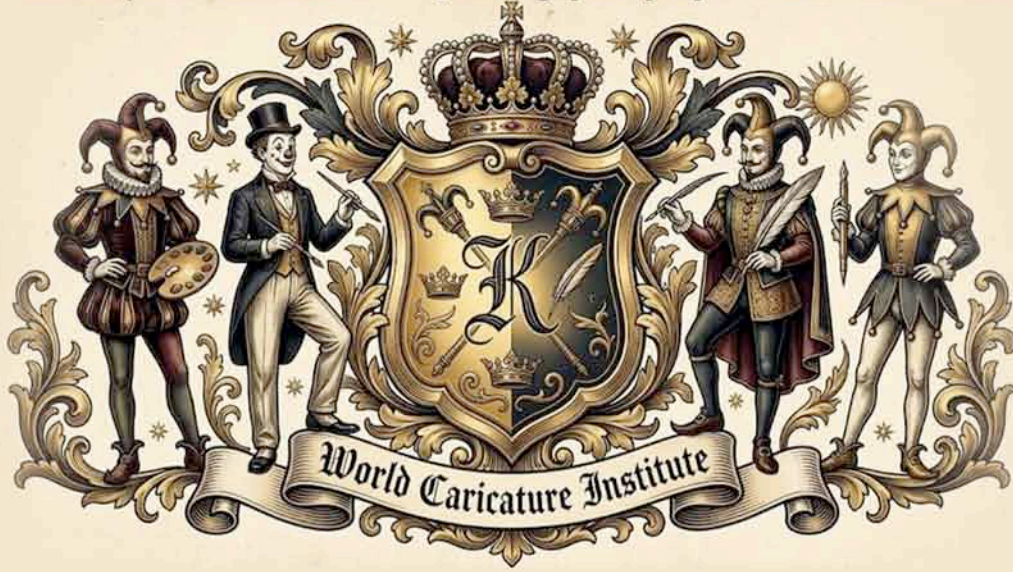
Beketürk

Sevilay Kamalı

This page is published as part of our collaboration with the Polish cartoonist Szczezan Sadurski.

Bu sayfa, fenamizah e-dergi ve Polonyalı karikatürücü Szczezan Sadurski işbirliğiyle yayımlanmaktadır.

Dünya Karikatür Enstitüsü

12 Mart 2026, Dünya Karikatür Enstitüsü'nün (WCI) kuruluş tarihi oldu. Bu uluslararası proje, sadece birkaç saat içinde yaklaşık 20 ülkeden karikatür ve hiciv çizimi ustalarını bir araya getirdi. Karikatür dünyasının tanınmış devleri, başlangıçta bu daha önce bilinmeyen projenin ayrıntıları ve amacı açıklanmamış olsa da, Polonyalı Szczezan Sadurski'ye güvendiler. Bu hızlı yanıt, bu sanatçı, organizatör ve karikatür destekçisinin on yıllar boyunca inşa ettiği muazzam güvenine itibarı göstermektedir.

Dünya Karikatür Enstitüsü, FECO, uluslararası yarışma organizatörleri veya diğer mevcut kuruluş ve projelerle rekabet etmeyi amaçlamamaktadır. Bunun yerine, küresel karikatürle ilgili girişimlere otorite ve destek sağlayan seçkin, ancak açık ve gayri resmi bir profesyoneller grubu olarak tasarlanmıştır. Karikatür mizahına gönül vermiş profesyonellerin ve bu sanata gönül vermiş kişilerin önemli sayıda yer alması, bu sanat formuna duyulan tutkuyu, yeteneği ve sevgiyi vurguluyor. Bu tür her girişim, yaratıcıları ve hayranları birbirine daha da yaklaştırarak, dünyaya ne kadar çok gülümeyen ve olumlu düşünen insan olursa, gelecekte o kadar az nefret ve çatışmayla karşılaşacağımızı gösteriyor.

World Cartoon Institute (WCI)

March 12, 2026, marked the founding date of the World Cartoon Institute (WCI). In just a few hours, this international project brought together masters of caricature and satirical drawing from nearly 20 countries. Renowned giants of the cartoon world placed their trust in Poland's Szczezan Sadurski, even though the details and objectives of this previously unknown project had not been initially disclosed. This rapid response demonstrates the immense trust and reputation that this artist, organizer, and cartoon advocate has built over decades.

The World Cartoon Institute does not aim to compete with FECO, international competition organizers, or other existing organizations and projects. Instead, it is designed as an elite, yet open and informal group of professionals providing authority and support to global cartoon-related initiatives. The significant presence of professionals dedicated to graphic humor and individuals devoted to this craft highlights the passion, talent, and love for this art form. Every such initiative brings creators and fans closer together, demonstrating that the more smiling and positive-thinking people there are in the world, the less hate and conflict we will encounter in the future.

Szczezan Sadurski:

Dünya Karikatür Enstitüsü Başkanı Szczezan Sadurski, "Dünya Karikatür Enstitüsü bir organizasyondan çok daha fazlası; karikatür sanatında mükemmelliğin bir simgesidir" diyor.

Szczezan Sadurski:

"The World Cartoon Institute is much more than an organization; it is a symbol of excellence in the art of caricature," says Szczezan Sadurski, President of the World Cartoon Institute.

Sadurski.com
rysunki.pl/wci

uluslararası mizah dergisi
fena
mizah
international humor e-magazine

eskiaj

Türkiye'nin ilk ve tek uluslararası mizah dergisi

Turkey's Premier and Sole
International Humor Magazine

fena

mizah

EFAT AMJADIPOOR - Iran

Amjadipoor-2026